

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
CYRILOMETODĚJSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

Katedra liturgické teologie

Bc. Jakub Vavrečka

Odkaz P. Josefa Olejníka

Diplomová práce

Obor: Katolická teologie

Vedoucí práce: Mgr. Ing. Jan Kupka

Olomouc 2013

Prohlašuji,
že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně
s využitím uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci 17. dubna 2013

Děkuji P. Josefu Olejníkovi,
jehož památce je tato práce věnovaná,
za podnětný příklad života.

Srdečně také děkuji všem,
kteří mi pomáhali při napsání této práce.
Především svému vedoucímu práce,
a dále dlouhé řadě dalších,
kteří mi poskytli své vzpomínky, cenné informace a další materiály
a jejichž jména jsou uvedena v seznamu pramenů.

Obsah

Úvod.....	6
1 Život Josefa Olejníka	9
1.1 Dětství a studium	9
1.2 Pedagog bohoslovců.....	11
1.3 Kněz	13
1.4 Skladatel liturgických zpěvů.....	14
1.5 Pedagog podruhé	15
1.6 Sbormistr, učitel varhaníků.....	17
1.7 Na odpočinku, ale stále aktivní	19
2 Dílo	21
2.1 Mešní zpěvy	21
2.2 Ordinária.....	23
2.3 Žalmy	25
2.4 Propria	27
2.5 Liturgie hodin	31
2.6 Další písně k liturgii	32
2.7 Zhudebněné modlitby	33
2.8 Sborové úpravy lidových písní, koled	34
2.9 Rozšíření díla P. Olejníka.....	36
2.10 Kompoziční styl	37
3 Duchovní odkaz	39
3.1 Odkaz bohoslovcům a kněžím.....	39
3.2 Odkaz členům chrámových sborů.....	41
3.3 Odkaz Božímu lidu	42
3.4 Odkaz katechetům	43

3.5	Pastorační odkaz	45
3.6	Spirituální odkaz	46
3.7	Epitaf.....	47
Závěr		49
Použité zdroje		53
	Prameny	53
	Literatura.....	56
	Ostatní zdroje.....	58
Seznam příloh		60
Jmenný rejstřík		120

Úvod

P. Josef Olejník (1914–2009) patří k největším osobnostem českého katolicismu 20. století. Zanechal za sebou bohatý odkaz, který sestává nejen z rozsáhlého skladatelského díla, ale také celoživotního úsilí o důstojnou liturgii. Té zasvětil svůj život – a to nejen jako *liturg* (kněz), ale také jako učitel a sbormistr.

Liturgická neboli *posvátná* hudba (lat. *musica sacra*) je zvláštní druh duchovní hudby, která je přímo určena k liturgii, tvoří její integrální součást, a proto jsou na její úroveň kladena náročnější kritéria. Spadá sem jak hudba instrumentální, tak vokální. Olejníková tvorba se zaměřuje na hudbu liturgickou a hovoří-li se v této práci o hudbě, má se na mysli tato.

V první části se budu zabývat životopisem P. Olejníka. Celý život rozdělují do několika etap, které odráží různé aspekty jeho života a dávají nám na něj nahlédnout jako studenta, kněze, skladatele liturgické hudby, sbormistra, pedagoga.

Druhá část popisuje kompoziční dílo P. Olejníka. Zpěvy jsou řazeny podle struktury *Českého misálu* a doplněny o skladby, které v misálu nejsou (zhudebněné modlitby, písně ke mši svaté, sborové úpravy lidových písní, denní modlitba církve apod.). Cílem mého snažení je vytvoření kompletního seznamu díla P. Josefa Olejníka, který by ukázal rozsah liturgických zpěvů zhudebněných P. Olejníkem a usnadnil práci s nimi, aby jeho odkaz mohl být uskutečňován.

Třetí část přesunuje pozornost na tu část Olejníkovy odkazu, kterou nelze jednoduše zařadit mezi liturgickou. Zde bych chtěl zachytit, co zdůrazňoval bohoslovcům, členům sborů a Božímu lidu, a jakým způsobem přispěl k liturgické obnově po II. vatikánském koncilu v českých zemích.

Práci do jisté míry usnadňuje, ale též komplikuje skutečnost, že jde již o devátou práci, která se osobností P. Olejníka zabývá; budu-li počítat

závěrečné práce na vysoké škole nebo konzervatoři. Tento fakt také poukazuje na širší tématu, kterým osobnost P. Josefa Olejníka je. Docela mě překvapilo, že téměř všechny se věnují muzikologické nebo historické stránce; až na jednu práci (a to zrovna tu nejstarší)¹, která vznikla na katedře liturgiky. Jednotlivé činnosti P. Olejníka jsou úzce propojeny a nelze je od sebe jednoduše oddělit, liturgie přitom stojí v centru Olejníkovy pozornosti a zaslouží si podrobnější zpracování.

K základním zdrojům, které využívá většina autorů závěrečných prací, patří životopisné příspěvky prof. Jiřího Václava Musila² nebo kniha Mgr. Karla Komárka st.³ K těm můžeme přiřadit film Jindřicha Suchánka *Česká mše z Andělské Hory*. Některé historické údaje jsem čerpal z diplomové práce Evy Kamarádové. Nelze opomenout studium církevních dokumentů, kterými se P. Olejník řídil a které aplikoval ve svém díle.

Důležitým pramenem se pro mě staly osobní vzpomínky těch, kteří se s P. Olejníkem setkali, ať už zachycené v článcích v různých časopisech či získané z osobních rozhovorů, které jsem s těmito lidmi vedl. Během dvou let psaní práce jsem se setkal s řadou jeho žáků, mezi které patří také oba olomoučtí biskupové – arcibiskup Graubner i biskup Hrdlička. Mohl jsem navázat na úsilí jeho žáků Oldřicha Heyla⁴ a Vladimíra Pavlíka⁵. Zvláště

---

¹ Srov. Pavlacká: *Josef Olejník a jeho přínos v oblasti liturgické hudby po II. vatikánském koncilu*.

² Prof. PhDr. Jiří Václav Musil, CSc. (narozen 1941), psycholog a dlouholetý pedagog na několika fakultách. V současnosti žije v Olomouci, kde má psychologickou a pedagogickou poradnu a přednáší na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně.

³ Mgr. Karel Komárek, v bibliografii označován jako Karel Komárek „st.“ (1926–2008), přerovský varhaník, od počátku sedmdesátých let do poloviny devadesátých let 20. století hrál v olomoucké katedrále.

⁴ Oldřich Heyl (1952–2010), violista, houslista, sbormistr, učitel Základní umělecké školy v Litomyšli a varhaník a dlouholetý umělecký vedoucí Cecílské hudební jednoty v Ústí nad Orlicí. Také se významným způsobem zasloužil o šíření odkazu P. Josefa Olejníka.

⁵ Ing. Vladimír Pavlík (narozen 1955), varhaník ve Velké Polomi a absolvent kurzů liturgické hudby pod vedením P. Josefa Olejníka. 18 let působil jako varhaník v kostele Božského Spasitele v Ostravě. Věnuje se kompozici liturgických skladeb vycházejících z odkazu P. Olejníka a ze staré duchovní hudby.

cenné byly rady P. Marcela Javory⁶ a vzpomínky bratra Jana Olejníka⁷. Ke zkompletování seznamu díla mi pomohly nejen liturgické knihy, ale i přístup k pozůstalosti P. Josefa Olejníka (děkuji Mgr. Štěpánu Kohoutovi) a pana Oldřicha Heyla, stejně jako archiv členů Velkobystřického chrámového sboru a Cecílské hudební jednoty v Ústí nad Orlicí. Autentické nahrávky nácviků a zpěvů a záznamy audio i video pořadů přispěly k mému hlubšímu proniknutí do stylu Olejníkovy práce.

Každý, kdo zná otce Olejníka, ví, jak neměl rád používání akademických titulů.⁸ Za nejvyšší dosažený považoval titul „otec“. Jeho přání, které nám ukazuje na jeho pokoru, se budu také držet a v celé práci jej budu označovat pouze tímto titulem nebo jeho latinskou zkratkou „P.“. Považuji za důležité na tuto metodologickou odchylku upozornit.

Velkou část života, nakolik mu to zdraví umožňovalo, se věnoval bohoslovcům. Osobně jsem měl možnost jej za života potkat, kdy mě oslovila jeho neutuchající píle. Poznal jsem, jak mu záleží na tom, aby budoucí kněží byli v oblasti liturgické hudby vzděláni, aby mohli dále vést věřící. Stále existuje dostatek pamětníků, ve kterých zanechal hlubokou stopu. Považuji za důležité, aby jejich vzpomínky byly systematicky zachyceny, aby mohly být předány dalším generacím.

Celoživotní odkaz P. Josefa Olejníka v úsilí o krásnou liturgii si to jistě zaslouží.

---

⁶ P. Mgr. Marcel Javora (narozen 1965), na kněze vysvěcen v roce 1995, od roku 2003 je farářem ve Vysočanech u Blanska. V letech 1996-2011 byl asistentem na katedře liturgické teologie Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého, kde jako externista působí dosud.

⁷ Jan Olejník (narozen 1930), nejmladší bratr P. Josefa. V patnácti letech narazil na nevybuchlou municí a přišel o zrak. Díky svému bratru Josefovi vystudoval hru na flétnu a klavír a stal se učitelem hudby. V roce 2002 převzal z rukou ministra školství medaili za celoživotní tvůrčí pedagogickou a výchovnou činnost. Žije v Málkově u Kladna.

⁸ Srov. Graubner: *Kněžské osobnosti*, str. 86.

1 Život Josefa Olejníka

Životopisem otce Olejníka se dlouhodobě zabývá Prof. Jiří Václav Musil. Není-li uvedeno jinak, je zdrojem biografických údajů právě on⁹.

Nechci životopis zpracovávat jen na základě již publikovaných prací (i když z nich je potřeba čerpat cenné historické údaje), ale spíš jako mozaiku vzpomínek osob, které se s otcem Olejníkem potkaly. Celý život rozdělují do několika etap, které odráží různé aspekty Olejníkovy života a dávají nám nahlédnout na široké spektrum jeho osobnosti – jako člena rodiny, studenta, kněze, skladatele liturgické hudby, sbormistra, pedagoga, ale především člověka, který má co předat.

1.1 Dětství a studium

Josef Olejník se narodil 1. července 1914 v dělnické osadě Květná (obec Strání na moravsko-slovenském pomezí), pokřtěn byl 5. července 1914 jako Josef Hubert¹⁰. V osadě dodnes stojí sklárna, ve které pracovala velká část rodiny. Od rodičů získal nejen hudební nadání a náboženské vzdělání, ale také pracovitost a organizační schopnosti. Vzorem se mu stal také vztah faráře P. Stanislava Spáčila¹¹ a kaplana P. Jana Novotného¹², kteří žili na faře jako otec se synem.¹³ Postupně se též seznamuje s hudebními nástroji. Prvním nástrojem se stala harmonika, kterou následovaly housle a později harmonium.

Po třech letech malotřídky v Květné (1920–1923) pokračuje v klášterní škole u sester svaté Hedviky v Nezamyslicích. Roku 1925

---

⁹ Srov. Musil: *K životnímu výročí P. Josefa Olejníka*, str. 66–73.

¹⁰ Kamarádová: *Osobnost a život P. Josefa Olejníka*, příloha č. 1. Jméno dostal po křestním kmotru.

¹¹ P. Stanislav Spáčil (1867-1947), rodák z Přerova, na kněze vysvěcen v roce 1892. Ve Strání působil téměř 40 let – od roku 1908 až do své smrti v prosinci 1947.

¹² P. Jan Novotný (1889-1945), rodák z Víceměřic, na kněze vysvěcen v roce 1913.

¹³ Srov. Suchánek: *Česká mše z Andělské hory* (videonahrávka).

nastupuje na arcibiskupské gymnázium v Kroměříži. Zde se mohl projevit jeho hudební talent – kromě toho, že hraje na varhany, se v kvintě ujímá vedení gymnazijního sboru. Mezi jeho oblíbené autory už tehdy patřili Josef Bohuslav Foerster a František Pícka¹⁴, nebránil se ani velkým mším českých a rakouských autorů (Vojtěcha Říhovského, Josefa Grubera aj.).

Po maturitě v roce 1933 volí studium teologie na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě a nastupuje do kněžského semináře v Olomouci. Také zde se angažuje, kde je potřeba; hraje a zpívá při liturgii v semináři i katedrále, při různých akademiích a oslavách na arcibiskupství a univerzitě, na unionistickém sjezdu na Velehradě v roce 1936, při liturgickém dni o neděli *Laetare* roku 1938 vede též sbor bohoslovců v olomoucké Redutě.

Klíčové pro jeho další dráhu se stává v roce 1938 setkání se švýcarským kapucínem Hilarionem Felderem¹⁵, který při vizitaci olomouckého semináře rozpoznal Olejníkův talent a jeho představeným důrazně doporučuje, aby poslali Josefa Olejníka na studium posvátné hudby. Na jáhna byl Olejník vysvěcen 2. dubna 1938¹⁶, na kněze 5. července 1938. Po ročním působení na místě kaplana ve Vsetíně (do 27. října 1939) odchází do Říma na *Pontificio Instituto di Musica Sacra*. Zde dosahuje gradu *Magister in cantu gregoriano*, německé velvyslanectví mu však neumožňuje návrat domů, proto pokračuje ve studiu kompozice a získává *Licenciatus in Compositione Sacrorum Conventuum*. Dlužno dodat, že oba univerzitní grady jsou hodnoceny *cum magna laude*. A protože diplomy, které máme k dispozici,¹⁷ uvádějí chybně data v rozmezí desíti dní (jedná se pravděpodobně o duplikáty z pozdější doby)¹⁸, doplňuji datum získání magisterského titulu ze studia

---

¹⁴ František Pícka (1873–1918) – český varhaník, sbormistr a hudební skladatel.

¹⁵ Hilarion Felder, OFM Cap. (1867–1951), roku 1938 byl jmenován titulárním biskupem v Gerase.

¹⁶ Zemský archiv v Opavě, pobočka Olomouc, fond Stojanova literární jednota bohoslovců v Olomouci.

¹⁷ Srov. Komárek: *P. Mgr. Josef Olejník*, str. 142.

¹⁸ Srov. Kamarádová: *Osobnost a život P. Josefa Olejníka*, str. 21.

gregoriánského chorálu 27. června 1942 a získání licenciátu z kompozice 23. prosince 1944.¹⁹

V roce 1944 je Řím osvobozen spojeneckou armádou, ve které byli zapojeni také českoslovenští legionáři. P. Olejník spolu s dalšími 12 kněžími²⁰ podstupuje 14. srpna odvod a v březnu 1945 odplouvá do Velké Británie, kde podstoupil základní výcvik. Do bojů již nestihl zasáhnout, zato se více věnoval hudbě. Když se jeho velitel, kapitán Bibeň, dozvěděl, že má vystudovanou hudbu, pověřil jej nacvičením hudebního poděkování Angličanům. Přestože se Olejník bránil, že má vystudovanou posvátnou hudbu, rozkaz velitele přijal jako povolání a hned si vybral 30 vojáků do sboru.²¹ Nacvičil s ním dvě lidové písně a zde také vznikla čtyřhlasá úprava české hymny.²² Část sboru se ještě sešla a zpívala po návratu do vlasti.²³

Před propuštěním do zálohy v listopadu 1945 dosahuje hodnosti podporučíka.

1.2 Pedagog bohoslovců

Krátce poté, 8. prosince 1945, nastupuje P. Olejník na olomouckou bohosloveckou fakultu, kde mohl uplatnit své hudební vzdělání a učit zpěv. Od arcibiskupa Prečana dostal úkol vzdělávat bohoslovce v církevním zpěvu a „*ve správném chování*“²⁴. Ujímá se také vedení bohosloveckého sboru. Uplatnil zde nejen vysoké vzdělání a vlastní zkušenosti, ale také ideje toho, jak by liturgický zpěv měl vypadat. Plný nadšení chtěl svým žákům předat co

---

¹⁹ Viz příloha č. 2.

²⁰ Jména kněží a další podrobnosti jsou v článku Oldřich Pejse: *Vojenští duchovní v čs. samostatné obrněné brigádě ve Velké Británii (1943–1945)* in: *Vojenská história*, roč. 2005, č. 4, str. 30–49. Zdroj: Pecháčková: *Pater Josef Olejník*, str. 24.

²¹ Srov. Skřebský; Ulman: *Osobnost kraje. Mons. Josef Olejník* (rozhlasový pořad).

²² Srov. Plesková: *Rozhovor s Mgr. P. Josefem Olejníkem* (videonahrávka); Chalupová: *O životě s vírou, hudbou a zpíváním*, *Katolický týdeník* 32/2008, str. 8.

²³ Srov. Suchánek: *Česká mše z Andělské Hory* (videonahrávka).

²⁴ Kamarádová: *Osobnost a život P. Josefa Olejníka*, str. 22.

nejvíce. Jak však vzpomíná Mons. Pepřík, který měl před příchodem P. Olejníka na starosti zpěv v semináři, k tomuto úkolu se postavil se skromností sobě vlastní.²⁵ Jistě tehdy pochopil, jak hudba formuje člověka.

V únoru 1947 se stává členem *Konsistorní zkušební komise pro varhaníky olomoucké diecése*, „*kteřá má za účel přispívati ku povznesení chrámové hudby a posvátného zpěvu*“²⁶. Rok poté byl také na krátkou dobu (od března do srpna 1948) jmenován *vicesuperiorem*²⁷ kněžského semináře a od září 1948 navíc generálním inspektorem posvátné hudby v olomoucké arcidiecézi. Tato služba mu dává velké pole působnosti, kde může uplatnit své představy o liturgické hudbě. A ty byly náročné. Sestavuje plán, jakým způsobem zvýšit hudební vzdělanost kléru a hudebníků nejen v gregoriánském chorálu, ale také v písních z kancionálu *Boží cesta*, protože „*kněz musí znát svůj zpěvník natolik, aby mohl v případě potřeby sám s lidmi nacvičit píseň i bez pomoci nástroje*.“²⁸

Svět pro něj nekončí na hranici semináře. Vede též Cyrilometodějskou Jednotu, sbor u dominikánů, účastní se zkoušek a vystoupení kroměřížského sboru Moravan, slouží v sousední farnosti sv. Michala jako kaplan, a když je potřeba, vypomáhá okolním kněžím s bohoslužbami a zpovídáním.

V semináři se setkává s P. Antonínem Šuránkem,²⁹ který zde působí jako spirituál. Obě osobnosti si jistě velmi rozuměly, P. Šuránek inspiruje k složení modlitby k svatému Michaeli archandělu, která se stává Olejníkovou skladatelskou prvotinou.³⁰

---

²⁵ Srov. rozhovor s Erichem Pepříkem, 11. prosince 2011.

²⁶ Kamarádová: *Osobnost a život P. Josefa Olejníka*, str. 26.

²⁷ Druhý nejvyšší představený v semináři. P. Olejník se této velké zodpovědnosti dlouho bránil, z poslušnosti a nutnosti, aby mohl být honorován, ji však přijímá.

²⁸ Kamarádová: *Osobnost a život P. Josefa Olejníka*, str. 27.

²⁹ Mons. ThDr. Antonín Šuránek (1902–1982). Diecézní proces blahořečení byl ukončen 21. září 1999, v současnosti se jím zabývá Kongregace pro blahořečení a svatořečení.

³⁰ Skladba byla původně zkomponována v tónině d moll, později byla transponována do c moll.

Činnost v Olomouci byla přerušena zrušením semináře v roce 1950. Protože P. Olejník odmítl učit na státem řízené fakultě v Praze, byl poslán do vylidněné Andělské Hory v Sudetech (okr. Bruntál).

1.3 Kněz

Od září 1950 až do října 1968 působí jako *administrátor* ve farnosti Andělská Hora (s kostely ve Světlé Hoře a Dětřichovicích) a jako *administrátor excurendo* v Dětřichovicích, od roku 1960 navíc v Rudné pod Pradědem a Podlesí. Neutěšená situace ve vysídlených Sudetech mohla přivést mladého vzdělaného člověka k pocitu, že všechno namáhání bylo marné. P. Olejník však nezatrpkal a věnoval se tomu málu věrných.

V této době mu byla velkou oporou rodina. Na faře v Andělské Hoře je s ním jeho maminka, Božím řízením se tam dostává sestra Marie, profesorka češtiny a dějepisu, členka kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje. Ta byla v době přepadení kláštera na Slovensku, a když se vrátila do Brna, byla poslána domů. Tak se Božím řízením dostala do Andělské Hory, kde ji nikdo neznal jako sestru. Také nejmladší bratr Jan, který při osvobozovacích bojích narazil na nevybuchlou municí a přišel o zrak, je s nimi na faře. Sestra Marie velmi energicky řídila záležitosti fary, maminka vařila a nevidomý bratr Jan po studiu flétny a klavíru hraje na varhany.³¹

Návštěva bohoslužeb a zájem o svátosti v padesátých letech razantně poklesl, o to více v Sudetech, jehož religiózní obyvatelstvo bylo vyměněno za přistěhovalce povětšinou bez náboženských kořenů. Pastorační ztěžovaly také horské podmínky a zpočátku neexistující dopravní spojení, takže se P. Olejník do odlehlých kaplí a škol k výuce náboženství musel dopravovat pěšky nebo na lyžích. Tehdy se osvědčuje jako dobrý pastýř, který „*z Písma jako z obilnice světla [...] štědře rozdává, aby v duších Boží láska kvetla, mocným*

---

³¹ Srov. rozhovor s Leošem Friedlem, 23. října 2011.

*blasem ovce svolává.*³² V Andělské Hoře nachází přítele v řídicím učiteli Josefu Friedlovi, který byl po únoru 1948 přeložen z Moravského Kočova do Staré Rudné. P. Olejník se stává „rodinným kaplanem“ Friedlových: křtí, učí náboženství, připravuje k eucharistii a ke svatbě a konečně také pohřbívá členy rodiny, podobně jako později mnoha dalších rodin. Jeho pastorage nekončí přeložením na jiné místo, ale zůstává s mnoha lidmi v kontaktu na všech jejich životních cestách.³³

O tom, že si jej farníci oblíbili a dodnes na něj vzpomínají, svědčí fakt, že 60 let po příchodu P. Olejníka do Andělské Hory byla olomouckým arcibiskupem Janem Graubnerem odhalena na kostele pamětní deska. Drahomíra Keilingová při té příležitosti vzpomíná:

*„Můžu říct, že to byl vzácný člověk, nejenom že byl dobrým zpovědníkem, byl i dobrým člověkem, kterému jsem se mohla svěřit se všemi problémy, a vždycky našel řešení.“*³⁴

1.4 Skladatel liturgických zpěvů

Čas strávený v pohraničí se stal do jisté míry požehnáním. Tam zastihl P. Olejníka II. vatikánský koncil, probíhající v letech 1962–1965. Ten dává podnět k liturgii v národních jazycích, a tak vzniká potřeba úpravy liturgických textů včetně jejich zhudebnění. Olejník se jako jeden z prvních ujímá tohoto nelehkého úkolu a komponuje významnou část svého díla včetně ordinária, kterému dal jméno podle místa vzniku: *Česká mše z Andělské Hory*.

Pomáhá mu též soused z Vrbna pod Pradědem, P. Josef Kunický³⁵. Tomu svěřoval nejen své starosti o pastorači v Sudetech, ale též touhu

---

³² *Kancionál*, píseň 843, 2. sloka.

³³ Srov. rozhovor s Leošem Friedlem, 23. října 2011.

³⁴ Olejníček: *Arcibiskup Jan Graubner navštívil Andělskou Horu*.

³⁵ P. Josef Kunický (1915–2006), na kněze vysvěcen roku 1939, roku 1949 byl zatčen StB a 3 roky strávil ve vazbě, pak měl omezené kněžské působení. Překládal texty pro obnovenou českou liturgii, zejména žalmy.

po liturgické obnově. Když skládal první žalmy a propria, využil přitom právě Kunického překlady.

P. Olejník často zdůrazňoval princip obsažený u Pia X.: „*Zpíváme ne na mši, ale mši svatou.*“³⁶ Tím se řídil celý život. A protože utváření liturgie není úkolem pouze kněze, ale všech věřících, vytváří si Olejník – podobně jako na jiných místech, kam se dostal – farní scholu³⁷, se kterou také nacvičoval své první zpěvy. V pohraničí, s prostými věřícími, si ověřuje možnosti a meze nároků své tvorby.³⁸ Přitom neváhal přede mší svatou předstoupit před věřící, aby s nimi příslušnou píseň nebo jiný zpěv nacvičil. Farníci v Andělské Hoře se tak stali nejen prvními, kdo slyšeli a zpívali některé Olejníkovy zpěvy, ale také jakýmsi zrcadlem, zda autorova tvorba není příliš náročná.

Byl si velmi dobře vědomý, že „*liturgický úkon nabývá zvlášť vznešeného rázu, když se bohoslužba koná slavnostně se zpěvem, je přítomna asistence a lid má aktivní účast.* [actuose participet]“³⁹ Důležitost zpěvu připomínají také *Všeobecné pokyny k římskému misálu*: „*Při slavení mše je tedy třeba velice si vážit zpěvu s přihlédnutím k národnímu svérázu i k možnostem jednotlivých liturgických shromáždění.*“⁴⁰

1.5 Pedagog podruhé

V říjnu 1968 byla v Olomouci obnovena teologická fakulta a seminář (oficiální název *Olomoucká odbočka pražské CM bohoslovecké fakulty se sídlem v Litoměřicích*). Olejník byl povolán zpátky do Olomouce, aby na fakultě působil jako odborný asistent.

---

³⁶ Olejník: *Česká mše z Andělské Hory. 2. a 3. české ordinárium*, str. 3.

³⁷ Sbor v Andělské Hoře založil až jeho nástupce, P. Antonín Pospíšil. Srov. rozhovor s Drahomírou Keilingovou, 2. srpna 2012; Kamarádová, *Osobnost a život P. Josefa Olejníka*, str. 40.

³⁸ Srov. Musil: *K životnímu výročí P. Josefa Olejníka*, str. 72.

³⁹ *Sacrosanctum concilium* 115; srov. *Musicam sacram*, čl. 5.

⁴⁰ *Všeobecný úvod k římskému misálu*, č. 40.

„Každou hodinu, když učím boboslovce, tak vždycky se modlíme k Duchu svatému, protože On je dárcem umění. Sedm darů Ducha svatého doplňuje dar umění a netroufal bych si začít bez něho.“⁴¹ Hudbu vnímal jako umění, na němž je třeba pracovat. Návčivky s otcem Olejníkem nebyly zrovna jednoduché, slovo *studeo* přece překládáme jako *snažím se*. Na zkouškách prosíval za prominutí, že sboristy trápí dlouhým návčivkem několika tónů. Přitom říkal, že „dokonalé to bude až v nebi.“⁴²

Vždy mu záleželo na tom, aby mše svatá měla úroveň, vždyť je to největší dílo ve vesmíru. Soustředí se nejen na správné „technické“ nacvičení zpěvu, ale pozornost věnuje též vysvětlení jednotlivých prvků bohoslužby. Využít může své zkušenosti z pastorace a návčivků v Andělské Hoře.

Během let, kdy byl v Olomouci, ochotně vypomáhal službou u oltáře nebo ve zpovědnici spolubratřím kněžím, když ho požádali o zástup.⁴³ Pokračuje v díle pokoncilní obnovy a jako liturg se podílí na utváření obnovené liturgie v mateřském jazyce. Bylo potřeba přeložit liturgické texty, tak se toho ujal.⁴⁴

Nutno zmínit také čtrnáctidenní kurzy v Mariánských Lázních pro řeholnice v letech 1967 a 1968. S těmi probíral nejen koncilní dekret o obnově řeholního života *Perfectae caritatis*, ale též liturgický zpěv. Tam se seznamuje nejen s řadou řeholních společenství, které usilují o vzorně provedenou liturgii, ale též s Františkem Radkovským, pozdějším biskupem plzeňským. Řeholnice vzpomínají, jak pro liturgii „bořely“.⁴⁵ Zde hojně využívá velké plakáty s notami.

---

⁴¹ *Kurz liturgického zpěvu. Liturgie sv. týdne* (videonahrávka).

⁴² Srov. vzpomínka Petra Nakládala při posledním rozloučení v katedrále v Olomouci, 18. července 2009.

⁴³ Srov. rozhovor s Janem Olejníkem, 23. října. 2011.

⁴⁴ Srov. rozhovor s Erichem Pepříkem, 11. prosince 2011.

⁴⁵ Srov. Musil: *K životnímu výročí P. Josefa Olejníka*, str. 70.

Je třeba vyzdvihnout Olejníkovu vysokou odbornou úroveň – ovládal dobře italštinu, němčinu, angličtinu, latinu a novozákonní řečtinu. Dosáhl nejvyššího stupně vzdělání v gregoriánském chorálu. Byl si vědom svého obdarování a dával je k dispozici službě církvi.

Po uzavření teologické fakulty v Olomouci v roce 1973 ještě dva roky dojíždí vyučovat liturgický zpěv do Litoměřic. Osudovým se stal rok 1975: nejprve odmítl zpívat s bohosloveckým sborem na schůzi *Pacem in terris*, pak při oslavách 30. výročí osvobození sovětskou armádou pronesl duchovní slůvko⁴⁶ a bylo mu odebráno *venia docendi* – povolení učit.⁴⁷

Do školství se mohl vrátit až po pádu komunistického režimu. V únoru 1990 nastoupil jako odborný asistent na bohosloveckou fakultu do Litoměřic a po obnovení Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci v říjnu 1990 pokračoval tam.⁴⁸ Pro nemoc hlasivek ukončil vyučování v roce 1996 a výuku liturgického zpěvu předal svému žáku, knězi brněnské diecéze P. Marcelu Javorovi, který ji vede dodnes.

1.6 Sbormistr, učitel varhaníků

Odchod bohoslovců z Olomouce v roce 1973 přinutil P. Olejníka hledat sbor, který by nahradil seminaristy při slavnostech v katedrále. Vhodné zázemí nachází v nedaleké Velké Bystřici, kde tehdy působil P. Antonín Huvar. Mravenčí prací P. Olejníka se ze sboru stává uznávané těleso na vysoké pěvecké úrovni.⁴⁹ Členové sboru s ním prožili nejen nácvičky a vystoupení (převážně při liturgii, výjimečně také pořádali koncert pro širší veřejnost), ale také řadu poutí a soustředění⁵⁰, které se staly intenzivním

---

⁴⁶ Srov. kap. 2.8.

⁴⁷ Srov. Kamarádová: *Osobnost a život P. Josefa Olejníka*, str. 45–47.

⁴⁸ Srov. Krejčová: *Arcibiskupský kněžský seminář v Olomouci*, str. 48.

⁴⁹ Srov. Musil: *K životnímu výročí P. Josefa Olejníka*, str. 71.

⁵⁰ Např. Velehrad, Medžugorie, Svatý Hostýn, Bílá Voda, Králíky. Srov. Friedl: *Jubilea Otce P. Mgr. Josefa Olejníka*.

duchovním zážitkem. K větším akcím sboru je třeba počítat vystoupení při návštěvě papeže Jana Pavla II. na Velehradě v roce 1990 a v Olomouci v roce 1995.

Protože měl znemožněné vykonávání kněžské služby (do penze byl poslán na konci prázdnin roku 1976),⁵¹ cítil potřebu dále se intenzivně věnovat oboru, který studoval a který miloval. Pravidelně sedává za manuály varhan – v letech 1975–1986 působí jako varhaník a regenschori u Sv. Michala v Olomouci.⁵²

Když bylo potřeba, vycestoval z Olomouce na místa, kam ho pozvali, aby v rámci liturgických dnů nebo jiných akcí propagoval liturgickou hudbu. V osmdesátých letech vede kurzy liturgického zpěvu pro varhaníky. Konají se obvykle druhou sobotu v měsíci v kryptě olomoucké katedrály.⁵³ Tři odpolední hodiny byly vyplněny přednáškou z liturgiky, dějin hudby nebo instrukcím ke hře na varhany, součástí je nácvik zpěvů a třetí hodinu zakončí mše svatá (někdy doplněná o zpívané nešpory)⁵⁴. Sám si vzal v úvodu duchovní slovo, což byly malé hodiny katechismu. Spolupracovníky mu jsou P. František Kunetka⁵⁵, který přednášel o hře na varhany, P. Oldřich Ulman⁵⁶, který rozebíral směrnice o liturgické hudbě, a techniku zpěvu přibližoval P. Josef Prášek⁵⁷. K horlivým žákům patřil Oldřich Heyl, který se

---

⁵¹ Srov. Krejčová: *Arcibiskupský kněžský seminář v Olomouci*, str. 48.

⁵² Musil: *K osmdesátinám olomouckého hudebního pedagoga a skladatele Mons. Josefa Olejníka*, str. 133.

⁵³ Srov. rozhovor s Vladimírem Pavlíkem, 6. února 2013.

⁵⁴ Tyto zpívané nešpory se staly základem pro nešpory obnovené kapituly, viz kap. 2.5.

⁵⁵ P. Doc. Dr. František Kunetka, Th. D. (narozen 1945). Po absolvování konzervatoře v Brně (obor varhany) studoval teologii v Olomouci. Na kněze byl vysvěcen v roce 1974. Liturgiku studoval v Erfurtu, habilitován roku 1993. V současnosti je vedoucím katedry liturgické teologie.

⁵⁶ P. Oldřich Ulman (1951–2006), na kněze vysvěcen roku 1973. Podílel se na redakci kancionálu, od roku 1998 byl také ředitelem Vzdělávacího katedrálního střediska liturgické hudby a zpěvu.

⁵⁷ P. Josef Prášek (1921–2000), na kněze vysvěcen roku 1948 (do tohoto roku vedl seminární sbor, který pak převzal P. Olejník). Byl sekretář arcibiskupa Josefa Matochy, po jeho internaci uvězněn. Věnoval se varhanám a zpěvu. Působil jako děkan v Přerově.

podobně jako Olejník snažil o dodržování liturgických předpisů hudebníky, a jeho zásluhou se v letech 1992–1997 kurzy konaly také v Ústí nad Orlicí.⁵⁸

Když se pomalu začaly uvolňovat politické poměry, byl P. Olejníkovi v roce 1986 vrácen státní souhlas k duchovní činnosti. Vypomáhal ve farnostech Sv. Mořice v Olomouci, Těšeticích, Tršicích, Senici na Hané, Náměšti na Hané, Hlubočkách a nakonec i v Moravičanech.⁵⁹

1.7 Na odpočinku, ale stále aktivní

V červenci 2004 slaví otec Olejník 90. narozeniny. Dlouhý zástup gratulantů mu přeje hodně zdraví a síly pro další práci.⁶⁰ I to svědčí o jeho aktivitě, která neutuchá ani v pokročilém věku. On sám říkal: „*Mám mnoho práce, kterou musím dokončit.*“⁶¹

Jeho pedagogická činnost je do velké míry brzděna nemocí plic a unavenými hlasivkami. Přesto pokud může, pomáhá méně zdatným bohoslovcům se zpěvem. Pravidelně je každý týden jednu hodinu trpělivě učí zpívat.

I nadále se věnuje také vedení sboru ve Velké Bystrici. Poslední větší dílo, které stihl se sborem nacvičit, je pět Velikonočních motet Antonína Tučapského⁶². Nahrané CD⁶³ můžeme chápat jako určitou závěť, ve které sbormistr neklade důraz na svoji tvorbu, ale oceňuje práci někoho jiného.

Protože se na něj stále obracejí lidé, píše další liturgické skladby. Ve spolupráci s panem Oldřichem Heylem dokončuje vydání *Velikonočního*

---

⁵⁸ Srov. Pecháčková: *Pater Josef Olejník*, str. 47–48.

⁵⁹ Srov. Kamarádová: *Osobnost a život P. Josefa Olejníka*, str. 53.

⁶⁰ Srov. Kvapil: *Otec Mag. Josef Olejník. 90 let.* (videonahrávka).

⁶¹ Vzpomínka MUDr. Jiří Gradwohla při posledním rozloučení v katedrále v Olomouci, 18. července 2009.

⁶² Antonín Tučapský (narozen 1928 ve Vyškově) je sbormistr, pedagog a hudební skladatel. Žije v Londýně. Soubor *Five Lent's Motets* napsal v roce 1977.

⁶³ Nahrané v červnu 2008 na Svatém Hostýně pro vlastní potřebu Velkobystřického chrámového sboru.

graduálu a *Nedělních nešpor*. Jako by se řídil veršem: „*Bud' věrný až do smrti a dám ti za odměnu život.*“ (Zj 2,10). Symbolicky jako poslední kompoziční dílo dokončuje zpívaný kompletář⁶⁴ složením odpovědí pro všední dny.⁶⁵

V roce 2009 spadl ze schodů. „*Mohl jsem se zabít, ale to je známka, že tady asi něco musím udělat.*“⁶⁶ Opět upadl v červnu, tehdy došlo k fraktuře žeber, pneumotoraxu a skončil na ARO. Zcela ztratil zrak a potom i sluch (činnost vypovědělo naslouchadlo). V poslední chvíli je u něho osobní lékař MUDr. Jiří Gradwohl. Tomu říká: „*Budu stát při tobě i při všech, kdo za mnou chodili.*“⁶⁷

Poslední rozloučení můžeme přirovnat k slavnosti. Nabitá olomoucká katedrála, tři biskupové, stovka kněží naslouchá slovům hodnotícím jeho plodný život a děkujícím za příklad.

Nekrolog P. Olejníka v knize *Kněžské osobnosti* zakončuje arcibiskup Graubner slovy: „*Dle mnohých zemřel pater Olejník v pověsti svatosti.*“⁶⁸

---

⁶⁴ Nedělní kompletář složil v roce 1977, publikována v *Kancionálu*, číslo 089.

⁶⁵ Dosud nebylo publikováno, viz příloha č. 5.

⁶⁶ Šindlářová; Kobza: *Století s hudbou: P. Josef Olejník*.

⁶⁷ Vzpomínka MUDr. Jiří Gradwohla při posledním rozloučení v katedrále v Olomouci, 18. července 2009.

⁶⁸ Srov. Graubner: *Kněžské osobnosti*, str. 89.

2 Dílo

Nejviditelnější odkaz, který nám otec Olejník zanechal, je jeho rozsáhlé dílo. Zhudebnil celou řadu liturgických textů pro různé příležitosti. Vytvořil tak komplexní systém, srovnatelný s dílem Adama Václava Michny,⁶⁹ kdy je při liturgii možné vybírat z hudebních prvků jednoho autora.

Seznam díla P. Josefa Olejníka, který se podařilo sestavit na základě studia archivů včetně pozůstalosti P. Olejníka, najdete v příloze č. 1.⁷⁰ Vzhledem k tomu, že autor již není aktivní, můžeme tento přehled považovat za úplný. Některé zpěvy se nepodařilo získat ve finální verzi, proto není u všech proprií uvedeno číslo žalmu (neznámá to ale, že by žalm k antifoně nebyl).

Seznam je řazen podle struktury *Českého misálu* a doplněný o skladby, které v *Českém misálu* nejsou (zhudebněné modlitby, písně ke mši svaté, úpravy lidových písní, denní modlitba církve apod.). Kromě informací o jednotlivých skladbách nám umožňuje představit si rozsah jeho díla. Ze seznamu je také patrné, které zpěvy byly vydány a které ještě ne. Pro lepší přehlednost v něm nejsou uvedeny žalmy, které vyšly v *Žaltáři I – IV*.⁷¹

2.1 Mešní zpěvy

Když II. vatikánský koncil umožnil liturgii v národních jazycích, vznikla potřeba upravit latinské melodie na český text. Na tyto snahy se Olejník díval skepticky, protože byl přesvědčen o tom, že český text nelze

---

⁶⁹ V tomto smyslu mluví např. P. Pavel Kupka. Srov. rozhovor s Jindřichem Suchánkem, 7. prosince 2011. – Adam Václav Michna (1600–1676), varhaník a učitel hudby a zpěvu, znám je jako autor dvou sbírek kompozic duchovní hudby, pěti mší a třech kancionálů.

⁷⁰ O totéž se pokoušeli také předcházející autoři diplomových prací. Každý uvádí nějaká díla navíc a ne vždy jejich seznamu obsahují všechna díla, která uvádějí jejich předchůdci.

⁷¹ Těch je 792 a jsou složeny na každý den liturgického roku – viz kapitola 2.3.

z důvodů odlišnosti přízvuků slov „napasovat“ na latinskou melodii. Začal přemýšlet o vlastní melodii orací a prefací, která by český nesla text. Zhudebnil také většinu výzev kněze a odpovědí lidu. Zpočátku vycházel z gregoriánského chorálu, postupně se nebál vytvořit vlastní melodie, které byly dokonale sladěny s textem. Zajímavá je odpověď po evangeliu „*Slyšeli jsme slovo Boží*“, která jako by se vymykala logice ostatních invokací. Podle autora vyjadřuje, jak se Slovo vyslané Bohem k člověku dotkne země, vykoná vše, k čemu ho Bůh poslal a zase vrací nazpět k Bohu (srov. Iz 55,11).⁷² Olejník sestavil schémata orací (tři kadence) i prefací (čtyři kadence). V závěru života zkomponoval také schémata ke zpívanému evangeliu⁷³. K vrcholům patří jistě i zhudebnění modlitby *Otče náš*, kterou si zásadně přál zpívat bez varhanního doprovodu (a jako autor na to má plné právo).⁷⁴

Je známo, že jeho mešní zpěvy se setkaly s kladným ohlasem i v zahraničí. Nápěvy byly nazpívány na magnetofonovou pásku a zaslány benediktinům do Beuronu. Posudek P. Augustina Gröppa zveřejnily *Acta archiepiscopalis curiae olomucensis* v roce 1972:

„Ty zpěvy jsem poslouchal se zpěváky naší školy a všichni jsme došli k jednohlasému výsledku, že zhudebnění vašich liturgických textů P. Mag. Olejníkem je zdařilé. Při poslouchání jsme shledali, že nápěvy, téměř zcela odlišné od gregoriánského chorálu, šťastně přiléhají k charakteru vašeho jazyka. Říkám-li „téměř“ pak nemyslím, že by Mag. Olejník převzal chorální nápěvy. Jen dvakrát se tam vyskytuje motiv chorálu, ovšem ve volné formě, a proto nepůsobí rušivě. Obě místa jsou v kánonu. Jednou je to nápěv Jeremiášových nářků z matutina Sv. týdne, podruhé je to galikánská skladba Miserere. Mag. Olejník použil těchto dvou chorálních prvků jistě vědomě, a to ve šťastném přízpůsobení.

Jeho zásada, že lidový jazyk a latinský chorál se nesnášejí, je jediné správná. U nás v Německu nebyla, bohužel, respektována. Pro naše texty byl totiž mechanicky převzat gregoriánský chorál, což působí špatně zvláště u prefací. Moderní jazyky se řídí jinými zákony než jazyky románské, a proto musejí být také jinak zhudebněny; a to se

---

⁷² Srov. rozhovor s Marcelem Javorou, 19. ledna 2012.

⁷³ Srov. rozhovor s Janem Graubnerem, 7. ledna 2013.

⁷⁴ Srov. Marek: *Rozloučení s P. Josefem Olejníkem*, str. 8.

*Mag. Olejníkovi dobře podařilo. Např. střídá tóniny, a tím dodává zpěvu živosti. Myslím tedy, že Mag. Olejníkovi se podařila homogenní jednota jazyka a zpěvu, a bez závisti se raduji, že jsem poznal příklad nové církevní hudby, který působí přesvědčivě. To záleží také na jazyku; váš jazyk je asi zpěvnější než náš.*⁷⁵

Olejníkovy preface vyšly *ad experimentum* v roce 1969, těsně před tím, než začal platit nový *Římský misál*, proto obsahuje drobné odlišnosti v překladech. Sešit nese název *Návrhy na nové nápěvy kněze a Božího lidu* a obsahuje navíc také nápěv pro I. eucharistickou modlitbu (*Římský kánon*). Zhudebnil též eucharistické modlitby, což vynikne zvláště při koncelebraci, protože: „Ty části, které mají všichni koncelebranti pronášet společně, jsou-li opatřeny notami, je chválbodné zpívat.“⁷⁶ Olejník zhureface zhudebněné Olejníkem se dostaly také do zpívaného misálu⁷⁷ (tam jsou označeny jako tzv. „*nové nápěvy*“) a první tři eucharistické modlitby pak vyšly jako *Koncelebrační texty*⁷⁸.

2.2 Ordinária

Důležitou součástí každé mše je *ordinarium*, které tvoří jeho neproměnnou část. Je tvořeno zpěvy *Kyrie, Sláva, Věřím, Svatý, a Beránku Boží*. Nejznámější Olejníkovo *ordinarium*, nazývané podle místa vzniku *Česká mše z Andělské Hory*, poprvé zaznělo v kostele Narození Panny Marie v Andělské Hoře na Zelený čtvrtek roku 1966. Součástí *České mše z Andělské Hory* jsou zpěvy ke kropení lidu (tzv. *asperges*) *Pokrop mě yzopem* pro mše během roku a *Viděl jsem pramen vody* pro dobu velikonoční.

Prakticky souběžně vznikají další dvě *ordinária*. Autor přímo nabízí možnost záměny jednotlivých částí z jeho třech *ordinárií*,⁷⁹ v původním

---

⁷⁵ ACO 1972/7, str. 36-37. Německý original dopisů srov. Komárek: *P. Mgr. Josef Olejník*, str. 88–93, tamtéž český překlad.

⁷⁶ Srov. *Všeobecný úvod k římskému misálu*, č. 218.

⁷⁷ *Mešní řád s modlitbami nad dary a s prefacemi*. Praha: Sekretariát české liturgické komise, 1984.

⁷⁸ *Koncelebrační texty*. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1998.

⁷⁹ Olejník: *Česká mše z Andělské Hory. 2. a 3. české ordinarium*, str. 2, srov. Komárek: *P. Mgr. Josef Olejník*, str. 39.

pracovním vydání *České mše z Andělské Hory* je navíc alternativní zhudebnění zpěvu *Svatý*. Tzv. 2. ordinárium komponuje původně pro kostel sv. Jakuba v Kutné Hoře, proto jej sám autor označuje označením *Kutnoborská mše*. K 3. ordináriu pak připsal poznámku: „*Věnováno památce naší maminky, jejíž tělo 29. července 1968 bylo naposledy při mši svaté v tomto chrámě,⁸⁰ zatímco jsme úpěnlivě volali o smilování Boží pro její duši.*“. Dle tohoto místa ordinárium nazývá *Straňanská mše*. Zpěv *Beránku Boží* nese úpěnlivý tón volání o pomoc, neboť vzniká – jak autor neopomněl poznačit – „*25. srpna 1968, tedy pátý den okupace*“.⁸¹

Tři Olejníkovy ordinária byla předmětem nácíků při liturgických dnech a jiných příležitostech, proto vyšla samizdatem v roce 1972.⁸² K nim je nutno připočítat staroslověnské ordinárium k hlaholské mši. Tato čtveřice je obsažena v tzv. olomouckém vydání *Kancionálu*.⁸³

Typický Olejníkův styl nese také slovenské ordinárium, které najdeme v *Liturgickém spevníku*⁸⁴. Přidal k němu samozřejmě také výzvy kněze a odpovědi lidu. Ty nám mohou připomínat *Českou mši*, nicméně v místech, která by nesnesla prostý převod slovenského textu na českou melodii, autor neváhá složit melodii vlastní.

Olejník vyrůstal na Slovácku a měl blízko k unionistickým sjezdům. Cítil, že by církve měla dýchat „oběma plícemi“. O byzantské liturgii říká: „*Mám rád východní zpěvy, protože zjemňují gregoriánský chorál, dávají mu duši.*“⁸⁵ Povzbuzen Vojtěchem Tkadlčíkem⁸⁶ upravuje pro čtyřhlasý sbor Byzantskou

---

⁸⁰ Má na mysli kostel Povýšení sv. Kříže ve Strání.

⁸¹ Zemský archiv v Opavě, pobočka Olomouc, fond Josef Olejník.

⁸² Srov. Olejník: *Česká mše z Andělské Hory. 2. a 3. české ordinárium*, str. 2.

⁸³ Srov. *Kancionál*, číslo 502, 582, 583 a 584.

⁸⁴ *Liturgický spevník I*. Viz příloha č. 6.

⁸⁵ Rozhovor s Michalem Altrichtrem, 12. ledna 2012.

⁸⁶ Mons. prof. ThDr. Vojtěch Tkadlčík (1915–1997) byl odborník na staroslověnštinu a cyrilometodějskou problematiku, profesor teologické fakulty v Olomouci, mimochodem též spolužák P. Olejníka z gymnázia.

liturgii sv. Jana Zlatoústého a nacvičuje ji s Velkobystřickým chrámovým sborem.

Když připočteme *České requiem*⁸⁷, ke kterému P. Olejník napsal část *Kyrie, Svatý a Beránku Boží* (se zakončením typickým pro pohřební mše „...*dej jim odpočinutí*“), dostáváme se k celkem sedmi možnostem zpěvu ordinária zhudebněným P. Olejníkem.

Na tomto místě je vhodné zmínit teologický význam zpěvu *Beránku Boží*. Jedná se o velikonoční zpěv k lámání chleba, byť jej mnoho lidí (a bohužel i kněží) má spojeno spíše s pozdravením pokoje. P. Olejník připomínal možnost opakovat pasáž „*Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi*“ tolikrát, kolikrát je to potřeba⁸⁸. Aby zpěv vyšel právě na lámání chleba a ne k pozdravení pokoje, píše preludium k tomuto chvalozpěvu.⁸⁹

2.3 Žalmy

Sám Olejník o responsoriálních žalmech říká: „*Žalmy jsou slovo Boží a vrcholná poezie.*“⁹⁰ Biskup Hrdlička to rozvíjí:

„Právě v něm [v responsoriálním žalmu] Boží slovo, vyjádřené poetickou formou žalmových modliteb, dostává novou výrazovou dimenzi, probouzející v duši věřícího hlubší vnitřní a citové povznesení mysli k Bohu. [...] Navíc responsoriální žalm umožňuje, že Boží slovo zní z mnoha úst [...], na zpěvu se podílejí všichni věřící.“⁹¹

Responsoriální žalm je odpovědí na 1. čtení. To o nedělích tvoří myšlenkovou jednotu s evangeliem. Odpověď žalmu je často heslem stručně vyjadřující téma celé bohoslužby slova. Ve zhudebnění P. Olejníka se snadno

---

⁸⁷ Olejník: *České requiem a tři responsoria*. Olomouc: Arcibiskupská liturgická komise, 1968. Ukázku naleznete v příloze č. 7.

⁸⁸ Srov. *Všeobecný úvod k římskému misálu*, č. 83.

⁸⁹ Viz příloha č. 8.

⁹⁰ Olejník: *Žaltář*, Předmluva P. Josefa Olejníka, str. 5.

⁹¹ Olejník: *Žaltář*, Předmluva Mons. Josefa Hrdličky, str. 5.

zaryje do paměti a může tak být jedním z plodů, které si věřící odnese ze mše svaté. Arcibiskup Graubner připomíná důležitost správného přednesu:

„Dobře zpívané žalmy přispějí k hlubšímu chápání Božího slova a důstojné oslavě Boha, jemuž chceme dát to nejlepší, pokud jsme aspoň něco vytušili z jeho nesmírné velikosti. Dobře a s chutí zpívaná responsoria se vyjí do paměti a jejich melodie spolu se slovy jaksi bezděčně podmalovávají naše myšlení, práci, či modlitbu, takže Boží slovo je tak snadněji přítomné v každodenním životě jako Boží odpověď či inspirace.“⁹²

Olejník vycházel z gregoriánského chorálu, který je vlastním zpěvem římské církve a který hlouběji poznal v době svých římských studií. Mody chorálu jsou nadčasové, použití chorálu ke zhudebnění českého textu pro odlišné zákonitosti jazyka není možné. Vytváří tak specifický kompoziční styl, který se odráží nejen v žalmech, ale i v dalších zpěvech.

Souborem více než 800 žalmových nápěvů⁹³ na všechny dny liturgického roku a pro řadu dalších příležitostí předčil ostatní autory. Jako první vzniklo tzv. *Tricet společných žalmů pro žalmisty nebo scholy cantorum a Boží lid* (vycházejí samizdatem roku 1971). P. Olejník bral tyto žalmy do jisté míry jako zkoušku, která měl ukázat správnost a průchodnost této cesty. V té době to bylo něco nového (stará liturgie používala zpěv *Graduale*, což byla prakticky další sloka mešní písně), a řada kněží na první žalmy reagovala dosti podrážděně.⁹⁴ Žalmy se však osvědčily a tak komponuje další žalmy k obřadům Svatého týdne a několika dalším významným dnům liturgického roku jako slavnost Seslání Ducha svatého, Narození Páně nebo k pohřebním obřadům (k těmto příležitostem vznikají také další zpěvy, propria; mohli bychom říct, že Olejník skládá celé mše). Soubor doplňuje žalmy pro všechny neděle (vychází po vydání nového lekcionáře postupně v letech 1978–1981 – cyklus B, C a A – a na začátku devadesátých let také reprint

---

⁹² Olejník: *Žaltář IV*, Předmluva Mons. Jana Graubnera, str. 5.

⁹³ V tomto počtu jsou obsaženy nejen responsoriální žalmy vydané ve čtyřech svazcích žaltáře (792 žalmů), ale i některé další žalmy (obsažené ve *Vánočním graduálu* a *Velikonočním graduálu* atd.). Nápěvů je ve skutečnosti méně (celkem 275), protože mnohé žalmy se několikrát opakují.

⁹⁴ Srov. rozhovor s Vladimírem Pavlíkem, 6. února 2013.

v Matici cyrilometodějské). Zpočátku využívá překlady P. Josefa Kunického nebo *Římského misálu* P. Zdeňka Švédy.

Když vyšel *Kancionál*, obsahoval pouze několik žalmů zhudebněných P. Olejníkem. Jedinou možností, jak zpřístupnit také ostatní žalmy široké veřejnosti, bylo vydání vlastního žaltáře. Iniciativy se ujímá Jan Marek⁹⁵, který jako první sestavil a do tisku připravil *Žaltář pro neděle, slavnosti, svátky a památky a mše spojené s určitými obřady* (tzv. „červený žaltář“). Ten vyšel pro velký zájem již třikrát. Čtyřsvazkový soubor doplňuje později žaltář pro všední dny doby adventní, vánoční, postní a velikonoční („fialový žaltář“) a dva žaltáře pro všední dny liturgického mezidobí (cyklus I a II, „zelený žaltář“). Základ žaltáře pochází ze šedesátých let (byť původní Kunického překlady byly upraveny podle Bognera⁹⁶), většina žalmů byla dopsána v devadesátých letech – ty bohužel nesou stopy nadšení a určitého spěchu a tak vzniklo velké množství verzí žalmových odpovědí (s ohledem na dvouletý cyklus lekcionáře opakující se třeba jednou za dva roky), přičemž o jejich zpěvnosti lze vést pochybnosti. Tento obsáhlý cyklus by si zasloužil revizi, která by odstranila chyby⁹⁷ a duplicity a snížením počtu podobných odpovědí by se usnadnilo jejich používání ve farnostech.

2.4 Propria

Proprium neboli vlastní – proměnná – část mše se mění podle liturgické doby nebo památky. Patří k němu vstupní antifona, vstupní modlitba, čtení

---

⁹⁵ Jan Marek (nar. 1938), žák P. Josefa Olejníka z liturgických kurzů. Sestavil a do tisku připravil čtyři svazky žaltáře. Působí jako varhaník v Ostravě-Zábřehu.

⁹⁶ P. Doc. ThDr. Václav Bogner (1911-1988), na kněze vysvěcen 1935, docent biblických jazyků na teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Kvůli perzekuci komunistického režimu odešel z teologické fakulty a mohl se věnovat překladům. Přeložil část Starého zákona používanou při liturgii (vč. žaltáře) a revidoval překlad Nového zákona Ondřeje Petru z roku 1976, proto se tomu překladu říká Bognerův nebo také *liturgický překlad*.

⁹⁷ I přes snahu o zhudebnění žalmů na každý liturgický den jsou některé odpovědi jiné, než v misálu – byl to záměr autora o zjednodušení zpěvu Božího lidu nebo pouze omyl? Na druhou stranu někdy existují dvě podobné odpovědi nebo žalmy lišící se pouze několika slovy.

z Písma svatého včetně žalmu a zpěvu před evangeliem, modlitba nad dary, preface, antifona k přijímání a modlitba po přijímání. Zpěv proprií doporučuje instrukce *Musicam sacram*:

„Je prospěšné, aby obec věřících měla, pokud možno, účast i na zpívání ‚propria‘, zejména prostřednictvím lebcích odpovědí nebo jiných vhodných zpěvů.“⁹⁸

Větší užitek z propria mohou mít věřící tehdy, pokud se aktivně zapojí do jeho zpěvu. Nejde o to, aby proprium zazpívala místo lidu schola (i když je možné použít střídání jednohlasu a vícehlasu), ale aby se lid mohl zapojit do zpěvu „lebcích odpovědí.“⁹⁹ Účasti lidu pomůže, když mají před sebou text spolu s melodií, a jejich nácvik před začátkem liturgie.

Velikost P. Olejníka vynikne, když se podíváme na dlouhou řadu zhudebněných proprií. Vycházel z toho, že všechno má svou duši, i liturgie. Dával zpěvu duši, což můžeme pozorovat právě u proprií. Každý text má svou duši – v případě liturgických textů můžeme hovořit o Duchu (jde o biblické texty nebo texty posvěcené používáním v liturgii). Olejník dokázal tohoto Ducha nejen vystihnout při kompozici melodie, ale také zvýraznit vhodnou harmonizací. Třetí částí tohoto oduševňování je taková interpretace, která zasáhne duši posluchače.¹⁰⁰

Doba pokoncilní obnovy je velmi plodnou dobou Olejníkovy kompoziční činnosti. Jako první složil v roce 1965 proprium k 23. neděli po sv. Duchu (ještě před reformou kalendáře; odpovídá 33. neděli v mezidobí), na objednávku P. Jana Krista proprium pro 3.–6. neděli po Zjevení Páně¹⁰¹ (odpovídá 5. neděli v mezidobí), na popud P. Jana Pokludy proprium začínající *Spása lidu jsem já, praví Pán*¹⁰² a proprium k primici začínající *Bože, dostalo se nám tvého milosrdenství ve tvém chrámě*. V té době ještě netušil, jak se

---

⁹⁸ *Musicam sacram*, čl. 33.

⁹⁹ Srov. tamtéž.

¹⁰⁰ Srov. rozhovor s Marcelem Javorou, 19. ledna 2012.

¹⁰¹ Srov. Komárek: *P. Mgr. Josef Olejník*, str. 20.

¹⁰² Srov. tamtéž.

nenápadný „recitativ“ začínající slovy *Úmysly, které já mám, směřují k pokoju, ne ke trápení, praví Pán* stane začátkem dlouhé řady vlastních zpěvů. Ale P. Olejník píše podle potřeby a nebojí se velké práce. Až do konce svého života poctivě odpovídá na žádosti věřících o zhudebnění té či oné antifony, a neohlíží se na to, zda je žadatelem arcibiskup nebo varhaník z některé vísky.

Mezi vlastními zpěvy pro liturgické doby, slavnosti, svátky, památky a další příležitosti zaujímají výrazné místo pohřební obřady. Nejstarší část skládal pod hlubokým dojmem úmrtí „19tiletého horníka Josefa Zbránka 27. června 1967 ve farním kostele v Andělské Hoře.“⁴⁰³ a o měsíc později své maminky, což zpěvům dodává dojemný akcent. Olejníková harmonizace tzv. *Jobova vyznání (Věřím, že můj Vykupitel žije)* se stala „majetkem“ mnoha farností – a zpívá se téměř na každém pohřbu. Působivě zní také tzv. *Druhá mše za zemřelé*, kterou složil v roce 1971 a později doplnil o antifony k průvodům mezi jednotlivými místy pohřbu. V plné síle tisícihlasého sboru zazněly pohřební zpěvy také při autorově pohřbu 18. července 2009.

Pohřební propria dosud nevyšla v oficiálním vydání. Takové vydání *Pohřebního graduálu* se sice připravovalo, ale bylo přerušeno předčasným skonem pana Oldřicha Heyla. Zpěvy vyšly pouze jako příloha *Akt arcibiskupství olomouckého* z roku 1974¹⁰⁴ a jsou rozšířeny ve fotokopiích. Samizdatem vyšly také *Zpěvy k liturgii Svatého týdne* v roce 1972.

Některé propriální zpěvy pro liturgické doby a některé slavnosti vyšly oficiálně tiskem. Jde zejména o *Velikonoční graduál* obsahující zpěvy pro dobu postní a velikonoční (včetně zmíněných zpěvů k liturgii Svatého týdne) a několik dalších antifon a zpěvů pro některé slavnosti během roku (vyšel v roce 2001) a *Vánoční graduál* obsahující propria pro dobu adventní a vánoční doplněné o zpěvy k vybraným slavnostem, památkám a svátkům (tento graduál byl vydán po Olejníkově smrti roku 2010). Obě liturgické

---

¹⁰³ Srov. Olejník: *České requiem a tři responsoria*.

¹⁰⁴ Srov. *ACO 2/1974 a 3/1974*, přílohy.

knihy existují ve dvou vydáních – pro zpěváky formátu A5 a pro varhaníky formátu A4 – a jsou provedeny na šířku, aby se z nich lépe zpívalo a hrálo. Obvyklá struktura propria je vstupní zpěv, sponsoriální žalm, zpěv před evangeliem, zpěv k obětování a zpěv k přijímání; jedná se o antifonu (obvykle čerpá z *Českého misálu* nebo latinského *Graduale*) doplněnou o vhodný žalm, který se antifonou prokládá.

V závěru života chtěl Olejník dokončit chybějící propria pro neděle v mezidobí: těchto nedělí je 33 a ke každé chtěl sestavit vstupní zpěv a dvě antifyny k přijímání (jedna s textem žalmu a druhá s textem z *Nového zákona*). Zkomponovat jich stihl přibližně polovinu.

K propriálními zpěvům je třeba připočítat zpěvy pro slavnosti, svátky a památky a také celou řadu antifon, které Olejník komponuje k jednorázovým příležitostem: ke svěcení kněží, řeholním slibům, zasvěcení kostela, žehnání zvonů apod. Těmi doplňuje možnosti pro zpěv během celého liturgického roku při zachování jednotného stylu a možnosti výběru. Díky společným textům je možné zazpívat proprium pro téměř jakéhokoli světce. Při komponování opět nepostupuje systematicky, ale komponuje *ad hoc*, což komplikuje sestavení úplného přehledu. Tato kompoziční metoda se nakonec ukázala jako nejšťastnější, protože vtiskuje propriu osobitý charakter.

Na způsob práce vzpomíná takto: „*Musel jsem psát, protože to po mně žádali, a to čím dál častěji k různým příležitostem. A já se snažil, aby to bylo opravdové, abych nepsal blouposti.*“¹⁰⁵ V zápalu práce sobě vlastním si P. Olejník mnohdy neponechal kopii ani nezapsal text zpěvu. Někdy napsal stejný zpěv v různých tóninách nebo upravoval rytmus, třeba i při nácviku si vzpomněl: „*Budu to muset předělat.*“¹⁰⁶

---

¹⁰⁵ Rozhovor s Josefem Olejníkem 14. listopadu 2005, srov. Macek: *Římskokatolická liturgická hudba P. Josefa Olejníka*, str. 28.

¹⁰⁶ *Kurz liturgického zpěvu. Liturgie sv. týdne* (videonahrávka).

Když se v závěru života pokoušel sestavit jakýsi seznam vlastního díla, musel se spoléhat na útržky papírů, na které si poznačil pracovní verzi nápěvu a harmonizace nebo na svou paměť. Tak lze vysvětlit existenci více autorských verzí a je těžké říct, která je originální.

2.5 Liturgie hodin

Celým liturgickým rokem se jako červená nit' vine denní modlitba církve neboli liturgie hodin (lidově nazývána též breviář). Instrukce k liturgii hodin říká:

„Denní modlitba církve, jako ani jiné liturgické úkony, není soukromou záležitostí, ale týká se celého těla církve, je projevem celého těla a na celé tělo působí. Takto konaná církevní modlitba je tedy nejvýraznější, a proto se vřele doporučuje tehdy, když se se svým biskupem, obklopeným kněžími a přísluhujícími, modlí místní církev, neboť v ní je skutečně přítomná a činná jedna, svatá, katolická a apoštolská církev Kristova. A také když se v biskupově nepřítomnosti modlí kanovníci kapituly nebo jiní kněží, ať se to vždy děje v čase k tomu určeném, a pokud je to možné, za účasti lidu. Platí to i o kapitulách kolegiálních.“¹⁰⁷

Když nastoupil v listopadu 1992 do úřadu arcibiskup Jan Graubner, jedna z prvních věcí, kterou nařídil, bylo obnovení společné modlitby liturgie hodin. Každou první neděli se společně s kanovníky v katedrále modlily řeholnice ze všech společenství, která jsou v Olomouci, a každou třetí neděli pak bohoslovci.

P. Olejník zpočátku připravuje nápěvy vždy pro nadcházející nešpory. Časem se začínají dílčí prvky nešpor opakovat a rodí se myšlenka, že by se doplnily chybějící (jde zejména o antifony ke kantiku Panny Marie) tak, aby bylo možno zpívat nešpory kteroukoli neděli v roce. Pro představu: těch je 52, téměř na všechny neděle je potřeba mít tři antifony ke kantiku Panny Marie pro tři roční cykly a ještě je třeba doplnit je o slavnosti a svátky, které mají před nedělemi přednost. Jedná se skutečně o velké dílo čítající

---

¹⁰⁷ *Všeobecné pokyny k denní modlitbě církve*, čl. 20.

812 stran, které se díky úsilí P. Olejníka a Oldřicha Heyla podařilo dokončit, a „*tak jsou k dispozici nešpory pro celý rok, aby nedělní nebo sváteční den mohl být zakončen chvalozpěvem Panny Marie Magnificat, který je zarámován antifonou z evangelia příslušné neděle nebo svátku.*“⁴⁰⁸ Kniha je doplněna o některé alternativní hymny a vyšla (podobně jako ostatní Olejníkovy graduály) ve dvojím provedení: pro zpěváky formátu A5 a varhanní doprovod formátu A4. Dílo bohužel nenašlo větší ohlas; pravidelně (dvakrát měsíčně) se používá pouze v katedrále v Olomouci. Přitom obsahuje bohatý zdroj zpěvů, které se dají použít k liturgii.

Na žádost dalších společenství komponuje několik dalších nešpor, ranních chval (např. 1. a 2. nešpory a ranní chvály Sv. Klementa, patrona královehradecké diecéze). Je též autorem několika nápěvů k hymnům, které vyšly spolu s dalšími alternativními nápěvy v roce 1996¹⁰⁹. Posledním dílem (datováno 19. dubna 2009) se symbolicky stává modlitba před spaním na všední dny.

2.6 Další písně k liturgii

Instrukce *Musicam sacram* umožňuje „*nabrazovat zpěvy ke vstupu, ke obětování a k přijímání, které jsou v Graduálu, jinými zpěvy podle úsudku příslušné církevní autority*“⁴¹⁰. V šedesátých letech byl P. Olejník osloven, zda by se nepodílel na redakci připravovaného kancionálu pro české a moravské diecéze. V poslušnosti církvi tento úkol přijímá a vůbec mu nešlo o to „protlačit“ do kancionálu co nejvíce vlastních písní nebo jinak podsouvat své

---

¹⁰⁸ Olejník: *Nedělní nešpory*, Předmluva P. Josefa Olejníka, str. 5.

¹⁰⁹ *Denní modlitba církve. Varhanní doprovod hymnů a básnických modliteb*. Olomouc: Maticce cyrilometodějská, 1996.

¹¹⁰ *Musicam sacram*, čl. 32.

představy. Vždycky zdůrazňoval hlavní cíl liturgie: „*Oslava Boha a posvěcení věřících.*“¹¹¹

Redakce *Kancionálu* se neomezuje jen na výběr ze starých kancionálů, protože „*dobry hospodár ze své bohaté zásoby vynáší věci nové i staré*“ (Mt 13,52). K některým příležitostem vhodné písně chybí, a tak je potřeba je složit. Mezi nejzpívánější Olejníkovy písně patří *Pane žní a nepožatých polí*, *Bůh je láska* a v olomoucké verzi kancionálu také písně *Vzývej církevi svého kněze Jana* a *Pějme píseň o Hedvice*. Je autorem nápěvu k vánoční písni *Betlémské světlo*, která se však ve farnostech neujala, a autorem největšího počtu doprovodu písni, které vypočítává *Varhanní doprovod ke Kancionálu*.¹¹² Ne všechny jeho skladby se do kancionálu dostaly (jako třeba mešní píseň ke Všem svatým *Radujme se všichni v Pánu*¹¹³). Další pak jsou pouze ve vydání pro olomouckou arcidiecézi, některé vyšly v roce 2010 ve zpěvníku *Písně ke Boží chvále*, jiné na své oficiální vydání dosud čekají.

2.7 Zhudebněné modlitby

Olejník nikdy nechtěl být skladatelem v úzkém slova smyslu, ale když vznikla potřeba, věnoval se autorské činnosti.¹¹⁴ A potřeba vznikala – snad poprvé po válce od P. Antonína Šuránka, později v pokoncilní době až do konce jeho života se na něj obraceli mnozí s žádostmi o zhudebnění některého žalmu nebo jiného textu.

Prvním kompozičním dílem P. Olejníka – jak už bylo zmíněno – se stala modlitba k sv. archandělu Michaelovi. Další je *Modlitba umírajícího Konstantina-Cyrila za církev a vlast*, původně napsaná pro bohoslovce

---

¹¹¹ Pius X.: *Tra le sollecitudini*, čl. 1, srov. Olejník: *Česká mše z Andělské Hory. 2. a 3. české ordinárium*, str. 3.

¹¹² Srov. *Kancionál. Varhanní doprovod*, str. 486.

¹¹³ Protože tato píseň, odpovídající struktuře starého mešního řádu, byla zapomenuta, uvádím ji v příloze č. 9.

¹¹⁴ Komárek: *P. Mgr. Josef Olejník*, str. 16.

v Olomouci a Litoměřicích na Bílou sobotu 1969 (čtyřhlasý sbor), později upravená i pro tříhlasý smíšený sbor. Zhudebnil též *Modlitbu ke sv. Josefu po růžencové pobožnosti* a modlitbu *Anděl Páně*. Je autorem varhanního doprovodu k chorálním modlitbám *Ave regina caelorum* a *Salve regina* a zhudebnění dalších mariánských antifon a modliteb (*Zdravas Královno; Raduj se, Královno nebeská; Zdráva buď, Královno nebe; Slavná Spasitele Matko; Pod tvůj plášť se utíkáme; Celá jsi krásná, Maria; Zdravas, Matko vtělené moudrosti a Fatimské Ave*). Další modlitby komponuje na žádost P. Cyrila Vrbíka¹¹⁵ (jde o modlitby *Apoštolského vyznání víry* a *Desatera Božích přikázání*). Specifickým druhem modlitby jsou litanie. Kromě těch ke všem svatým hojně využívaných při nejrůznějších příležitostech je také autorem litaní k Sv. Janu Sarkandrovi, Sv. Cyrilu a Metodějovi a k Sv. Josefovi. Mezi modlitby můžeme zahrnout žalmy *Adoremus in aeternum Sanctissimum Sacramentum* a *Žalm 150 Chvalte Hospodina v jeho svatyni*, který se čtyřhlasé úpravě stává neoficiální znělkou Festivalu duchovní hudby v Ústí nad Orlicí, kterého se P. Olejník se sborem několikrát zúčastnil.

Modlitby nevyšly v nějakém jednotném vydání. Jsou rozptýleny v různých zpěvnících (*Kancionál, Písně ke Boží chvále*) a velká část existuje pouze v opisech.

2.8 Sborové úpravy lidových písní, koled

Na první místo kladl P. Olejník liturgii a snahu o její zvelebení po hudební stránce. Jedinou výjimku tvoří právě jeho úpravy lidových písní koled. Tak jako jej ke skládání liturgických zpěvů přivedla potřeba, tak k úpravám lidových písní a koled se odhodlal z nutnosti.

---

¹¹⁵ P. Cyril Vrbík (1927–2002) byl kněz (vysvěcen 1969) a přítel P. Josefa Olejníka. Jeho bratr působil jako ředitel kůru v olomoucké katedrále. Poslední působiště bylo v Dubu na Moravě, kde byl zavražděn.

Za svého působení v Anglii dostal rozkaz, aby sestavil sbor a zazpíval tam na poděkování místním obyvatelům. Úkolu se chopil z poslušnosti, jemu vlastní, jak je patrné i z jeho vzpomínky:

„Tam jsem měl taky sbor. Bydlel jsem na ošetřovně. Taky jsme tam zpívali. Pobral jsem si 30 chlapů z motoroty a nacvičovali jsme takovou akademii. Dostal jsem to na starost, když se náš kapitán dověděl, že se věnuju hudbě. Říkal jsem mu, že se věnuju hudbě, ale jen té svaté. To mu bylo celkem jedno. Dal mi na výběr ze všech chlapů, kteří byli schopní. A věřte nebo ne, obsadil jsem všechny hlasy.“¹¹⁶

V těchto podmínkách vznikly úprava písní *Boleráz*, *Bodaj by vás* a také hymny *Kde domov můj*. I když šlo o skladby na první pohled naprosto světské, Olejník i v nich dokáže najít něco duchovního. Připomeňme si jeho komentář na českou hymnu při školní akademii v Litoměřicích v roce 1975 u příležitosti 30. výročí osvobození Československa Rudou armádou:

„O hymně jsem řekl, že je to vlastně píseň s hlubokým duchovním a náboženským smyslem. Voda bučí po lučinách – to je křest. Bory šumí po skalinách – to je vanutí Ducha Svatého. A v sadě skví se jara květ – to je obraz lidské duše, která je plná Boží milosti.“¹¹⁷

Jen pro doplnění, krátce po onom vystoupení mu byla odňata *venia docendi*, povolení učit.

Další dlouho řadu písní upravil pro sbor ve Velké Bystřici. Touto problematikou se ve svých pracech blíže zabývali Radka Rozkovcová¹¹⁸ a František Kolčava¹¹⁹. Dovolil bych si doplnit svatební písně *Z ponorných hlubin rodů* a *Svoboděnka* a *Slováckou koledu*. Ne všechny skladby se dochovaly rozepsané do všech hlasů; na své vydání dosud čekají.

---

¹¹⁶ Kotrba: *Rozhovor s P. J. Olejníkem*. In: *Seminární průvan*, roč. 2006, č. 5, str. 5.

¹¹⁷ Chalupová: *O životě s vírou, hudbou a zpíváním*, Katolický týdeník 32/2008, str. 8.

¹¹⁸ Rozkovcová: *P. Josef Olejník a jeho sborové úpravy lidových písní a koled*, str. 39.

¹¹⁹ Kolčava: *P. Mgr. Josef Olejník*, str. 22.

2.9 Rozšíření díla P. Olejníka

Zpěvy P. Olejníka se rozšířily po českých i moravských diecézích,¹²⁰ i když ohlas zdaleka nedosahoval takové úrovně, jako v olomoucké arcidiecézi. V Čechách a brněnské diecézi se rozšířily žalmy Bohuslava Korejse,¹²¹ *Mešní zpěvy*¹²² vybírající z bohaté české hudební tradice, chorální nápěvy upravené na český text¹²³ Františkem Holíkem nebo se nezpívá vůbec. S trochou nadsázky můžeme říci, že díky P. Olejníkovi Morava zpívá.¹²⁴

Na rozšíření díla P. Olejníka mají významný podíl dominikánská sestra Gemma Vávrová,¹²⁵ pan Oldřich Heyl a Jan Marek. Ti se zasloužili o to, že se notový materiál dostal do mnoha farností, kam je nemohl otec Olejník poslat osobně. Pro potřeby liturgických dní, které se konaly od roku 1966 v Ostravě, Olomouci a Kroměříži, na kterých se nacvičovala *Česká mše z Andělské Hory* a další Olejníkovy zpěvy, vydává kapitulní konzistoř několik brožur s nápěvy i doprovodem. „Sazbu“ not provedla pečlivým rukopisem sestra Gemma, která také pečlivě přepisovala jednotlivé partitury. Když se po roce 1990 církvi plně otevřel přístup k publikační činnosti, postaral se Jan Marek o vydání čtyř dílů žaltáře.

---

¹²⁰ Také díky tomu, že vyučoval liturgický zpěv bohoslovce v Olomouci a do roku 1975 i v Litoměřicích.

¹²¹ Bohuslav Korejs (narozen 1925) je varhaník a skladatel liturgické hudby. Gregoriánský chorál studoval v Praze u prof. Miroslava Venhody. Jako člen Hudební sekce Liturgické komise České biskupské konference se podílel na sestavení *Mešních zpěvů*, zhudebnil žaltář, sedm ordinárií a další zpěvy. V současnosti působí na kůru Týnského chrámu v Praze.

¹²² *Mešní zpěvy*. Praha: Sekretariát české liturgická komise, 1990.

¹²³ Tuto cestu Olejník odmítal, proto se rozhodl jít vlastní cestou: „*Chorál je ukončená epocha*“, říkal. – Skřebský, Ulman: *Osobnost kraje. Mons. Josef Olejník* (rozhlasový pořad); srov. Kamarádová: *Osobnost a život P. Josefa Olejníka*, str. 39.

¹²⁴ Srov. rozhovor s Janem Markem, 5. září 2011; Kolčava: *Česká liturgická hudba po II. vatikánském koncilu*, str. 26.

¹²⁵ S. M. Gemma Štěpánka Vávrová, OP (1911–1983). Učitelka hry na klavír. Od roku 1951 byla internována v Bohosudově a Broumově. V komunitě dominikánek měla na starosti hudbu, také opisovala noty a texty zhudebněné P. Olejníkem.

Velké dílo připravil k vydání Oldřich Heyl, který v počítačovém programu Capella vysázel *Velikonoční graduál*, *Nedělní nešpory* a *Vánoční graduál*. Připravoval též soubor pohřebních zpěvů, graduál pro neděle liturgického mezidobí a graduál pro slavnosti, svátky a památky svatých.¹²⁶ Nebyl mu dopřán čas, aby je stihl dokončit; tato práce čeká na někoho jiného.

Které zpěvy jsou vydány a které ne, je patrné ze seznamu díla v příloze č. 1. Jistě stojí za zvážení přečíslování stávajících propriet, aby bylo přiřazeno ke každému zpěvu unikátní číslo a odstranění duplicit v druhých vydáních současného *Vánočního graduálu* a *Velikonočního graduálu*. Tím by byl dokončen pětisvazkový cyklus obsahující téměř kompletní liturgické dílo P. Josefa Olejníka. Polosouvislá řada by umožnila snazší vyhledání potřebného zpěvu. Navrhuji toto číslování:

<i>Vánoční graduál</i>	101–159
<i>Velikonoční graduál</i>	201–299
<i>Graduál pro neděle v mezidobí</i>	301–419
<i>Graduál pro památky, svátky a slavnosti svatých</i>	501–699
<i>Graduál pro mše s obřady</i>	901–969

2.10 Kompoziční styl

Rozbor kompozičního stylu přenechejme těm, kteří rozumí hudební stránce. Karel Komárek, který se dlouhodobě zabývá muzikologickou analýzou Olejníkovy díla, vystihuje kompoziční styl takto:

„Inspiračně vychází z gregoriánského chorálu, avšak hudebnost je ryze česká a odpovídá vynikajícím způsobem melodice českého slovního výrazu. Po stránce hudební techniky je zde vzkrěšena dokonalost staré antifonální techniky: dialog zpěváka (kantora), nebo celé scholy cantorum, se shromážděným lidem. Po stránce harmonické jde o výraz moderní a rozhodně nevyhází vstříc problematickému řešení „aby to bylo lehčí a snadné.“¹²⁷

---

¹²⁶ Srov. rozhovor s Marií Heylovou, 26. listopadu 2011.

¹²⁷ Komárek: *Pozdravení do Olomouce*. Celý článek je v příloze č. 3.

Syn a jmenovec¹²⁸ Karla Komárka navazuje v rozborech Olejníkovy díla na svého otce. Všímá si toho, že poměrně jednoduché nápěvy, které jsou relativně snadno zvládnutelné i pro slabší zpěváky, získávají moderní ráz specifickou harmonizací, která dodává zpěvům jedinečný půvab. Často jde o harmonizace durových melodií (např. zpěv *Kyrie z České mše z Andělské Hory*) mollovým doprovodem. Ignorací autorova doprovodu bychom z hlavní melodie udělali banální popěvky.¹²⁹ Obdivuhodným způsobem zdůrazní Olejník dynamiku přicházejícího Ducha svatého v antifoně *Najednou se ozval z nebe hukot* ze svatodušního propria. Důvodem těchto invencí je pomoci textu se hlouběji vryt do mysli člověka a ještě více podnítit účastníka bohoslužby k rozjímání.

Komárek též uvažuje nad tím, proč mnoho Olejníkových melodií nekončí prvním nebo osmým tónem stupnice, ale pátým (např. odpověď žalmu *Pán je můj pastýř, nic mi neschází*), třetím (např. *Česká mše z Andělské Hory*) nebo dokonce druhým (např. antifona *Kde je opravdová láska*). Jiný než první nebo osmý tón evokuje myšlenku, že by melodie měla pokračovat. Karel Komárek nabízí své vysvětlení: zakončení jiným stupněm je velmi časté v chorálu (i když tam je jiný systém tónin). Melodie sice nepokračuje, ale pokračuje bohoslužba¹³⁰ – a zdánlivě neukončenou melodií jako by chtěl autor naznačit, že bohoslužba nekončí po doznění příslušného zpěvu (i kdyby se jednalo o závěrečný zpěv), ale přechází v další posvátné dění.

---

¹²⁸ Doc. Komárek Karel, PhDr., Ph.D. (narozen 1963), v bibliografii označován jako Karel Komárek „ml.“; syn Karla Komárka st.; lingvista, bohemista, paleoslavista. Působí na Filosofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

¹²⁹ Srov. Komárek: *Postludium po životě P. Josefa Olejníka*. In: *Varhaník* 5/2009, str. 10.

¹³⁰ Srov. tamtéž.

3 Duchovní odkaz

Mohlo by se zdát, že odkaz P. Josefa Olejníka spočívá ve skladatelském díle a izolovat jej na liturgické zpěvy, jak bylo popsáno v předchozí kapitole. Olejník jde dál, a svým celoživotním úsilím a postojem nám chce předat mnohem více. Přitom má pocit, že neudělal nic mimořádného. Dostal od Boha úkol, který splnil.¹³¹

Odkaz otce Olejníka můžeme najít také ve filmu *Česká mše z Andělské Hory*. V umělecky ztvárněném prolínání záběrů sousoší Poslední večere z kostela v Prostějově a rozhovoru s P. Olejníkem a jeho činností můžeme spatřit paralelu Olejníkovy odkazu s Ježíšovým odkazem: Až tu nebudu, dělejte to a to... (srov. Lk 22,19).

3.1 Odkaz bohoslovcům a kněžím

Formace bohoslovců se stala Olejníkových celoživotním úkolem. Dlouhá desetiletí mu to bylo znemožňováno. Během třech období oficiálně odučil 18 let.¹³²

Při výuce vycházel z dokumentů církve, zejména z konstituce II. vatikánského koncilu *Sacrosanctum concilium* a její aplikaci v instrukci *Musicam sacram*. Sám měl velmi pečlivě dokumenty nastudovány a promyšleny rubriky v liturgických knihách. Mohl se opřít o zkušenosti z farností se zaváděním liturgie v mateřském jazyce.

Olejník říkával: „*Všechno má svou duši, i liturgie.*“¹³³ Dával zpěvu duši. Říkal také: „*Liturgie bez zpěvu je jako jídlo bez soli.*“¹³⁴ Také bohoslovcům

---

¹³¹ Plesková: *Rozhovor s Mgr. P. Josefem Olejníkem* (videonahrávka).

¹³² Působil v letech 1945–1950, 1968–1975 a 1990–1996, srov. kapitoly 1.2 a 1.5.

¹³³ Rozhovor s Marcelem Javorou, 19. ledna 2012.

¹³⁴ Rozhovor s Janem Markem, 5. září 2011.

připomínal, že je potřeba zpívat ne na mši svaté, ale mši svatou.¹³⁵ P. Olejník byl zásadový člověk. Požadavky měl vysoké, ale každému pomohl jich dosáhnout. Pozoruhodná je jeho originální didaktická metoda, kdy u delších a náročnějších zpěvů začínal s nácvikem konce. Po jeho zvládnutí se zaměřil na začátek antifony, což mělo zajímavý psychologický efekt: student nabyl dojmu, že zpěv není tak náročný a po naučení se začátku se vrací do „známých vod“.¹³⁶

Zdůrazňoval nutnost správně připravené a provedené liturgie. Když učil v Litoměřicích, bývala v neděli mše v katedrále, přede mší byla zkouška. Zpočátku se bohoslovci těm zkouškám vyhýbali, protože chtěli mít v neděli volno. Olejník je tenkrát trošku zchladil:

„Vy jste budoucí katoličtí kněží? V liturgické konstituci máte napsáno, že nedělní mše svatá je vrchol celého týdne, vrchol vaší činnosti, ze kterého všechno čerpáte; a vy chcete mít volno a prostě tam sedět? Když tady máte možnost se na to krásně připravit a ta mše svatá si to zaslouží – to není největší věc na světě, ale největší věc ve vesmíru, když můžeme Kristovu oběť z věčnosti vztáhnout mezi nás a svými krásnými blasy a celým svým srdcem a celou svou duší k tomu přispět!“¹³⁷

Po této promluvě přijali nedělní nácviky za své.

Bohoslovcům a kněžím vzkazuje:

„Základem všeho je dělat všechno poctivě. Dnes na mladé muže, jako jste vy, čeká mnoho úskalí. Ale jsme jen lidé. Víte, kněží nesou krásný prostředek k dosažení Božího království. Rozdávají odpuštění a chléb života. To je krásné a stojí to za to, když to člověk bere doopravdy, tak to pomůže překonat všechno.“¹³⁸

---

¹³⁵ Srov. Olejník: *Česká mše z Andělské Hory. 2. a 3. české ordinárium*, str. 3.

¹³⁶ Srov. rozhovor s Marcelem Javorou, 19. ledna 2012.

¹³⁷ Srov. Suchánek: *Česká mše z Andělské Hory* (videonahrávka).

¹³⁸ Kotrba: *Rozhovor s P. Josefem Olejníkem*. In: *Seminární průvan 5/2006*, str. 7.

3.2 Odkaz členům chrámových sborů

Významné úsilí věnoval P. Olejník práci s chrámovými sbory. Cvičil s nimi výhradně duchovní hudbu – a liturgicky formoval¹³⁹ také duchovní život jejich členů. Zkoušky a soustředění nebyly zaměřeny pouze na nácvik zpěvů, často vysvětloval různé prvky liturgie, aby zpěváci rozuměli tomu, co zpívají. Nejen v dobách, kdy měl omezené vykonávání kněžské činnosti, se věnoval duchovnímu vedení, které přerostlo v dlouholeté vztahy s celými rodinami.

Nebyl vedoucím žádného velkého orchestru. Kromě bohosloveckých sborů si malou *scholu cantorum* vytvořil v Andělské Hoře. Více než třetinu života věnoval chrámovému sboru ve Velké Bystřici. Pravidelnou tvrdou prací dokázal vybudovat hudební těleso na vysoké úrovni. Mnozí byli fascinováni, co dokázal s amatérskými zpěváky. Dochovala se vzpomínka dirigenta Zdeňka Bílka¹⁴⁰ z Istanbulu z konce osmdesátých let. Když se představil, že je z Československa, ke svému překvapení se dozvěděl: „*Vy tam máte světový formát. Maître Olejníka!*“¹⁴¹

Sbormistrům a skladatelům radí: „*Nedělejte mnoho skladeb – tzn. věnujte se jim dlouho, aby se dalo prožít vše, co v nich je – a to vyžaduje čas a úsilí.*“¹⁴² Všechno, co skládal, měl taky duchovně zdůvodněné. „*Co se týče dialogu před prefací, já jsem se snažil, aby to mělo gradaci, aby každá věta byla o stupeň výš.*“¹⁴³ Také melodii je potřeba vyklenout postupným *crescendo*¹⁴⁴ a *decesendo*¹⁴⁵. Používal přirovnání

---

¹³⁹ Srov. *Sacrosanctum concilium* 115: „*Hudebníkům a zpěvákům, zejména dětským, je třeba poskytnout dobré liturgické vzdělání.*“

¹⁴⁰ Zdeněk Bílek (1923–2006) – přední český dirigent, žák Václava Talicha. Dirigoval především Slovenskou filharmonii.

¹⁴¹ Srov. Musil: *K osmdesátinám olomouckého hudebního pedagoga a skladatele Mons. Josefa Olejníka*, str. 135, pozn. 15.

¹⁴² Rozhovor s Leošem Friedlem, 23. října 2011.

¹⁴³ Srov. Suchánek: *Česká mše z Andělské Hory* (videonahrávka).

¹⁴⁴ Z ital.: zesilovat.

¹⁴⁵ Z ital.: zeslabovat.

ke klenbě kostela, která má být naplněna melodií. To připomíná požadavek dirigenta Václava Talicha¹⁴⁶: „Gregoriánský chorál se má vznášet jako vlnící se dým kadidla v kostelní klenbě.“¹⁴⁷ Olejník vycházel se svých znalostí chorálu, kdy melodii naprosto podřizuje textu a hudební složku pojímá jako vyjádření textového obsahu.¹⁴⁸ Při zpěvu kladl důraz na slova. „*Toho Picku*¹⁴⁹ bychom měli lidem zazpívat tak, aby se mohli soustředit jenom na to.“¹⁵⁰

Schole nikdy nepřisoudil nadřazené postavení. Při liturgických zpěvech kladl důraz na to, aby nezpívala pouze schola:

„Na prvním místě je, a to je nejdůležitější, aby je zpíval Boží lid střídavě (schola a lid), nebo všichni společně. Při mši svaté se znovu zpřítomňuje celý Kristův život – narození, dětství, utrpení, vzkříšení a nakonec nanebevstoupení. My však nejsme schopni v jedné mši svaté toto všechno obsáhnout, prožít, a tak je celý liturgický rok rozdělen právě podle jeho života. A to vše zpěvy vyjadřují. Jinak se zpívá v adventu, jinak o Vánocích, ve Svatém týdnu, o Velikonocích.“¹⁵¹

3.3 Odkaz Božímu lidu

II. vatikánský koncil vnesl do liturgie nový pojem aktivní účasti – *participatio actiosa*. Tento výraz vybízí k hlubší účasti než *participatio activa*, doslova k účasti naplněné aktivitou, čímž se nemyslí pouhý aktivismus, ale osobní podíl na liturgickém dění. Lid má být do této aktivní účasti uváděn:

„Matka církev si velmi přeje, aby byli všichni věřící vedeni k plné, uvědomělé a aktivní účasti na liturgických úkonech, jak ji vyžaduje sama povaha liturgie“¹⁵²

„Účinná příprava každé liturgické slavnosti at' se koná pod vedením správce kostela a ve svornosti všech, kteří jsou účasti at' po stránce obřadu či pastorace či hudby a zpěvu.“¹⁵³

---

¹⁴⁶ Václav Talich (1883–1961), významný český dirigent, v 1. pol. 20. stol. řídil Českou filharmonii a orchestr Národního divadla v Praze.

¹⁴⁷ Rozhovor s Karlem Komárkem, 15. února 2012.

¹⁴⁸ Srov. Macek: *Římskokatolická liturgická hudba P. Josefa Olejníka*, str. 29.

¹⁴⁹ Olejník měl na mysli jeho cyklus *Umučení Krista*.

¹⁵⁰ Srov. rozhovor s Marií Pleskovou, 19. února 2012.

¹⁵¹ Rozhovor s Josefem Olejníkem, 14. listopadu 2005, srov. Macek: *Římskokatolická liturgická hudba P. Josefa Olejníka*, str. 37.

¹⁵² *Sacrosanctum concilium* 14.

P. Olejník neváhal vystoupit před mší svatou a s lidem nacvičit příslušnou část či vysvětlit žalm. Způsob nácviků převzal od P. Řehoře Petra¹⁵⁴. Ten byl dobrý zpěvák, a když učil nové písní, tak nejdříve vysvětlil text a pak předzpěvoval.¹⁵⁵

3.4 Odkaz katechetům

Když měl P. Olejník vysvětlovat katechismus, používal jednoduché symboly a přirovnání. Na příkladu svého nevidomého bratra Jana vyjádřil nauku o milosti posvěcující:

„Milost posvěcující je účast člověka na životě Božím a ta člověka uschopňuje, aby jedenkrát, až přijde na věčnost, byl schopný Boha vidět [...]. Šli jsme s bratrem na mši svatou do Suché Rudné. Šli jsme po poli a tam uprostřed pole byla rozkvetlá třešeň, ta byla jak kytice. Oba dva jsme se ke třešni blížili, oba jsme se na ni dívali a jeden z nás ji viděl, protože měl zdravé oči, a jeden z nás, ačkoli měl oči otevřené, byl ve tmě. [...] Když někdo přijde na věčnost, musí mít milost posvěcující. Ta ho uschopní, aby Boha viděl a byl z toho blažený, z té krásy Boží. Když někdo o milost Boží nedbá a nestojí o ni a skutečně si zaviní, že přijde na věčnost bez milosti posvěcující, tak nebude schopný Boha vidět. To je to neštěstí zavržení, věčnost bez Boha. Tak jako nebe je blízkost s Pánem Bohem. I děcka to musí pochopit, tubletu věc.“¹⁵⁶

Při katechezích si pomáhal také nakreslením schémat, kterými znázorňoval základy dějin spásy a pravdy víry. Jedno takové schéma naleznete v příloze č. 10. Olejník začal popisem Boha, kterého schematicky znázornil symbolem trojúhelníku. Zde mohl popsat vztahy mezi osobami Nejsvětější Trojice i Boží vlastnosti. Pak hovořil o pádu andělů. Zdůraznil při tom, že jako duchové jsou rozumné, svobodné a nesmrtelné bytosti. Po pádu andělů následoval pád člověka. Olejník nakreslil košatý strom a vysvětlil, že Adam a Eva ztratili milost, protože udělali hřích. Bůh na to

---

¹⁵³ *Musicam sacram*, čl. 5.

¹⁵⁴ P. Řehoř Petr, OMI. Původem pravděpodobně z Německa. Ve Strání působil krátce (říjen 1937 – únor 1938), ale na tehdy bohoslovce Olejníka zanechal dojem.

¹⁵⁵ Srov. Suchánek: *Česká mše z Andělské Hory* (videonahrávka).

¹⁵⁶ Suchánek: *Česká mše z Andělské hory* (videonahrávka).

reaguje příslibem vykoupení tzv. *protoevangeliem* (Olejník je do katecheze také vypsal: „*Nepřátelství stanovím mezi tebou a ženou, mezi potomstvem tvým a potomstvem jejím. On rozdrťí tvou hlavu, ale ty budeš obrozovat jeho patu.*“ – Gn 3,15).

Olejník dále pokračuje výkladem dějin spásy od Abraháma a Izáka, přes Jakuba jeho 12 synů, Davida (z rodu Judy) až po Marii a okamžik vtělení. Nakreslil jednoduchý stůl poslední večeře, na který postavil chléb a kalich s vínem, a do pozadí načrtl kříž. Člověk byl Ježíšovou obětí vykoupen. Bůh mu vrátil milost ztracenou v Ráji a vymazal hřích. Odvalený kámen ukazuje na Kristovo vítězství nad smrtí a Olivová hora Nanebevstoupení, po kterém se Ježíš vrací k Otci.

Olejník též vysvětluje základy křesťanské antropologie: člověk je jednotou duše a těla; u duše připsal stejné vlastnosti, které mají andělé: tedy rozumnost, svobodu a nesmrtelnost. Duše se musí živit svátostmi, které vyvěrají z oltáře poslední večeře – zdrojem všech svátostí je eucharistie. „*Svátosti jsou viditelná a působivá znamení, která ustanovil Ježíš Kristus, aby nám skrze ně udělil, obnovil a rozmnožil svou milost. Milost posvěcující je účast životě Božím, milost pomáhající je pomoc, kterou nám dává Ježíš Kristus skrze svátosti.*“¹⁵⁷

Na závěr připomíná Olejník důležitost pravidelného přijímání svátostí: „*Musíme u ní [u milosti] stát, musíme s ní spolupracovat. Kdo má, tomu bude přidáno, a kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má*“¹⁵⁸ Na pravý okraj listu ještě načrtl základy eklesiologie. Prvotní církev pod vedením Petra a apoštolů a za účasti Marie se postupně rozrůstá od 120, 3000, 5000 lidí (srov. Sk 1,15; 2,41; 4,4) až do dnešních dnů. Šipka poukazuje na zakladatele – Boha, který církev také stále své zástupce vede.

Pokud se naskytla možnost veřejně vystoupit, využil příležitosti promluvit o křesťanských tématech. Takto promluvil při vánoční besídce ve Velké Bystřici v prosinci 1991. Abychom si dovedli představit, jakým

---

¹⁵⁷ Srov. příloha č. 10.

¹⁵⁸ Srov. tamtéž.

způsobem myslel a vysvětloval tajemství spásy, v příloze č. 11 uvádím přepis nahrávky.

Je obdivuhodné, jakým způsobem dokáže využít příležitosti k evangelizaci, kdy srozumitelným jazykem oslovuje lidi a uvádí je do pravd víry o Trojici, dějinách spásy a svátostech.

3.5 Pastorační odkaz

Olejníka si nemůžeme představit jako usazeného intelektuála stále sedícího za klavírem a odtrženého od běžného života. „*Je stále v pohybu a na cestách, jak to ostatně vyplývá i z jeho snah a touhy přispět k oživení a zvýšení úrovně liturgické a vůbec chrámové hudby a zpěvu a z jeho neúnavné pastorační práce zastupujícího a vypomáhajícího katolického kněze a těšitele těžce nemocných a nepohyblivých.*“¹⁵⁹ Výuka liturgického zpěvu může připomínat cvičení z pastorální teologie. Obsahuje totiž postřehy z pastore, které chce P. Olejník předat bohoslovcům.

Pastorační práce otce Olejníka se neomezovala jen na věřící. Tak se mohl dostat i k lidem, kteří normálně do kostela nechodí. Své charitativní cítění uskutečňoval tak, že podporoval chudé rodiny; někdy tím, že přinesl těžko dostupné ovoce, jindy příspěvkem na ozdravný pobyt. V hovoru se neomezoval na duchovní témata, pro lidi se snažil být pastýřem. Stával se duchovním vůdcem celých rodin.¹⁶⁰

Neúnavný dělník na Boží vinici dělal čest svému patronu sv. Josefovi. Jeho osobnost a dílo ovlivnila celé generace lidí i mimo církve, specifickým způsobem členy chrámových sborů. Na památku P. Josefa Olejníka vznikl ve Velké Bystrici festival duchovní hudby s příznačným názvem *Chvalte Hospodina*. P. Olejník se držel zásady, že součástí festivalu duchovní hudby má být také mše svatá, která je také důvodem existence chrámových sborů.

---

¹⁵⁹ Vingrálek: *Tvůrce nové liturgické hudby a zpěvu*. In: *Lidová demokracie*, 5. července 1989, str. 6.

¹⁶⁰ Rozhovor s Drahomírou Keilingovou, 2. srpna 2012.

V kázání během prvního ročníku zaznělo: „*Děkujeme Bohu za dar otce Olejníka i za to, že skrze něj pomohl objevit naše dary.*“¹⁶¹

3.6 Spirituální odkaz

*„Ukazoval, že liturgická hudba skrze svoji přirozenou krásu a skrze ducha, který je do ní vkládán, má schopnost nejen oslavit Boha, ale také povznést srdce i ducha člověka natolik, že mu to poslouží k posile jeho víry, k radosti z víry a u lidí hledajících může dokonce vést ke konverzi. Na tomto vědomí postavil své dílo a tomu chápání zasvětil celý svůj život.“*¹⁶²

Jeho pojetí svatosti bylo: hlavou v oblacích a přitom nohama na zemi.¹⁶³

Je obdivuhodné, jakým způsobem využil práci se sbory – u mnohých se stal duchovním vůdcem a zpovědníkem. „*Děkuji Pánu Bohu, že jsem směla určitý čas pobývat v blízkosti tak vzácného, obětavého, moudrého a duchem krásného člověka.*“¹⁶⁴

Uvádím část homilie P. Olejníka ze setkání varhaníků arcidiecéze dne 22. května 1971 – tedy rok po pohřbu varhaníka Josefa Friedla:

„My patříme ke Kristu jako tělo k hlavě – tak už naše hlava je u Krista – čili naše lidská přirozenost je už oslavena v Kristu Pánu u Boha. A my, zůstaneme-li s Kristem spojeni, tak ho budeme následovat. Tak kéž tato mše svatá je ulehčením a pomocí při vstupu do věčné slávy také duše zemřelého pana řídícího. Já na něho vzpomínám s vděčností, protože on byl varhaníkem v Malé Morávce a v Karlově Studánce, ale také když vykonával svou povinnost tam, tak přišel do farnosti „excurendo“ v Rudné pod Pradědem, chodíval tam přes kopec v zimě, za těžkých podmínek a plnil radostně svoji službu Pánu Bohu. Kéž tato mše svatá je pro něho útěchou a pomocí pro vstup do Boží slávy. A pro nás je to povzbuzení, abychom zůstali Kristu Pánu věrni, abychom byli s ním

---

¹⁶¹ Kázání Josefa Nuzíka ve Velké Bystřici, 25. června 2011.

¹⁶² Vzpomínka P. Marcela Javory. Srov. Pavlacká: *Josef Olejník a jeho přínos v oblasti liturgické hudby po II. vatikánském koncilu*, str. 37.

¹⁶³ Rozhovor s Karlem Komárkem, 15. února 2012.

¹⁶⁴ Rozhovor s Drahomírou Keilingovou, 2. srpna 2012.

*stále spojeni, [...] abychom jedenkrát i my byli účastni tohoto vstupu do věčné slávy. Nejenom naše DUŠE, ale jednou také naše vzkrášené, oslavené TĚLO.*¹⁶⁵

Při pohřbu otce Olejníka pak zaznělo: „*Otec Josef nenapsal ani jeden notový řádek, ani jedinou notu, která by směřovala jinam než ke Boží slávě.*“¹⁶⁶ Traduje se též ohlas z jedné liturgické konference: „*Inspirované jsou nejen texty, které P. Olejník zhudebňuje, ale inspirované jsou i tóny.*“¹⁶⁷

V kněžské spiritualitě P. Olejníka zaujímala významné místo úcta k Panně Marii.¹⁶⁸ Rád jezdil na mariánská poutní místa, a když bylo možné vycestovat, zúčastnil se velké poutě do Medjugorie. Přestože už v té době měl problém překonat deset schodů, aniž by se zadýchal, při náročné křížové cestě za zpěvů vyšel na náročný kopec, což komentoval: „*Panna Maria mě tam vytáhla.*“¹⁶⁹

3.7 Epitaf

Přítel a žák otce Olejníka, Mons. Josef Veselý,¹⁷⁰ složil ještě před svou smrtí epitaf nazvaný *IN MEMORIAM Mons. Josef Olejník*. Jak charakterizoval život otce Olejníka básník?

*„Již od mládí v něm zaznívaly
písně moravského lidu
Žil a myslel symfonicky
Věděl že církev Boží lid
je úžasná polyfonie
a všechny chorály světa*

---

¹⁶⁵ Rozhovor s Leošem Friedlem, 23. října 2011.

¹⁶⁶ Kázání Mons. Josefa Hrdličky při posledním rozloučení v katedrále v Olomouci, 18. července 2009.

¹⁶⁷ Srov. Musil: *K osmdesátinám olomouckého hudebního pedagoga a skladatele Mons. Josefa Olejníka*, str. 135, pozn. 15.

¹⁶⁸ Miklášová: *Zemřel P. Josef Olejník*, str. 14.

¹⁶⁹ Rozhovor s Marií Pleskovou, 19. února 2012.

¹⁷⁰ Mons. Josef Veselý (1929–2010). Narodil se ve Zlámance u Kroměříže, v roce 1962 byl ve vězení tajně vysvěcen na kněze. Byl oceněn řádem Tomáše Garrigua Masaryka III. třídy. Závěr života prožil v Opavě.

*jsou jen nepatrnou ozvěnou
liturgie nebeské.*¹⁷¹

Básník dobře vystihl Olejníkovu představu církve jako symfonie. Olejník jako jeden z členů orchestru a vědom si svého obdarování se snažil vydat ze sebe to nejlepší. Toto se může stát podnětem nejednomu rozjímání.

Pozemská liturgie je pouze odleskem té nebeské, ale o to víc je potřeba dbát na její zvelebení.

*„Budme mu vděční
že i v nás rozepíval
krásu všech žalmů
že právě na poušti
v Andělské hoře
naplno prožíval
božskou melodii Eucharistie*¹⁷²

Olejníkův odkaz dává následujícím generacím melodie ukazující krásu žalmů a přitom vycházející z nitra člověka. Ukazuje též na jedinečné místo Eucharistie v životě věřícího člověka i to, že kněz může být více prospěšný „na poušti“. Můžeme být vděční za 95 let plodného života a 71 požehnaných let kněžství.

---

¹⁷¹ Veselý: *IN MEMORIAM Mons. Josef Olejník*. Celý epitaf je v příloze č. 4.

¹⁷² Tamtéž.

Závěr

Tato diplomová práce se zabývala jednou z nejvýznamnějších postav katolické církve ve 20. století, která významným způsobem přispěla k zavádění obnovené liturgie po II. vatikánském koncilu. Cílem nebylo pouze popsat liturgický přínos P. Josefa Olejníka, ale podívat se na jeho odkaz komplexněji.

Dlouhý život P. Olejníka byl úzce spjat s jeho kněžstvím. Rodák ze Strání na Slovácku byl na kněze vysvěcen roku 1938, v letech 1939–1944 studoval v Římě na *Pontificio Instituto di Musica Sacra*, kde získal dva akademické grady: *Magister in cantu gregoriano* a *Licenciatus in Compositione Sacrorum Concertuum*. Po návratu do vlasti byl pověřen úkolem podílet se na formaci bohoslovců. Komunistický režim v mladém a nadějném knězi viděl určité nebezpečí a tak jej poslal na 18 let do Andělské Hory v Sudetech. Tam P. Olejníka zastihl II. vatikánský koncil, který přinesl obnovu církve a zavedení národních jazyků do liturgie.

Zde mohl uplatnit své schopnosti a vzdělání a začal skládat liturgické zpěvy na české texty. Byl jedním z prvních, kteří zaváděli liturgii v národním jazyce. Originálním a přitom snadno přístupným způsobem se mu podařilo propojit gregoriánský chorál s lidovým zpěvem. K povaze a tradici našeho národa odpovídá vyjadřovat hudbou naše emoce, prožívat radost i zármutek. Hudba nás provází v průběhu celého našeho života, dotýká se naší duše. Jeho zhudebnění liturgických textů se vryjí do paměti a disponují k modlitbě. Text je nesen melodií, přičemž hlavní zůstává poselství textu. Při komponování dbal P. Olejník na to, aby liturgický zpěv splnil svůj hlavní úkol: aby posvětil věřící a aby sloužil k oslavě Boha.¹⁷³ V průběhu dlouhého a plodného života vytvořil obdivuhodný komplex zpívané liturgie.

---

¹⁷³ Srov. Pius X.: *Tra le sollecitudini*, čl. 1; *Sacrosanctum concilium* 112.

Neúnavnou práci věnoval Velkobystřickému chrámovému sboru. Vedení neomezil jen na nacvičování zpěvu, ale přerostlo v dlouhodobé duchovní vedení celých rodin, což byla pro něj jediná možnost, jak duchovně působit na věřící. Snažil se je formovat liturgicky, aby na prvním místě měli mši svatou. O výjimečných schopnostech sboru, jehož členy byli amatérští zpěváci, svědčí fakt, že zpíval při dvou návštěvách Jana Pavla II. na Moravě.

P. Olejník vynikal zbožností a věrností církvi. Bylo mu vlastní symfonické myšlení,¹⁷⁴ podle kterého má každý člověk své místo v církvi. Výukou na fakultě, vedením kurzů liturgického zpěvu a cestováním po diecézi vštěpoval bohoslovcům a varhaníkům důležitá liturgická pravidla. Často připomínal: „*Mše svatá je největší událostí vesmíru, kdy kněz mocí svého svěcení vztahuje na oltář věčnou přítomnost.*“¹⁷⁵ Měl úžasnou schopnost jednoduše vysvětlovat složité věci, neváhal před mší svatou vystoupit a uvádět do liturgie. Bůh, který je pravda a krása, a v liturgii nám dává sebe sama, si zaslouží, abychom mu dávali také maximum. Odkazem P. Olejníka je dbát na poctivě připravenou a provedenou liturgii.

Období svobody přineslo možnost ocenit práci P. Josefa Olejníka. 14. června 1990 byl jmenován docentem pro obor církevní hudba. 26. června 1993 jej papež Jan Pavel II. jmenoval svým prelátem (titul Mons.). Arcibiskup Jan Graubner si vybral Olejníka jako kanovníka metropolitní kapituly v Olomouci, ten to však ze své skromnosti a pro zavalení prací na fakultě, v semináři a s chrámovým sborem ve Velké Bystřici odmítl¹⁷⁶. Za svůj podíl na liturgické obnově po II. vatikánském koncilu a rozvoj zpěvu

---

¹⁷⁴ Srov. Veselý: *IN MEMORIAM Mons. Josef Olejník*.

¹⁷⁵ Srov. rozhovor s Janem Markem, 5. září. 2011. Větu lze datovat do roku 1967, kdy se Marek potkal P. Olejníka na liturgickém kurzu v Liptáni, i když P. Olejník ji opakoval často.

¹⁷⁶ Srov. dopis P. Josefa Olejníka arcibiskupovi Graubnerovi. V dopise také uvádí: „*Zbývá málo času na kompozici liturgických textů a je třeba v tom pokračovat.*“ – Srov. rozhovor s Janem Graubnerem, 7. ledna 2013.

Božího lidu obdržel při hlavní pouti 5. července 1994 *Děkovné uznání ČBK* a 23. května 1995 *Děkovné uznání arcibiskupa olomouckého* za podíl při přípravě kanonizační bohoslužby a návštěvy Svatého otce Jana Pavla II. v Olomouci. Dočkal se poct od univerzity i zástupců veřejného života. 27. ledna 1997 mu byla udělena *Pamětní medaile rektora Univerzity Palackého v Olomouci* jako ocenění jeho přínosu pro Univerzitu Palackého v Olomouci, kterou následovala v červnu 2004 *Zlatá medaile rektorky Univerzity Palackého v Olomouci*. 24. června 2004 pak obdržel *Cenu města Olomouce* v kategorii hudba.¹⁷⁷ Z doby působení v legionářské armádě si zasloužil hodnost podporučíka. Přesto zůstává pokorný a používání titulů se vyhýbá. Z akademických titulů si váží *Magistra* gregoriánského chorálu, ale největším oceněním pro něj zůstává kněžství: Ostatní tituly odmítá: „*Já jsem katolický kněz a to stačí!*“.¹⁷⁸

Po smrti P. Olejníka mnozí lidé cítí, že je potřeba pokračovat v odkazu, který zanechal. Pamatují na něj v místech, kde strávil tolik času: ve Velké Bystřici vzniká festival duchovní hudby, v Andělské Hoře mu byla odhalena pamětní deska. Jeho osobnost v zapomnění neupadne, nicméně to, co se nám snažil předat, je třeba naplnit. V této diplomové práci se mi podařilo sestavit seznam díla P. Josefa Olejníka (viz příloha č. 1); řada zpěvů existuje pouze v rukopisech a dosud nebyla vydána. Jde zejména o *Pohřební graduál*, *Graduál pro neděle v mezidobí* a *Graduál pro slavnosti, svátky a památky svatých*. Práce neskončí vytištěním knihy – zpěvy je nutné také zpívat a neustále uvádět věřící do slavení liturgie.

Při psaní práce jsem se potkal s mnohými osobnostmi, které otce Olejníka osobně znaly. Dostal jsem se na místa, kam bych se normálně nedostal, a jsem za tato setkání vděčný. Při hovorech o otci Olejníkovi a jeho odkazu bylo cítit zvláštní atmosféru, jako bych hovořil s někým, kdo se

---

¹⁷⁷ Holický: *P. Olejník Josef, Mons. Cena města Olomouce v oblasti hudby*.

¹⁷⁸ Rozhovor s Marií Heylovou, 26. listopadu 2011.

setkal se světcem.¹⁷⁹ Osobně jsem měl také možnost otce Olejníka na sklonku života několikrát navštívit. Hluboce mě oslovil jeho příklad kněžství. Při psaní jsem viděl před sebou jeho přísnou tvář, která mě nutila mnohé věty mazat a přepisovat (Olejník ze skromnosti nerad o sobě mluvil), zároveň jsem cítil jeho pomoc z nebe, aby byl zachycen skutečný odkaz. Vzpomínám si na několik návštěv u něj v bytě v Olomouci¹⁸⁰: na klavíru měl tento bělovlasý stařík stále rozloženy noty; do konce života studoval, komponoval, zpovídal, doučoval bohoslovce ve zpěvu... Před odchodem každému požehnal a požádal o křížek na čelo.

Biskup Hrdlička jeho odkaz zhodnotil těmito slovy: „*Je pro nás závazkem toto dědictví převzít se vší vděčností a odpovědností.*“¹⁸¹

---

¹⁷⁹ Graubner: *Kněžské osobnosti*, str. 89.

¹⁸⁰ Od přestěhování z Andělské Hory až do své smrti bydlel v ulici Na Hradě 2.

¹⁸¹ Kázání Mons. Josefa Hrdličky při posledním rozloučení v katedrále v Olomouci, 18. července 2009.

Použité zdroje

Prameny

a) Dokumenty církve

Kongregace pro bohoslužbu a svátosti: *Všeobecné pokyny ke římskému misálu (editio typica tertia 2002)*. Praha: Česká biskupská konference (pro vnitřní potřebu), 2003.

Pius X.: *Tra le sollecitudini*. In: Čala, Antonín: *Duchovní hudba*. Olomouc: Krystal, 1946, str. 208–215.

Posvátná kongregace obřadů: *Instrukce o hudbě v posvátné liturgii Musicam sacram*, Olomouc: Kapitulní konzistoř, 1972.

Sacrosanctum concilium. In: *Dokumenty II. vatikánského koncilu*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2002.

Všeobecné pokyny ke denní modlitbě církve. In: *Denní modlitba církve I (doba adventní a vánoční)*. Praha: Česká liturgická komise, 1988, str. 15–86.

b) Liturgické knihy

Denní modlitba církve. Varhanní doprovod hymnů a básnických modliteb. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1996.

Kancionál, společný zpěvník pro arcidiecézi olomouckou a diecézi ostravsko-opavskou. Praha: Katolický týdeník, 2003.

Kancionál. Varhanní doprovod (vydání pro olomouckou arcidiecézi). Praha: Zvon, 1994.

Liturgický spevník I. Bratislava: Hudobná sekcia Liturgickej komisie KBS, 1990.

Mešní řád s modlitbami nad dary a s prefacemi. Praha: Sekretariát české liturgické komise, 1984.

Misál na každý den liturgického roku. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2003.

Olejník, Josef: *Česká mše z Andělské Hory. 2. a 3. české ordinárium.* Olomouc: Kapitulní konzistoř, 1972.

Olejník, Josef: *České requiem a tři responsoria.* Olomouc: Arcibiskupská liturgická komise, 1968.

Olejník, Josef: *Koncelebrační texty (Nápěvy).* Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2001.

Olejník, Josef: *Návrhy na nové nápěvy kněze a božího lidu.* Olomouc: Arcidiecézní liturgická komise, 1969.

Olejník, Josef: *Nedělní nešpory.* Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2006.

Olejník, Josef: *Vánoční graduál.* Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2010.

Olejník, Josef: *Velikonoční graduál.* Rosice u Brna: Gloria, 2001.

Olejník, Josef: *Žaltář II.* Sestavil a do tisku připravil Jan Marek. Rosice u Brna: Gloria, 2002.

Olejník, Josef: *Žaltář III.* Sestavil a do tisku připravil Jan Marek. Rosice u Brna: Gloria, 2002.

Olejník, Josef: *Žaltář IV.* Sestavil a do tisku připravil Jan Marek. Rosice u Brna: Gloria, 2002.

Olejník, Josef: *Žaltář.* Praha: Zvon, 1995; Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2000 a 2010.

Písně k Boží chvále. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2010.

c) Prameny publikované

Kamarádová, Eva: *Osobnost a život P. Josefa Olejníka* (diplomová práce). Olomouc: Univerzita Palackého, Cyrilometodějská teologická fakulta, církevních dějin, 2012. Vedoucí práce: Jitka Jonová.

Komárek, Karel, st.: *P. Mgr. Josef Olejník, kněz a skladatel.* Olomouc: Nakladatelství Burget, 2001.

Musil, Jiří Václav: *K osmdesátinám olomouckého hudebního pedagoga a skladatele Mons. Josefa Olejníka*. In: *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas Paedagogica, Musica V, Hudební věda a výchova* 7, Olomouc: Vydavatelství University Palackého, 1996, str. 131–137.

Musil, Jiří Václav: *K životnímu výročí P. Josefa Olejníka*. In: *Studie*, roč. 1990, č. 127 (I/1990). Řím: Křesťanská akademie, 1990, str. 66–73.

Pavlacká, Jana: *Josef Olejník a jeho přínos v oblasti liturgické hudby po II. vatikánském koncilu* (závěrečná práce). Olomouc: Univerzita Palackého, Cyrilometodějská teologická fakulta, katedra liturgiky a pastorální teologie, 1996. Vedoucí práce: František Kunetka.

Pecháčková, Cecílie: *Pater Josef Olejník a liturgická hudba po II. vatikánském koncilu* (bakalářská práce). Brno: Masarykova univerzita, filosofická fakulta, ústav hudební vědy, 2011. Vedoucí práce: Vladimír Maňas.

d) Prameny nepublikované

Kurz liturgického zpěvu. Liturgie sv. týdne (videonahrávka). Ústí nad Orlicí, 9. března 1996.

Plesková, Marie: *Rozhovor s Mgr. P. Josefem Olejníkem* (videonahrávka), 2. července 2008.

Vánoční besídka ve Velké Bystřici 1991 (audionahrávka), 1992.

Fond Josef Olejník v Zemském archivu v Opavě, pobočka Olomouc.

Hudební archiv Arcibiskupského kněžského semináře Olomouc.

Hudební archiv Cecílské hudební jednoty Ústí nad Orlicí.

Hudební archiv Mgr. Ing. Jana Kupky.

Hudební archiv Velkobystřického chrámového sboru.

Rozhovor s Prof. PhDr. Jiřím Václavem Musilem, CSc., 2. ledna 2012.

Rozhovor s P. Doc. Dr. Michalem Altrichtrem, Th.D., 12. ledna 2012.

Rozhovor s P. Prof. Dr. Františkem Kunetkou, Th.D., 3. května 2012.

Rozhovor s Janem Markem, 5. září 2011.

Rozhovor s PhDr. Leošem Friedlem, 23. října 2011.

Rozhovor s P. Antonínem Krylem, 21. listopadu. 2011.
Rozhovor s Marií Heylovou, 26. listopadu 2011.
Rozhovor s Jindřichem Suchánkem, 7. prosince 2011.
Rozhovor s Mons. Erichem Pepříkem, 11. prosince 2011.
Rozhovor s Janem Olejníkem, 23. října 2011 a 24. prosince 2011.
Rozhovor s P. Mgr. Marcelem Javorou, 19. ledna 2012.
Rozhovor s Doc. Karlem Komárkem, PhDr., Ph.D., 15. února 2012.
Rozhovor s Marií Pleskovou, 19. února 2012.
Rozhovor s Drahomírou Keilingovou, 2. srpna 2012.
Rozhovor s Mons. Janem Graubnerem, 7. ledna 2013.
Rozhovor s Ing. Vladimírem Pavlíkem, 6. února 2013.

Literatura

Červinka, Arnošt: *Významné osobnosti Arcibiskupského gymnázia v Kroměříži*. Kroměříž: Arcibiskupské gymnázium v Kroměříži. 2. vyd. 2011.

Graubner, Jan: *Olejník Josef*. In: *Kněžské osobnosti*. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2010, str. 86–89.

Graubner, Jan: *Vzácný jubilant*. In: *Katolický týdeník*, roč. XIX (2008), č. 33, str. 9.

Chalupová, Zita: *O životě s vírou, hudbou a zpíváním. Rozhovor s P. J. Olejníkem, milovníkem sborového zpěvu*. In: *Katolický týdeník*, roč. XIX (2008), č. 32, str. 8.

Chalupová, Zita: *Uváděl nás do krásy liturgie*. In: *Katolický týdeník*, roč. XX (2009), č. 30, str. 8.

Katalog kněžstva olomoucké arcidiecéze. Díl II. Nekrologium (listopad 1937–červen 1973). Olomouc: Apoštolská administratura v Olomouci, 1973.

Kolčava, František: *Česká liturgická hudba po II. vatikánském koncilu*. (bakalářská práce). Olomouc: Univerzita Palackého, Pedagogická fakulta, katedra hudební výchovy, 2012. Vedoucí práce: Petr Planý.

- Kolčava, František: *P. Mgr. Josef Olejník. Život a dílo.* (absolventská práce). Kroměříž: Konzervatoř P. J. Vejvanovského, 2011. Vedoucí práce: Jiří Šafařík.
- Komárek, Karel, ml.: *Kéž se Pánu zalíbí má píseň.* In: *Katolický týdeník*, 1994, č. 29, str. 12.
- Komárek, Karel, ml.: *Postludium po životě P. Josefa Olejníka.* In: *Varhaník (časopis pro varhanickou praxi)*, roč. 2009, č. 5, str. 9–11.
- Komárek, Karel, ml.: *Ze současnosti duchovní hudby – k 75. narozeninám P. Olejníka.* In: *Lidová demokracie*, 1. července 1989, str. 4.
- Kotrba, Jiří Marek: *Rozhovor s P. J. Olejníkem.* In: *Seminární průvan*, roč. 2006, č. 5, str. 5–7.
- Krejčová, Jana: *Arcibiskupský kněžský seminář v Olomouci. Data, osoby, budovy.* Olomouc: Arcibiskupský kněžský seminář, 2010.
- Lapčík, Michael; Páral, Karel: *Zemřel kněz z Květné, jehož hudba zní stovkami kostelů.* In: *Slovácký deník*, roč. 2009, 22. července 2009, str. 2.
- Macek, Jakub: *Římskokatolická liturgická hudba P. Josefa Olejníka.* (diplomová práce). Olomouc: Univerzita Palackého, Pedagogická fakulta, katedra hudební výchovy, 2006. Vedoucí práce: Petr Planý.
- Marek, Jan: *Rozloučení s P. Josefem Olejníkem.* In: *Varhaník (časopis pro varhanickou praxi)*, roč. 2009, č. 5, str. 7–8.
- Miklášová, Hana: *Zemřel P. Josef Olejník.* In: *Musica sacra*, roč. 17 (2009), č. 4, str. 12–14.
- Pololáník, Zdeněk: *Jak jsem znal P. Josefa Olejníka.* In: *OŘÍK*, farní zpravodaj Ostrovačice, Říčany, Veverské Knínice, roč. 2009, číslo 5.
- Posudek o nových nápěvech na české mešní texty.* In: *Acta curiae Olomouensis*, roč. 1972, č. 7, str. 36–37.
- Rozkovcová, Radka: *P. Olejník a jeho sborové úpravy lidových písní a koled* (diplomová práce). Olomouc: Univerzita Palackého, Pedagogická fakulta, katedra hudební výchovy, 2006. Vedoucí práce: Jaromír Synek.

Smejkal, Milan: *Vzpomínka na otce magistra Josefa Olejníka*. In: *Teologické texty*, roč. 2010, č. 4, str. 201–202.

Stavinochová, Pavla: *P. Mgr. Josef Olejník a jeho hudební dílo se zaměřením na zpěvy v liturgii svatého týdne a velikonoční liturgii* (absolventská práce). Kroměříž: Církevní konzervatoř v Kroměříži, 2005.

Vingrálek, Miroslav: *Tvůrce nové liturgické hudby a zpěvu*. In: *Lidová demokracie*, 5. července 1989, str. 6.

Ostatní zdroje

a) Multimédia

Chvatík, Vicenc (nahrál): *P. Josef Olejník. Responzoriální žalmy. Nedělní cyklus A, B, C* (audionahrávka). Zpívá sbor s Velké Bystřice pod vedením P. Josefa Olejníka.

Müller, Martin: *Zastavení s Josefem Olejníkem* (videonahrávka). Olomouc: Studio Velehrad, 1999. Odvysílala TV Noe.

Kvapil, Libor: *Otec Mag. Josef Olejník. 90 let.* (videonahrávka) Olomouc, 2004.

Rozloučení s Mons. Mag. Josefem Olejníkem z katedrály sv. Václava v Olomouci. Odvysílala TV Noe, 18. července 2009.

Skřebský, Jakub; Ulman, Oldřich: *Osobnost kraje. Mons. Josef Olejník*. Odvysílalo Radio Proglas, 1. července 2004.

Suchánek, Jindřich: *Česká mše z Andělské hory* (videonahrávka). Olomouc: Studio Velehrad, 1990.

Šindlářová, Irena; Kobza, Miroslav: *Století s hudbou – P. Josef Olejník*. Odvysílal Český rozhlas Olomouc, 7. března 2009.

Urbášková, Naděžda: *Vzpomínka na papežského preláta Mons. Josefa Olejníka*. In: *Křesťanský magazín*. Odvysílala ČT 2, 3. září 2009.

b) Internetové zdroje

Friedl, Leoš: *Jubilea Otce P. Mgr. Josefa Olejníka – sváteční odpoledne v sále Orla ve Velké Bystřici*. Dostupné z: <http://farnost-vbystrice.wz.cz/deni%20JUBILEAPJO.htm>, citováno dne 1. srpna 2008.

Holický, Rostislav: P. *Olejník Josef, Mons. Cena města Olomouce v oblasti hudby*. Dostupné z: <http://www.mmol.eu/phprs/view.php?cislocclanku=2004060907>, cit. 18. listopadu 2011.

Olejníček, Ladislav: *Arcibiskup Jan Graubner navštívil Andělskou Horu*. Dostupné z: <http://www.infoportaly.cz/bruntalsko/bruntal/4793-arcibiskup-jan-graubner-navstivil-andelskou-horu>, cit. 10. února 2012.

Otáhal, Dalibor: *Arcibiskup olomoucký sloužil mši v Andělské Hoře*. Dostupné z: http://bruntalsky.denik.cz/zpravy_region/arcibiskup-olomoucky-slouzil-msi-v-andelske-hore.html, cit. 10. února 2012.

Pamětní deska Mons. Josefa Olejníka. Dostupné z: <http://www.ado.cz/clanek/pametni-deska-mons-josefa-olejnika>, cit. 10. února 2012.

Zemřel Mons. Josef Olejník. <http://ado.cz/clanek/zemrel-mons-josef-olejnik>, cit. 6. července 2012.

c) Další zdroje

Nekrolog S. M. Gemmy Vávrové, OP († 1983).

Kázání Mons. Josefa Nuzíka 25. června 2011 ve Velké Bystřici.

Veselý, Josef: *IN MEMORIAM. Mons. Josef Olejník*. Letáček.

Seznam příloh

1. Seznam díla P. Josefa Olejníka	62
2. Výkaz započitatelných let z 17. června 1969	102
3. Komárek, Karel, st.: <i>Pozdravení do Olomouce – ke šedesátinám P. Olejníka</i> ..	103
4. Veselý, Josef: <i>IN MEMORIAM. Mons. Josef Olejník.</i>	104
5. Kompletář pro všední dny	105
6. Slovenské ordinárium (zpěv <i>Kyrie a Glória</i>)	110
7. Ordinárium z Českého requiem (zpěv <i>Kyrie a Beránku Boží</i>)	112
8. Preludium <i>Beránku Boží</i> (autorský rukopis)	113
9. Mešní píseň ke Všem svatým <i>Radujme se všichni v Pánu</i>	114
10. Katecheze o dějinách spásy	115
11. Promluva na vánoční besídce ve Velké Bystrici 29. prosince 1991	116
12. Obrazová příloha – fotografie	118

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Seznam díla P. Josefa Olejníka

a) Mešní propria – doba adventní a vánoční

1. neděle adventní

VSTUPNÍ ANTIFONA: *K tobě pozvedám svou duši, Hospodine, můj Bože, v tebe důvěřuji, kéž nejsem zahanben, ať nade mnou nejásají moji nepřátelé. Vždyť nikdo z těch, kdo v tebe doufají, nepadne do hanby.* [Žl 25 (24),1-3] + Žl 25 (24) Ván 1

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Pane, ukaž nám své milosrdenství a dej nám svou spásu.* [Žl 85 (84),8] Ván 5, Ván 95

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Hospodin popřeje dobro a naše země vydá plody.* [Žl 85 (84),13] + Žl 34 (33) Ván 6

2. neděle adventní

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Hle, Pán přijde spasit lidi všech národů a ke radosti vašeho srdce dá, že uslyšíte jeho mocný hlas.* (Iz 30,30) + Žl 80 (79) Ván 7

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky! Každý člověka uzří Boží spásu.* (Luk 3,4-6) Ván 11, Ván 96

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Jeruzaléme, vzchoť se a postav se na vyšíně a uvidíš radost, která ke tobě přichází od svého Boha.* (Bar 5,5; 4,36) + Žl 147 Ván 12

3. neděle adventní

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Radujte se stále v Pánu, opakují: Radujte se! Pán je blízko.* (Flp 4,4.5) + Žl 85 (84) Ván 13

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Duch Páně je nade mnou, poslal mě, abych přinesl chudým radostnou zvěst.* (srov. Iz 61,1) Ván 17, Ván 98

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Řekněte malomyslným: Vzmuzte se, nebojte se! Hle, náš Bůh přijde a spasí nás.* (srov. Iz 35,4) + Žl 34 (33) Ván 18

4. neděle adventní (roráty)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Rosu dejte, nebesa, shůry! A oblaka dštěte Spravedlivého! Otevři se, země a vydej Spasitele!* (Iz 45,8) + Žl 132 (131) Ván 19

VERŠ PŘED EVANGELIEM: **R.** *Knížata, zvyšte své brány, zvedněte se, věkovité brány a vejde slavný král!* **V.** *Kdo smí vystoupit na horu Páně? Kdo smí stanout na jeho posvátném místě? Ten, kdo má nevinné ruce a čisté srdce.* **R.** *Aleluja. Zdravas Maria, milosti plná! Pán s tebou! Požehnaná ty mezi ženami.* *Aleluja.* [Žl 24 (23),7.3.4; Lk 1,28] Ván 23

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Hle, Panna počne a porodí Syna a nazvou ho jménem Emanuel.* (Iz 7,14) + Žl 85 (84) Ván 24, Ván 98

Slavnost Narození Páně – mše svatá v noci, tzv. I. (25. prosince)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Pán mi řekl: Ty jsi můj Syn, já dnes jsem tě zplodil.* (Žl 2,7) + Žl 2 Ván 25

MEZIZPĚV: R. <i>U tebe je vladařská moc už v den tvého zrození ve výblesku svatosti, z lůna před jitřenkou jsem tě zplodil. V.</i> Řekl Pán mému Pánu: <i>Sed' mi po pravici, dokud ti nepoložím jako podnož k nobám tvé nepřátele.</i> [Žl 110 (109),3.1]	
JINÁ VSTUPNÍ ANTIFONA: <i>Radujme se všichni v Pánu, protože se nám narodil Spasitel. Dnes z nebe sestoupil pravý pokoj.</i> + Žl 96 (95)	Ván 26
VERŠ PŘED EVANGELIEM: <i>Aleluja. Zvěstuji vám velikou radost: Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán.</i> (srov. Lk 2,10-11)	Ván 29, Ván 99
JINÝ VERŠ PŘED EVANGELIEM: <i>Aleluja. Pán mi řekl: Ty jsi můj Syn, já dnes jsem tě zplodil.</i> (Žl 2,7)	
ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: <i>Veselte se nebesa a jásej země před tváří Páně, neboť přišel.</i> [Žl 96 (95),11.13] + Žl 96 (95):	Ván 30
ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: <i>Ve výblesku svatosti, z lůna před jitřenkou jsem tě zplodil.</i> [Žl 110 (109),3] + Žl 110 (109)	Ván 31
JINÁ ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: <i>Slovo se stalo tělem a viděli jsme jeho slávu.</i> (Jan 1,14) + Žl 34 (33)	Ván 32

Slavnost Narození Páně – mše svatá ve dne, tzv. III. (25. prosince)

VSTUPNÍ ANTIFONA: <i>Děťátko se nám narodilo a Syn je nám dán; na jeho bedrech spočívá světovláda a jeho jméno zní: Hlasatel velkého úradku.</i> (Iz 9,5) + Žl 98 (97)	Ván 33
VERŠ PŘED EVANGELIEM (Žl 97, 3.2): V. <i>Všechny končiny země viděly spásu od našeho Boha, jásejte tedy vstříc Bobu, všechny země. On uvedl ve známost svou spásu, před zraky pohanů zjevil svou spravedlnost. Aleluja. V.</i> <i>Posvěcený den se nám rozžářil. Pojdte tedy, lidé všech národů a pokloňte se Pánu, vždyť dnes sestoupilo na zem veliké Světlo. Aleluja.</i> [Žl 98 (97),3.2]	Ván 36
ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: <i>Tvoje jsou nebesa a tvá je země. Tys stvořil celý svět a všechno, co jej naplňuje. Na spravedlnosti a právu stojí tvůj trůn.</i> [Žl 89 (88),12.15] + Žl 89 (88)	Ván 37

Svátek Svaté Rodiny Ježíše, Marie a Josefa

VSTUPNÍ ANTIFONA: <i>Pastýři spěchali a našli Marii a Josefa a Děťátko položené do jeslí.</i> (Lk 2,16) + Žl 84 (83)	Ván 43
VERŠ PŘED EVANGELIEM, cyklus A: <i>Aleluja. Ať ve vašem srdci vládne Kristův pokoj; nauka Kristova ať je u vás ve své plné síle.</i> (Kol 3,15a,16a)	Ván 45, Ván 100
RESPONSORIÁLNÍ ŽALM, cyklus B: <i>Hospodin sám je náš Bůh, pamatuje věčně na svoji smlouvu.</i> [Žl 105 (104),7a.8a] + Žl 105 (104)	Ván 46
VERŠ PŘED EVANGELIEM, cyklus B: <i>Aleluja. Mnobokrát a mnoha způsoby mluvil Bůh v minulosti k našim předkům skrze proroky. V této poslední době však promluvil k nám skrze svého Syna.</i> (Žid 1,1-2)	Ván 47, Ván 60, Ván 101, Ván 104
RESPONSORIÁLNÍ ŽALM, cyklus C: <i>Blaze těm, kdo přebývají v tvém domě, Bože.</i> [Žl 84 (83),5a] + Žl 84 (83)	Ván 48
VERŠ PŘED EVANGELIEM, cyklus C: <i>Aleluja. Otevři, Pane, naše srdce, abychom naslouchali slovům tvého Syna.</i> (srv. Sk 16,14b)	Ván 49, Ván 102

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Náš Bůh se ukázal na zemi a stýkal se s lidmi.* (Bar 3,38) + Žl 34 (33) Ván 50

Šestý den v oktávě Narození Páně (30. prosince)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Když hluboké ticho všechno objímalo a noc ve svém běhu ke polovině došla, tvé všemohoucí Slovo, Bože, sestoupilo z královského trůnu z nebe.* (Mdr 18,14-15) + Žl 93 (92) Ván 51, =Ván 63

RESPONSORIÁLNÍ ŽALM: *Radujte se, nebesa, zjásávej, země!* [Žl 96 (95),11a] + Žl 96 (95) Ván 52

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Posvěcený den se nám rozzářil. Pojďte tedy, lidé všech národů a pokloňte se Pánu, vždyť dnes sestoupilo na zem veliké Světlo.* Ván 53

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Všichni jsme dostali z jeho plnosti, a to milost za milostí.* (Jan 1,16) + Žl 34 (33) Ván 54

Slavnost Matky Boží, Panny Marie (1. ledna)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Bud' zdráva, svatá Boží Rodičko, porodilas Krále, jenž nad nebem i zemí vládne na věky.* + Žl 98 (97) Ván 58

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Mnobokrát a mnoha způsoby mluvil Bůh v minulosti k našim předkům skrze proroky. V této poslední době však promluvil k nám skrze svého Syna.* (Žid 1,1-2) =Ván 47

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Ježíš Kristus je stejný včera i dnes i na věky.* (Žid 13,8) + Žl 34 (33) Ván 61, Ván 57

2. neděle po Narození Páně

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Když hluboké ticho všechno objímalo a noc ve svém běhu ke polovině došla, tvé všemohoucí Slovo, Bože, sestoupilo z královského trůnu z nebe.* (Mdr 18,14-15) + Žl 93 (92) Ván 63, =Ván 51

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Sláva tobě, Kriste, tys byl hlásán pohanům, sláva tobě, Kriste, tys došel víry ve světě.* (srv. 1 Tim 3,16) Ván 65

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Všem, kdo ho přijali, dal moc stát se Božtmi dětmi.* (Jan 1,12) + Žl 34 (33) Ván 66

Slavnost Zjevení Páně (6. ledna)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Hle, přichází Vládce a Pán a má v rukou královskou moc a vládu.* (srv. Mal 3,1; 1 Kron 29,12) + Žl 72 (71) Ván 67

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Viděli jsme jeho hvězdu na východě a přišli jsme se poklonit Pánu.* (Mt 2,2) Ván 69, Ván 105

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Viděli jsme jeho hvězdu na východě a přišli jsme s dary poklonit se Pánu.* (srv. Mt 2,2) + Žl 72 (71) Ván 70

Svátek Křtu Páně

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Když byl Pán Ježíš pokřtěn, otevřelo se nebe, objevil se Duch Svatý jako holubice a ozval se hlas Otce: To je můj milovaný Syn, v němž jsem si zalíbil.* (srv. Mt 3,16-17) + Žl 33 (32) Ván 71

VERŠ PŘED EVANGELIEM, cyklus A: <i>Aleluja. Nebesa se otevřela a zazněl Otcův hlas: To je můj milovaný Syn, tobo poslouchejte!</i> (srv. Mk 9,7)	Ván 73, Ván 106
RESPONSORIÁLNÍ ŽALM, cyklus B: <i>Budete vážit vodu s radostí z pramenů spásy.</i> (Iz 12,3) + Iz 12	Ván 74
VERŠ PŘED EVANGELIEM, cyklus B: <i>Aleluja. Jan viděl Ježíše, jak jde ke němu, a řekl: Hle, Beránek Boží, který snímá hříchy světa.</i> (Jan 1,29)	Ván 75, Ván 107
RESPONSORIÁLNÍ ŽALM, cyklus C: <i>Veleb, duše má, Hospodina!</i> [Žl 104 (103),1a] + Žl 104 (103)	Ván 76
VERŠ PŘED EVANGELIEM, cyklus C: <i>Aleluja. Jan říkal: Přichází mocnější než já; on vás bude křtít Duchem Svatým a ohněm.</i> (Lk 3,16)	Ván 77, Ván 108
ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: <i>Hle, ten, o němž Jan Křtitel řekl: Já jsem to viděl a dosvědčuji: To je Syn Boží.</i> (Jan 1,32.34) + Žl 34 (33)	Ván 78

b) Mešní propria – doba postní a velikonoční

Popeleční středa

VSTUPNÍ ANTIFONA: <i>Slitováváš se nade všemi, Bože, a nemáš v nenávisti nic z toho, co jsi stvořil; nechceš nás trestat za naše hříchy, protože chceš, abychom se obrátili, a odpouštíš nám, neboť jsi náš Pán a Bůh.</i> (srov. Mdr 11,23-24) + Žl 130 (129)	Vel 1
VERŠ PŘED EVANGELIEM: <i>Nezatvrzujte dnes svá srdce, ale slyšte hlas Hospodinův.</i> [srov. Žl 95 (94),8ab]	Vel 3
ANTIFONA PŘI UDĚLOVÁNÍ POPELCE: <i>Zablaď, Bože, mou nepravost.</i> [Žl 51 (50),3] + Žl 51(50)	Vel 4, K 381
RESPONSORIUM PŘI UDĚLOVÁNÍ POPELCE: R. <i>Nappravme, co jsme zavinili ve své slabosti a hříšnosti, aby nás den smrti nezaskočil a my na poslední chvíli marně nehledali čas ke pokání. Zhrěšili jsme proti tobě, Hospodine, neodvracej se od nás a smiluj se nad námi. V.</i> <i>Pomoz nám, Bože náš Spasiteli, pro slávu svého jména a vysvobod' nás.</i> (srov. Bar 3,2)	Vel 5
ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: <i>Kdo dnem i nocí rozjímá zákon Hospodinův, vydá ovoce, až přijde jeho čas.</i> (srov. Žl 1,2-3) + Žl 1	Vel 6

1. neděle postní

VSTUPNÍ ANTIFONA: <i>Vyslyším ho, až mě bude vzývat, budu při něm v tísní, zachráním ho a oslavím, nasytím ho dlouhým věkem.</i> [Žl 91 (90),15-16] + Žl 118 (117)
VERŠ PŘED EVANGELIEM: <i>Chvála tobě, Kriste, Králi věčné slávy. V.</i> <i>Nejen z chleba žije člověk, ale z každého slova, kterého vychází z Božích úst.</i> (Mt 4,4b)
ANTIFONA k přijímání: <i>Pán tě ochrání svými perutěmi, uchýlíš se pod jeho křídla.</i> [Žl 91 (90),4] + Žl 34 (33)

2. neděle postní

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Rozpomeň se na svou slitovnost, Pane, a na svou milosrdnost, které trvají od věčnosti; ať nikdy nad námi nevládnou naši nepřátelé! Vysvobod' nás, Bože Izraelův, ze všech našich úzkostí.* [Žl 25 (24),6.2.22] + Žl 25 (24) Vel 7

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *V zářivém oblaku bylo slyšet hlas Otcův: Toto je můj milý Syn, toho poslouchajte!* (srov. Mt 17,5) Vel 11

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Chci uvažovat o tvých příkázáních, která jsem si velmi zamiloval; a vztáhnu své ruce po Tvých ustanoveních, která jsem si oblíbil.* + Žl 119 (118) Vel 12

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Všimni si mého volání, naslouchej hlasu mé prosby, můj Králi a můj Bože, vždyť k Tobě, Pane, chci se modlit.* + Žl 5 Vel 13

4. neděle postní

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Raduj se, Jeruzaléme, a jásejte nad ním všichni, kdo jej milujete. Zajísejte, neboť váš zármutek promění se v radost a budete nasyceni ze zdrojů útechy.* (srov. Iz 66,10-11) + Žl 122 (121)

verš před evangeliem, cyklus A: *Já jsem světlo světa, praví Pán. Kdo mě následuje, bude mít světlo života.* (Jan 8,12)

ANTIFONA k přijímání: *Pán mi potřel oči: šel jsem, umyl jsem se a vidím, a uvěřil jsem Bohu.* (srov. Jan 9,11) + Žl 145 (144)

Květná neděle

ANTIFONA PŘED SVĚCENÍM RATOLESTÍ: *Hosana Davidovu Synu! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně, král izraelský. Hosana na výsostech.* (Mt 21,9) Vel 14

ANTIFONA PŘI PRŮVODU: *Z Jeruzaléma vyšly zástupy naproti Pánu; děti mávaly olivovými ratolestmi a všichni volali: Hosana na výsostech.* (Český misál str. 215) + Žl 24 (23) Vel 15

JINÁ ANTIFONA PŘI PRŮVODU: *Lidé prostírali Pánu na cestu své pláště a volali: Hosana, Davidovu Synu! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně.* (Český misál str. 215) + Žl 47 (46) Vel 16

RESPONSORIUM PŘI VSTUPU DO KOSTELA: *Když Pán vcházel do svatého města, vítaly ho jeruzalémské děti. R. Mávaly ratolestmi a volaly vstříc vítězi nad smrtí: Hosana na výsostech! V. Když lidé uslyšeli, že Ježíš přichází do Jeruzaléma, vyšli mu naproti* (Český misál str. 210) Vel 17

VSTUPNÍ ANTIFONA PŘI JEDNODUCHÉM VSTUPU: *Šest dní před velikonoční slavností přicházel Pán do města Jeruzaléma. Tehdy mu vyšly naproti zástupy lidí; mávaly mu palmovými ratolestmi a volaly: Hosana, buď požehnan! Ty ses smiloval a přicházíš! Hosana na výsostech.* (Český misál 217-218) + Žl 24 (23),9-10 Vel 18

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Kristus stal se poslušným až k smrti a to smrti na kříži. Proto také ho Bůh povýšil a dal mu jméno, které je nade všechno jméno.* (Fil 2,8-9) Vel 20, Vel 36

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Potupu a bolest zakoušelo moje srdce a čekal jsem, kdo by měl se mnou soustrast a nebylo ho; hledal jsem, kdo by mě potěšil, a nenašel jsem.* [Žl 69 (68),21] + Žl 69 (68) Vel 21, Vel 131

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Otče, nemůže-li mě tento kalich minout a musím jej vypít, ať se stane tvá vůle.* (Mt 26,42) + Žl 22 (21) Vel 22

Zelený čtvrtěk – mše sv. při svěcení olejů

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Ježíš Kristus učinil z nás královský národ a kněze Boha Otce, jemu buď sláva a vláda na věčné věky. Amen.* (Zj 1,6) + Žl 4 Vel 23

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Duch Páně nade mnou. Poslal mě blásat radostnou zvěst chudým.* (srv. Iz 61,1) Vel 25

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Navěky chci zpívat o Hospodinových milostech, po všechna pokolení blásat svými ústy tvou věrnost.* [Žl 89 (88),2a] + Žl 34 (33) Vel 26

Zelený čtvrtěk

VSTUPNÍ ANTIFONA: *My pak máme hledat slávu v kříži Pána našeho Ježíše Krista. On nám dává spásu, život a vzkříšení, skrze něho jsme zachráněni a vysvobozeni.* (srv. Gal 6,14) + Žl 67 (66),2 Vel 27, Vel 118

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Nové přikázání vám dávám, abyste se vespolek milovali, jako já jsem miloval vás.* (Jan 13,34) Vel 29, Vel 75

ANTIFONA K UMÝVÁNÍ NOHOU: *Když Pán Ježíš povečeřel se svými učedníky, umyl jim nohy a řekl jim: Chápete, co jsem vám učinil já, Pán a Mistr? Dal jsem vám příklad, že tak máte činit i vy.* (Jan 13,12.13-15) + Žl 23 (22) Vel 30

JINÁ ANTIFONA K UMÝVÁNÍ NOHOU: *Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku k sobě navzájem, praví Pán.* (Jan 13,35) + Žl 34 (33) Vel 31

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Kde je opravdová láska, tam přebývá Bůh.* (Český misál str. 229) Vel 32, Vel 124, K 681

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Toto je moje tělo, které se za vás vydává. Tento kalich je nová smlouva, potvrzená mou krví. Kdykoliv z něho budete pít, číňte to na mou památku.* (1 Kor 11,24.25) + Žl 23 (22) Vel 33, Vel 120

Velkopáteční obřady

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Kristus stal se poslušným až ke smrti a to smrti na kříži. Proto také ho Bůh povýšil a dal mu jméno, které je nade všechno jméno.* (Fil 2,8-9) =Vel 36

PŘÍMLUVY (Český misál str. 234-239) Vel 37

VÝZVA K UCTÍVÁNÍ KŘÍŽE: *Hle kříž, na kterém umřel Spasitel světa. Klaníme se ti, Pane Ježíši Kriste a děkujeme ti.* (Český misál str. 240) Vel 38

VÝČITKY – IMPROPERIA: *Lide můj, co jsem ti učinil? Nebo v čem jsem tě zarmoutil? Odpověz mi! Za to že jsem tě vyvedl z egyptské země, připravil jsi kříž Spasiteli svému. R. Hagios o Theos. Svätý Bože. Hagios Ischyros. Svätý Silný. Hagios Athanatos, eleison hymas. Svätý nesmrteľný, smiluj se nad námi.* (Český misál str. 241-242) Vel 40

ANTIFONA K UCTÍVÁNÍ KŘÍŽE: *Klaníme se tvému kříži, Pane, a chválíme a velebíme tvé svaté vzkříšení. Vždyť hle, skrze toto dřevo přišla radost na celý svět.* (Český misál str. 241) + Žl 67 (66),2 Vel 39

JINÁ ANTIFONA K UCTÍVÁNÍ KŘÍŽE: *Spasiteli světa, zachraň nás. Tys nás vykoupil skrze svůj kříž a skrze svou krev, prosíme tě tedy, Bože náš, pomáhej nám.* Vel 41

Velikonoční vigilie

PRŮVOD S POSVĚCENOU SVÍCÍ **K.** *Světlo Kristovo. V. Sláva Tobě, Pane* Vel 45

VELIKONOČNÍ CHVALOZPĚV (EXSULTET): *Zajásejte již, zástupy andělů v nebi. (Český misál str. 2250-253)* Vel 45

LITANIE KE VŠEM SVATÝM (Český misál str. 262-263) Vel 56

SVĚCENÍ KŘESTNÍ VODY + ZVOLÁNÍ LIDU: *Prameny, velejte Pána, chvalte a oslavujte ho navěky! (Český misál str. 265)* Vel 57

ZVOLÁNÍ LIDU PO KŘTU: *Bůh nás vytrhl z moci temnosti a převedl do království svého milovaného Syna. (Kol 1,13)* Vel 58

JINÉ ZVOLÁNÍ LIDU PO KŘTU: *Bůh nás obnovil k novému životu, aleluja. (srov. 1 Petr 1,2)* Vel 59

JINÉ ZVOLÁNÍ LIDU PO KŘTU: *Bůh je láska; kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm. (1 Jan 4,16)* Vel 60

ANTIFONA PŘI KROPENÍ SVĚCENOU: *Viděl jsem pramen vody, který vyvěral z chrámu na pravé straně, aleluja. A všichni, ke nimž voda dosáhla, byli uzdraveni a volají: Aleluja, aleluja. (Český misál 269) + Žl 118 (117)* Vel 61,
Vel 64,
Vel 98,
K 511A,
K 587

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Náš velikonoční Beránek, Kristus, už je obětován. Aleluja! Proto slavme svátky s nekvašenými chleby, to je s poctivostí a s životem podle pravdy. Aleluja, aleluja. (1 Kor 5,7-8) + Žl 118 (117)* Vel 62,
Vel 69

Slavnost Zmrtvýchvstání Páně

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Vstal jsem z mrtvých a jsem teď stále u tebe, aleluja. Vložil jsi na mne svou ruku, aleluja. Tvá moudrost je obdivuhodná, aleluja, aleluja. [srov. Žl 139 (138),18] + Žl 139 (138)* Vel 63

SEKVENCE: *Oběti velikonoční, křesťané chválu vzdejte.* Vel 66,
Vel 73

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Kristus, náš velikonoční Beránek, je obětován, proto slavme svátky s Pánem.* Vel 67

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Země se zachvěla a ztichla, když Bůh povstal ke soudu. Aleluja. [Žl 76 (75),9-10] + Žl 76 (75)* Vel 68

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Náš velikonoční Beránek, Kristus, už je obětován. Aleluja! Proto slavme svátky s nekvašenými chleby, to je s poctivostí a s životem podle pravdy. Aleluja, aleluja. (1 Kor 5,7-8) + Žl 118 (117)* =Vel 62,
Vel 69

Pondělí velikonoční

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Toto je den, který učinil Hospodin, jásejme a radujme se z něho. [Žl 118 (117),24]* Vel 74

3. neděle velikonoční

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Jásejte Bobu všechny země, opěvujte slávu jeho jména, vzdějte mu velkolepou chválu. Aleluja.* [Žl 66 (65),1-2] + Žl 66 (65)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Učedníci poznali Pána při lámání chleba. Aleluja, Aleluja.* (Lk 24,35) + Žl 34 (33)

4. neděle velikonoční

Vstupní antifona: *Země je plná Hospodinovy milosti; jeho slovem vznikla nebesa. Aleluja, aleluja.* [Žl 33 (32),5-6] + Žl 33 (32)

Antifona k přijímání: *Vstal pastýř dobrý, který dal svůj život za ovce své a uznal za hodné umřít za své stádce. Aleluja.* + Žl 34 (33)

5. neděle velikonoční

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Zpívejte Hospodinu píseň novou, neboť učinil podivuhodné věci; před zraky národů zjevil svou spravedlnost. Aleluja.* [Žl 98 (97),1-2] + Žl 98 (97)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti, praví Pán. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce. Aleluja.* (Jan 15,5) + Žl 34 (33) Vel 76

6. neděle velikonoční

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Zvěstujte s radostným voláním, blásejte po celém světě: Pán vykoupil svůj lid. Aleluja.* (srv. Iz 48,20) + Žl 96 (95) Vel 77

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, praví Pán, a můj Otec ho bude milovat, a přijdeme k němu.* (Jan 14,23) Vel 81

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Jestliže mě milujete, budete zachovávat má přikázání, praví Pán; a já budu prosit Otce a dá vám jiného Pomocníka, aby s vámi zůstal na věky. Aleluja.* (Jan 14,15-16) + Žl 34 (33) Vel 82

Slavnost Nanebevstoupení Páně

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Lidi z Galileje, proč tak stojíte a hledíte do nebe? Přijde právě zase tak, jak jste ho viděli, že odchází do nebe. Aleluja.* (Sk 1,11) + Žl 47 (46) Vel 83

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Jděte a učte všechny národy, praví Pán; já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.* (srov. Mt 28,19.20) Vel 85

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. Aleluja, aleluja.* (Mt 28,20) + Žl 68 (67) Vel 86

Slavnost Seslání Ducha svatého - vigilie

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Všichni dleli jednomyslně na modlitbách s ženami a s Ježíšovou matkou Marií a s jeho příbuznými.* (Sk 1,4) + Žl 72 (71) Vel 87

RESPONSORIÁLNÍ ŽALM PO ČTENÍ Z PRVNÍ KNIHY MOJŽÍŠOVY: *Bláze lidu, který si Hospodin vyvolil za svůj majetek.* [Žl 33 (32),12b] + Žl 33 (32) Vel 88

RESPONSORIÁLNÍ ŽALM Z DRUHÉ KNIHY MOJŽÍŠOVY: *Poszebnaný jsi, Pane, Bože našich otců, R. Chvályhodný a svrchovaně velebený na věky.* (Dan 3,52-56) Vel 89

RESPONSORIÁLNÍ ŽALM PO ČTENÍ Z KNIHY PROROKA VELECH
EZECHIELA: *Oslavujte Hospodina, neboť na věky trvá jeho milosrdenství.*
[Žl 107(106),1] + Žl 107(106) Vel 90

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Přijď, Duchu svatý, naplň srdce svých věrných a zapal v nich oheň své lásky.* Vel 92,
Vel 101

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *V poslední, hlavní den svátků, Ježíš stál v chrámě a hlasitě volal: Kdo žízní, ať přijde ke mně a pije. Aleluja.*

Slavnost Soslání Ducha svatého

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Duch Páně naplňuje celý svět. Aleluja, aleluja. On, který všechno udržuje v bytí, zná každou řeč. Aleluja, aleluja, aleluja.* (Moudr 1,7)
+ Žl 68 (67) Vel 97

SEKVENCE: *Svatý Duchu, sestup k nám.* Vel 100

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Bože, upevni to, co jsi v nás vykonal. Pro tvůj chrám, který je v Jeruzalémě, budou ti králové přinášet dary. Aleluja.* [Žl 68 (67),29-30] + Žl 104 (103) Vel 102

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Najednou se ozval z nebe hukot, jako když se žene silný vítr tam, kde se zdržovali. Aleluja. A všichni byli naplněni Duchem svatým a blásali velké skutky Boží. Aleluja, aleluja.* (Sk 2,2.4) + Žl 34 (33) Vel 103

c) Mešní propria – liturgické mezidobí

2. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Ať se Ti koří celá země, Bože, ať zpívá, necht' opěvuje tvé jméno.* [Žl 66 (66),4] + Žl 66 (65)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *Prostíráš pro mě stůl, má číše přetéká.* [Žl 23 (22),5] + Žl 23 (22)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *My jsme poznali lásku, jakou má Bůh k nám, a uvěřili jsme v ni.* (1 Jan 4,16) + Žl 103 (102)

3. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Zpívejte Hospodinu píseň novou, zpívejte Hospodinu, všechny země! Velebnost a vznešenost ho předchází, moc a nádhera je v jeho svatyni.* [Žl 96 (95),1.6] + Žl 96 (95)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *Pohleďte k Pánu, ať se rozveselíte, vaše tvář se nemusí zardívat hanbou.* [Žl 34 (33),6] + Žl 34 (33)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Já jsem světlo světa, praví Pán; kdo mě následuje, nebude chodit v temnotě, ale bude mít světlo života.* (Jan 8,12) + Žl 76 (75)

4. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Přispěj nám, Bože, na pomoc a sbromáždí svůj lid, abychom chválili tvé svaté jméno.* [Žl 106 (105),47] + Žl 106 (105)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *Svou jasnou tvář ukaž svému služebníkovi, zachraň mě svou slitovností, Hospodine, at' nejsem zklamán, že jsem tě vzýval.* [Ž 31 (30),17-18] + Žl 31 (30)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království. Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví.* (Mt 5,3-4) + Žl 34 (33)

5. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Pojďme, klaněme se Bohu, poklekněme před svým tvůrcem, Hospodinem. Neboť on je náš Bůh.* [Ž 95 (94)] + Žl 95 (94)

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Já jsem světlo světa, praví Pán; kdo mě následuje, bude mít světlo života.* (Jan 8,12)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *Chvalme Boha za jeho milosrdenství, za jeho dary ke dobru lidí, neboť žízňivou duši ukojil, hladovou duši naplnil dobrými věcmi.* [Ž 107 (106),8-9] + Žl 107 (106)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni. Blahoslavení, kdo lační a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.* (Mt 5,5-6) + Žl 96 (95)

JINÁ VSTUPNÍ ANTIFONA: *Klanějte se Bohu, všichni jeho andělé! Sión to uslyšel a zaradoval se a zajasaly judské dcery.* [Žl 97 (96),6.8] + Žl 97 (96)¹⁸²

JINÁ ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Pravice Páně mocně zasáhla, pravice Páně mě pozvedla. Nemusím umřít, ale smím žít a blásat skutky Páně.* [Žl 118 (117),16-17]

JINÁ ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Všichni se divili milým slovům, která vycházela z Božích úst.* (Lk 4,22) + Žl 34 (33)

6. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Popřej mi sluchu, Bože, rychle mě zachraň! Buď mi ochrannou skálou, opevněnou tvrzí ke mé zábraně, vždyť ty jsi má skála a má tvrz, pro své jméno mě povedeš a budeš řídit.* [Ž 31 (30),3-4] + Žl 31 (30)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *Jedli a důkladně se nasytili, Hospodin jim splnil, po čem toužili.* [Ž 78 (77),29] + Žl 78 (77)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozénoho Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.* [Jan 3,16] + Žl 21 (20)

7. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Hospodine, důvěřuji v tvé slitování, pro tvou pomoc at' zaplesá mé srdce, zazpívám Hospodinu, který mě zahrnul dobrem.* [Ž 13 (12),6] + Žl 13 (12)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *Chci vyprávět o všech tvých podivuhodných skutečích, Bože. V tobě se chci radovat a jásat a opěvovat tvé jméno.* [Ž 10 (9),2-3] + Žl 10 (9)

---

¹⁸² Napsáno 11. ledna 1966 na podnět P. Jana Krista – srov. Komárek: P. Mgr. Josef Olejník, str. 20–24.

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Pane, věřím, že ty jsi Mesiáš, Syn Boží, který má přijít na svět.* (Jan 11,27) + Žl 146 (145)

8. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Hospodin se mě zástal, vyvedl mě na volné prostranství, vysvobod mě, protože mě má rád.* [Ž 18 (17),19-20] + Žl 18 (17)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *Zaspívám Hospodinu, který mě zahrnul dobrem a budu opěvovat jeho jméno.* [Ž 13 (12),6] + Žl 13 (12)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. Aleluja, aleluja.* (Mt 28,20) + Žl 68 (67)

9. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Obrat' se ke mně a smiluj se nade mnou, Hospodine, vždyť já jsem tak sám a tak ubohý! Popatř na mou bídu a trápení, odpusť mi všechny hříchy!* [Ž 25 (24),16,18] + Žl 25 (24)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *Volám k tobě, protože mě vyslyšíš, Bože, popřej mi sluchu, slyš mé slovo!* [Ž 17 (16),6] + Žl 17 (16)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Amen, pravím vám: Věřte, že všechno, oč v modlitbě prosíte, jistě dostanete, a budete to mít, říká Pán.* (Mk 11,23.24)

10. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Hospodin je mé světlo a má spása, koho bych se bál? Hospodin je zástita mého života, před kým bych se třásl? Moji protivníci a nepřátelé klopýtají a klesají.* [Ž 27 (26),1-2] + Žl 27 (26)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *Hospodine, má skálo, mé útočiště, zachránce můj! Můj Bože, ochrano má.* [Ž 18 (17),3] + Žl 18 (17)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Bůh je láska; kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm.* (1 Jan 4,16) + Žl 34 (33)

11. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Slyš, Hospodine, můj blas, jak volám, tys má pomoc, nezavrhuj mě, neopouštěj mě, Bože, můj Spasiteli.* [Ž 27 (26),7-9] + Žl 27 (26)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *Jedno od Hospodina žádám a po tom toužím: abych směl přebývat v Hospodinově domě po všechny dny svého života.* [Ž 27 (26),4]

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Otče svatý, zachovej je ve svém jménu, které jsi mi dal, aby byli jedno jako my, praví Pán.* (Jan 17,11) + Žl 34 (33)

12. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Hospodin je silou svého lidu, zástitou spásy svému pomazanému. Zachraň svůj lid, Hospodina, a žebnej svému dědictví, pas je a nes je až navěky!* [Ž 28 (27),8-9] + Žl 28 (27)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *Oči všech doufají v tebe, Hospodine, a ty jim dáváš pokrm v pravý čas.* [Ž 145 (144),15] + Žl 145 (144)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Já jsem dobrý pastýř, a za ovce dávám svůj život, praví Pán.* (Jan 10,11.15) + Žl 34 (33)

13. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Všechny národy, tleskejte rukama, jásejte Bohu radostným blasem.* [Ž 47 (46)] + Žl 47 (46)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *At' jsou všichni jedno, jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni, at' jsou jedno v nás, aby svět uvěřil, že ty jsi mne poslal.* (Jan 17,21) + Žl 34 (33) =za jednotu křest'anů

14. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Vzpomínáme, Bože, na tvé milosrdenství ve tvém chrámě. Jako tvé jméno, Bože, tak i tvá chvála sahá až na konec země, tvá pravice oplývá spravedlností.* [Ž 48 (47)] + Žl 48 (47) =Ván 91

15. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Ve spravedlnosti uzřím tvou tvář, Hospodine, až procitnu, nasytím se pohledem na tebe.* [Ž 17 (16),15] + Žl 17 (16)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *Vrabec si nalézá příbytek a vlaštovka své hnízdo, kde ukládá svá mláďata: Tvé oltáře, Hospodine zástupů, můj Králi a můj Bože! Blažte těm, kdo přebývají v tvém domě, stále tě mohou chválit.* [Ž 84 (83),4-5] + Žl 84 (83)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm, praví Pán.* (Jan 6,56) + Žl 34 (33) =Vel 116

17. neděle v mezidobí

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství. Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha.* (Mt 5,7.9) + Václav Žl 34 (33) =Sv.

19. neděle v mezidobí¹⁸³

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Sblédni, Hospodine, na svou smlouvu, nezapomínej natrvalo na život svých chudých! Povstaň, Bože, ujmí se své věci, nezapomínej na křičk těch, kdo tě hledají.* [Ž 74 (73),20.19.22.23] + Žl 74 (73)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *Jeruzaléme, oslavuj Hospodina, který tě sytí jadrnou pšenicí.* [Ž 147,12.14] + Žl 147

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Chléb, který já dám, je mé tělo, obětované za život světa, praví Pán.* (Jan 6,54) + Žl 34 (33)

20. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Štíte nás, Bože, pohleď na tvář svého Pomazaného! Lepší je jeden den v tvých nádvořích než jinde tisíc.* [Ž 84 (83),10-11] + Žl 84 (83)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *U Hospodina je slitování, hojně u něho je vykoupení.* [Ž 130 (129)] + Žl 130 (129)

---

¹⁸³ Napsáno pro sestry boromejky v Hradci Králové na začátku sedmdesátých let.

24. neděle v mezidobí

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Kalich požehnání je společenstvím Krve Kristovy* =Vel 122 (srov. 1 Kor 10,16) + Žl 116 (115)

27. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Pane, všechno záleží na tvé vůli a není nikoho, kdo by tvé vůli mohl vzdorovat. Vždyť tys všechno stvořil, nebe i zemi i všechno, co obepíná. Ty jsi Pán všeho tvorstva.* (Est 4,17c.d.e)

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Já jsem si vás vyvolil, abyste šli a nesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo, praví Pán.* (Jan 15,16)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Je to jeden chléb a my, ač je nás mnoho, tvoříme* =Ván 88 *jedno tělo. Vždyť my všichni jsme účastni jednoho chleba a jednoho kalicha.* (1 Kor 10,17) + Lk 1,46-55

29. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Volám k tobě, protože mě vyslyšíš, Bože, popřej mi sluchu,* =9. neděle *slyš mé slovo!* [Ž 17 (16),6-8] + Žl 17 (16) *v mezidobí*

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Syn člověka přišel, aby dal svůj život jako výkupné* =za *za mnohé.* (Mk 10,45) *biskupa*

31. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Neopouštěj mě, Hospodine, Bože můj, nevzdaluj se ode mě! Pospěš mi na pomoc, Pane, má spáso!* [Ž 38 (37),22-23] + Žl 38 (37)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *Ukážeš mi cestu k životu, u tebe je bojná radost, Pane.* [Ž 16 (15),11] + Žl 16 (15)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ I: *Jako mne poslal živý Otec, a já žiji z Otce, tak i ten, kdo jí mne, bude žít ze mne.* (Jan 6,57) + Žl 34 (33)

32. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Kéž pronikne k tobě má modlitba, nakloň svůj sluch k mému volání, Hospodine!* [Ž 88 (87),3] + Žl 88 (87)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Učedníci poznali Pána při lámání chleba. Aleluja,* =3. neděle *aleluja.* (Lk 24,35) + Žl 34 (33) *velikonoční*

33. neděle v mezidobí¹⁸⁴

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Úmysly, které já mám, směřují k pokoji, ne k trápení, praví Pán. Volejte ke mně a já vás vyslyším a přivedu vás nazpět do všech míst, kde jste v zajetí.* (Jer 29,11.13-14) + Žl 85 (84)

MEZIZPĚV: *Pane, osvobodils nás od těch, kdo nás trýznili, a zabanils ty, kdo nás nenávidí. V Bohu budeme hledat svou chloubu celý den, a na věky velebit tvé jméno.* [Žl 44 (43),8-9]

---

¹⁸⁴ Složeno původně jako 23. neděle po sv. Duchu, datováno 24. října 1965. Jde o první proprium P. Josefa Olejníka.

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, praví Pán, a můj Otec ho bude milovat a přijdeme k němu.* (Jan 14,23)

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Z hlubin volám k tobě, Pane, Pane, vyslyš mou modlitbu.* [Ž 130 (129),1-2] + Žl 130 (129)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ II: *Proto vám říkám: Ať už v modlitbě prosíte o cokoliv, jen věřte, že to jistě dostanete a stane se vám to.* (Mk 11,24)

Slavnost Nejsvětější Trojice

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Velebena buď, svatá Boží Trojice, v nerozdílné jednotě! Vel 105 Vzdáváme díky, neboť nám prokázala milosrdenství.* + Žl 8

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Veleben buď Bůh Otec, jednorozený Boží Syn i svatý Duch, neboť nám prokázal své milosrdenství.* (Tob 12,6) + Žl 53 (52)

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Sláva Otci i Synu i Duchu svatému, Vel 109 Bohu, který je a který byl a který přijde.*

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Velebíme nebeského Boha a vzdáváme mu díky přede všemi živými bytostmi, neboť nám prokázal své milosrdenství.* + Žl 33 (32)

Slavnost Těla a krve Páně

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Mé tělo je skutečný pokrm a má krev je skutečný nápoj, praví Pán.* (Jan 6,55) + Žl 81 (80) Vel 111, Vel 140

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe, praví Pán; kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky.* (Jan 6,51) Vel 115, Vel 140

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm, praví Pán.* (Jan 6,56) + Žl 34 (33) Vel 116

RESPONSORIÁLNÍ ŽALM K ADORACI: *Pojďte se poklonit Pánu!* + Žl 100 (99) Vel 117

Velikonoční graduál obsahuje také 4 antifony (vzaté obvykle ze Zeleného čtvrtku) po čtení a krátkém rozjímání doplněné o 4 zpívané přímluvy. Vel 118- Vel 125

ANTIFONA PO 3. ČTENÍ: *Kalich požehnaní je společenstvím Krve Kristovy* (srov. 1 Kor 10,16) + Žl 116 (115) Vel 122

Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Úmysl jeho srdce je od pokolení do pokolení: vytrhnout jejich duše ze smrti a žít je za bladu.* [Žl 33 (32),11.19] + Žl 33 (32) Vel 126

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Vezměte na sebe moje jho a učte se ode mne, protože jsem tichý a pokorný srdcem a naleznete odpočinek pro své duše.* (Mt 11,29) Vel 130

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Potupu a bolest zakoušelo moje srdce a čekal jsem, kdo by měl se mnou soustrast a nebylo ho; bledal jsem, kdo by mě potěšil, a nenašel jsem.* [Žl 69 (68),21] + Žl 69 (68) =Vel 21, Vel 131

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Jeden z vojáků mu kopím probodl bok a hned vyšla krev a voda.* (Jan 19,34) + Žl 34 (33) Vel 132

Slavnost Ježíše Krista Krále

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Beránek, který byl zabit, si zaslouží, aby byla uznávána jeho moc, bohatství, moudrost, čest a síla. Jemu buď sláva a vláda na věčné věky.* (Zj 5,12; 1,6) + Žl 72 (71)

MEZIZPĚV: *Bude vládnout od moře k moři, od řeky až na konec světa. Všichni pozemští vládcové se mu budou klanět, lidé ze všech národů mu budou sloužit. Jeho vláda je věčná, nikdy mu nebude odňata, a jeho království se nerozpadne, Aleluja.* [Žl 72 (71)]

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Požádej mě a dám ti v dědictví národy a v majetek končiny země.* (Žl 2)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Hospodin bude trůnit jako král na věky. Hospodin dá požehnání a pokoj svému lidu.* [Žl 29 (28),10-11] + Žl 29 (28)

d) Mešní propria – slavnosti, svátky a památky svatých

Památka sv. Antonína Velikého, opata (17. ledna)¹⁸⁵

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Pán otevřel jeho ústa uprostřed shromáždění, a naplnil jej duchem moudrosti a rozumu, rouchem slávy jej přioděl.* (Sir 15,5) + Žl 92 (91)

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Pán praví: Jděte a vyučujte všechny národy, ble já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa.* (srov. Mt 28,19-20)

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Spravedlivý se rozvine jako palma, jako libanonský cedr vzroste.* [Žl 92 (91),13] + Žl 92 (91)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *To je spolehlivý a rozvážený správce, kterého Pán ustanovil nad svým služebnictvem, aby jim dával pravidelný příděl pokrmu.* (Lk 12,42) + Žl 34 (33)

Památka Panny Marie, Matky jednoty křesťanů (18. ledna)¹⁸⁶

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Ve tvé ruce se všichni sjednotí a budou mít jednoho Pastýře.* Ván 84 (Ez 37,17.24) + Žl 72 (71)

ZPĚV PŘED EVANGELIEM: **R.** *Shromáždím vás z národů a sjednotím vás ze země, v nichž jste rozptýleni, a dám vám zemi praotců.* **V.** *Já budu pást své ovce, já jim dám odpočinek Aleluja. Vraťte se do domu své matky a kéž vám Pán prokáže milosrdenství.* (Ez 11,17; 34,15; Rut 1,8) Ván 86

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Všichni dleli jednomyslně na modlitbách s ženami a s Ježíšovou matkou Marií a s jeho příbuznými.* (Sk 1,4) + Žl 72 (71) Ván 87

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Je to jeden chléb a my, ač je nás mnoho, tvoříme jedno tělo. Vždyť my všichni jsme účastni jednoho chleba a jednoho kalicha.* (1 Kor 10,17) + K 798 Lk 1,46-55 Ván 88,

---

¹⁸⁵ Společné texty o učitelích církve.

¹⁸⁶ Proprium napsáno v roce 1972.

Památka sv. Fabiána a Šebestiána, mučedníků (20. ledna)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Svatí mučedníci Fabián a Šebestián šli v Kristových stopách, z lásky k němu prolili svou krev. Nyní se radují společně s Kristem a jejich štěstí potrvá navěky.* (Český misál str. 685) + Žl 32 (31)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Vy jste se mnou vytrvali v mých zkouškách, pravi Pán, a já vám odkazuji královskou vládu, takže budete jíst a pít u mého stolu v mém království.* (Lk 22,28-30) + Žl 34 (33)

Svátek Uvedení Páně do chrámu (2. února)

ANTIFONA PŘI ROZSVĚCOVÁNÍ SVÍCÍ: *Hle, přichází Pán, vládce mocný, a bude světlem těch, kdo za ním půjdou. Aleluja.* (Český misál str. 508) Ván 89

ANTIFONA PŘI PRŮVODU S ROZŽATÝMI SVÍCEMI: *Pán je světlo národů, Pán je sláva svého lidu.* (Český misál str. 509) + Lk 2,29-32 Ván 90, K 293

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Vzpomínáme, Bože, na tvé milosrdenství ve tvém chrámě. Jako tvé jméno, Bože, tak i tvá chvála sahá až na konec země, tvá pravice ophývá spravedlností.* [Žl 48 (47),10.11 + Žl 48 (47)] Ván 91

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Pán je světlo národů, Pán je sláva svého lidu.* (srov. Lk 2,32) Ván 93, Ván 109

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Moje oči uviděly tvou spásu, kterou jsi připravil pro všechny národy.* (Lk 2,30-31) + Žl 96 (95) Ván 94

Slavnost sv. Josefa, snoubence Panny Marie (19. března)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Spravedlivý se rozvine jako palma, vzroste jako libanonský cedr zasazený v domě Páně, v chrámových nádvořích našeho Boha.* [Žl 92 (91),13-14] + Žl 92 (91)¹⁸⁷

MEZIZPĚV: *Vyšel jsi mu, Pane, vstříc s oblažujícím požehnáním, vsadils mu na blavu korunu z drahých kamenů. O život tě prosil a dals mu předlouhé žití na věky věků.* [Žl 21 (20),4-5] + Žl 112 (111),1-3

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Budou ho provázet má láska i má věrnost, jeho moc poroste v mém jménu.* [Žl 89 (88),25] + Žl 89 (88)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Josefe, potomku Davidův, neboj se vzít k sobě svou manželku Marii! Vždyť dítě, které nosí v životě, pochází od Ducha svatého.* (Mt 1,20) + Žl 112 (111)

JINÁ VSTUPNÍ ANTIFONA: *Svatého Josefa ustanovil Pán jako věrného a rozvážného správce nad svou rodinou.* (srov. Lk 12,42) + Žl 92 (91)¹⁸⁸

JINÝ VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Blaže těm, kdo přebývají v tvém domě, Pane, stále tě tam mohou chválit.* [Žl 84 (83),5]

JINÁ ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Služebníku dobrý a věrný, vejdi v radost svého Pána.* (srov. Mt 25,21) + Žl 89 (88)

¹⁸⁷ Původní verze propria napsána roku 1969 (tříhlasá harmonizace)

¹⁸⁸ Novější verze propria napsána kolem roku 2000 (čtyřhlasá harmonizace).

Slavnost Zvěstování Páně (25. března)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Kristus, když přicházel na svět, řekl: Tady jsem, abych splnil, Bože tvou vůli. (Žid 10,5,7) + Žl 40 (39)*

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi a viděli jsme jeho slávu. (Jan 1,4)*

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Hle, Panna počne a porodí Syna a dá mu jméno Emanuel. (Iz 7,14) + Žl 34 (33)* =Ván 24,
Ván 98

Svátek sv. Vojtěcha, biskupa a mučedníka (23. dubna)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Každý velekněz je brán z lidu a bývá ustanoven pro lid v jeho záležitostech u Boha, aby podával dary a oběti se hříchů, aleluja. (Žid 5,1) + Žl 89 (88)*

ZPĚV K PŘIJÍMÁNÍ: *Dostanete sílu Ducha svatého a budete mými svědky doma, ve své vlasti a až na konec země. Aleluja. (Sk 1,8) + Žl 34 (33)*

Památka Sv. Floriána, mučedníka (4. května)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Svatý Florián zůstal věrný Božímu zákonu, i když mu šlo o život, nezalekl se, neboť měl základ na pevné skále. (Český misál str. 690) + Žl 89 (88)*

Památka sv. Jana Sarkandra, kněze a mučedníka (6. května)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Svatý Jan Sarkandr zůstal věrný Božímu zákonu, i když mu šlo o život, nezalekl se, neboť měl základ na pevné skále. (Český misál str. 690) + Žl 89 (88)*

ZPĚV K PŘIJÍMÁNÍ: *Kdo chce jít za mnou, zapří sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě, praví Pán. (Lk 9,23) + Žl 34 (33)*

Svátek sv. Jana Nepomuckého, kněze a mučedníka (16. května)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Jestliže mi kdo chce sloužit, ať mě následuje, praví Pán. =svěcení
A kde jsem já, tam bude i můj služebník. (Jan 12,26) + Žl 17 (16)* kněží

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království. (Mt 5,10)*

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti, praví Pán. Kdo =Vel 76
zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce. Aleluja. (Jan 15,5) + Žl 34 (33)*

Památka sv. Klementa Maria Hoffbauera, kněze (20. května)¹⁸⁹

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Dám vám pastýře podle svého srdce a budou vás pást rozumně a moudře. (Jer 3,15) + Žl 113 (112)*

Památka Panny Marie, Pomocnice křesťanů (24. května)

ANTIFONA: *Kdo je ta, která vychází jako jitřenka? Krásná jako měsíc, jasná jako slunce, brožná jako sešikované vojsko, aleluja, aleluja. (Pís 6,10) + Žl 98 (97)*

---

¹⁸⁹ Napsáno 20. května 2002 ve Šternberku.

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Ruka Páně tě posílila, proto budeš velebena na věky, aleluja, aleluja.* (Jud 15,10) + Žl 34 (33)

Svátek Navštívení Panny Marie (31. května)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Pojďte a slyšte všichni bobabojní, chci vyprávět, co prokázal Bůh mé duši.* [Žl 66 (65),16] + Žl 66 (65)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Budou mě blahoslavit všechna pokolení, protože veliké věci na mně vykonal mocný.* (Lk 1,48-49) + Lk 1,46-55 =Nanebevzetí P.M.

Památka Neposkvrněné Srdce Panny Marie (sobota po 2. neděli po Seslání Ducha svatého)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Radostí zajásá mé srdce, zapívám Hospodinu, který mě zabraň dobrem.* [srov. Žl 13 (12),6] + Žl 92 (91) =Vel 133

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Blahoslavená Panna Maria uchovávala Boží slovo v srdci a rozvažovala o něm.* (srov. Lk 2,19) =Vel 135, Vel 141

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Maria všechno, co slyšela, uchovávala v srdci a uvažovala o tom.* (Lk 2,19) + Lk 1,46-55 =Vel 136

Památka sv. Antonína Paduánského, kněze a učitele církve (13. června)¹⁹⁰

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Radujme se všichni a oslavujme svatého kněze Antonína, vždyt' z jeho slávy se radují i andělé a spolu s nimi chválí Božího syna.* (Český misál str. 735) + Žl 92 (91)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Amen, pravím vám: vy, kteří jste opustili všechno a šli za mnou, dostanete stokrát víc a za podíl budete mít život věčný.* (srov. Mt 19,27-29) + Žl 34 (33)

Slavnost Narození sv. Jana Křtitele (24. června)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Vystoupil člověk poslaný od Boha, jmenoval se Jan. Přišel na svědectví, aby svědčil o světle, aby připravil Pánu lid pohotový.* (Jan 1,6-7; Lk 1,17) + Žl 92 (91)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Z milosrdné lásky našeho Boha navštívil nás ten, který vychází z výsosti.* (Lk 1,78) + Žl 92 (91)

Slavnost sv. Petra a Pavla, apoštolů (29. června)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Ted' vím najisto, že Pán poslal svého anděla a vytrhl mě Herodovi z rukou a z tobo ze všeho, mě čekal, židovský lid.* (Sk 12,11) + Žl 139 (138)¹⁹¹

MEZIZPĚV: **R.** *Ustanovíš je knížaty na celé zemi, Pane; budou pamětlivi tvého jména. V.* *Místo tvých otců zaujmou tvoji synové, proto tě budou velebit lidé všech národů.* [Žl 45 (44),17-18]

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Ty jsi Petr, to je Skála, a na té skále zbuduji svou církev.* (Mt 16,18)

¹⁹⁰ Texty ze společných textů o řeholnicích.

¹⁹¹ Starší verze napsána v Andělské Hoře v roce 1967.

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Ustanovíš je kněží na celé zemi, Pane; budou pamětlivi tvého jména u všech budoucích pokolení.* [Žl 45 (44),17-18] + Žl 45 (44)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Ty jsi Petr, to je Skála, a na té skále zbuduji svou církev.* (Mt 16,18) + Žl 139 (138)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Oslavujeme apoštoly, kteří zde na zemi budovali církev a prolili za ni svou krev; měli podíl na kalichu utrpení Páně a stali se Božími přáteli.* + Žl 66 (65)¹⁹²

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Petr řekl Ježíšovi: Ty jsi Mesiáš, syn Boha živého. Ježíš mu odpověděl: Ty jsi Petr, ty jsi ta Skála, na které zbuduji svou církev.* (Mt 16,16.18) + Žl 103 (102)

Svátek sv. Tomáše, apoštola (3. července)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Pohleď na stopy po hřebech a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuj a věř.* (Jan 20,27) + Žl 18 (17)

Památka sv. Prokopa, opata (4. července)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Pán ho vedl do ticha samoty a mluvil k jeho srdci.* (srv. Oz 2,16) + Žl 37 (36)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Bůh na něj sblédl s láskou a pro jeho pokoru a skromnost jej pozvedl a povýšil a mnozí ho následovali a chválili Boha.* (srv. Sir 11,12-13) + Žl 34 (33)

Slavnost sv. Cyrila, mnicha, a Metoděje, biskupa (5. července)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Pane, ať se tvoji kněží odějí spravedlností a tvoji svatí ať jásají. Pro svého služebníka Davida neodmítej od sebe tvář svého Pomazaného.* [Žl 132 (131),9-10] + Žl 132 (131)¹⁹³

MEZIZPĚV: **R.** *Jeho kněze odějí spásou a jeho svatí budou nadšeně jásat.* **V.** *Tam odtud dám vzrůst Davidově moci, připravím místo svému Pomazanému.* [Žl 132 (131),16-17]

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Pán přísahal a nebude toho litovat: „Ty jsi kněz na věky na způsob Melchizedechův.* [Žl 110 (109),4]

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Obdivuhodný je Bůh ve svých svatých, Bůh Izrealův. On dává moc a sílu, svému lidu. Bůh buď veleben.* [Žl 68 (67),36] + Žl 68 (67)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Co k vám mluvím ve tmě, řekněte na světle, a co je vám šeptáno do ucha, hlásejte ze střeš! Tak říká Pán.* (Mt 10,27) + Žl 126 (125)

JINÁ VSTUPNÍ ANTIFONA: *Slyšte Slovo, vyšlé od Boha, Slovo, jež krmí lidské duše, Slovo, jež sílí srdce i rozum, Slovo, jež vede k poznání Boha.* (Proglas, č. 24-27) + Žl 100 (99)

JINÁ ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Slovo Páně se šířilo po celé krajině.* (Sk 13,49) + Žl 34 (33)

---

¹⁹² Novější verze propria..

¹⁹³ Původní verze z 12. ledna 1969.

Svátek sv. Benedikta, opata (11. července)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Ty jsi to, Pane, kdo mi navrátí mé dědictví.* ¹⁹⁴

Památka sv. Jindřicha (13. července)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Spravedlivý se raduje v Hospodinu a utíká se k němu,* =sv.
všichni lidé upřímného srdce jásají. [Žl 64 (63),11] + Žl 62 (61) Jindřicha

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Jestliže mi kdo chce sloužit, ať mě následuje, praví* =svěcení
Pán. A kde jsem já, tam bude i můj služebník. (Jan 12,26) + Žl 17 (16) kněží

Památka bl. Hroznaty, mučedníka (14. července)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Blahoslavený Hroznata je opravdu mučedník, neboť se nezálekl brožeb a pro Kristovo jméno prolil svou krev, a pro vešel do nebeské slávy.* (Český misál str. 691)

Památka Panny Marie Karmelské (16. července)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Bude obdařena nádherou Libanonu, krásou Karmelu a Šáronu, můj národ uvidí slávu Hospodinovu, vznešenost našeho Boha.* (Iz 35,2) + Žl 95 (96)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Maria všechno, co slyšela, uchovávala v srdci* =Vel 136
a uvažovala o tom. (Lk 2,19) + Lk 1,46-55

Svátek sv. Jakuba, apoštola (25. července)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Když Ježíš procházel kolem Galilejského moře, uviděl Jakuba, syna Zebedeova, a jeho bratra Jana, jak opravují sítě, a povolal je.* (Mt 4,18.21) + Žl 100 (99)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Pili z kalicha Páně a stali se Božími přáteli.* (Mt 20,22-23) + Žl 91 (90)

Památka sv. Jáchyma a Anny, rodičů Panny Marie (26. července)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Chvalme rodiče Matky Boží, Jáchyma a Annu, neboť Hospodin jim dal požehnání pro všechny národy.* (Český misál str. 579) + Žl 111 (110)

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Očekávali potěšení Izraele a Duch svatý byl s nimi.* (srov. Lk 2,25)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Přijali požehnání od Hospodina a odměnu od Boha, svého Spasitele.* [srv. Žl (24) 23,5] + Žl 24 (23)

Památka sv. Marty (29. července)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Ježíš přišel do jedné vesnice a tam ho přijala do svého domu žena jménem Marta.* (Lk 10,38) + Žl 45 (44)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Marta řekla Ježíšovi: Ty jsi Mesiáš, syn Boží, který má přijít na zem.* (Jan 11,27) + Žl 146 (145)

---

¹⁹⁴ Napsáno 11. července 1973 v Liptáňi.

Sv. Ignác z Loyoly (31. července)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Při Ježíšovu jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí, a každý jazyk musí k chvále Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je král.* (Flp 2,10-11) + Žl 8

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Oheň jsem přišel vrhnout na zemi, praví Pán, a jak si přeji, aby už vzplanul.* (Lk 12,49) + Žl 34 (33):

Posvěcení římské baziliky Panny Marie (5. srpna)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Blahoslavená jsi Panno Maria, žes nosila Syna =Žaltář
věčného Otce.* (srov. Lk 11,27) + Lk 1,46-55 č. 194

Svátek Proměnění Páně (6. srpna)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Apoštolý zastínil světlý oblak a z oblaku se ozval hlas: Toto je můj milovaný Syn, v němž jsem si zalíbil, toho poslouvejte!* (Mt 17,5) + Žl 68 (67)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Až se Kristus ukáže, budeme mu podobni, a proto ho budeme vidět, tak jak je.* (1 Jan 3,2) + Žl 34 (33)

Svátek sv. Dominika, kněze (8. srpna)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Ty jsi, Hospodine, mým dědičným podílem i mou částí, ty mně zachováš můj úděl.* [Žl 16 (15),5] + Žl 16 (15)

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Dominiku, Otče svatý, na své dílo pamatuj; za nás, chudé svoje děti, před Nejvyšším oroduj.*

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *To je věrný a rozvážný správce, kterého Pán ustanovil nad svým služebnictvem, aby jim dával pravidelný příděl pokrmu.* (Lk 12, 42) + Žl 34 (33)

Svátek sv. Vavřince (10. srpna)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Svatý Vavřinec vydal svůj život ve službě, kterou mu svěřila církev, mučednictvím a osvědčil svou věrnost a vešel do radosti svého Pána Ježíše Krista.* (Český misál str. 590) + Žl 33 (32)

ZPĚV PŘED EVANGELIEM: *Kdo mne následuje, nechodí ve tmách, ale bude mít světlo života, praví Pán.* (Jan 8,12)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Jestliže mi kdo chce sloužit, ať mě následuje, praví Pán. A kde jsem já, tam bude i můj služebník.* (Jan 12,26) + Žl 17 (16) =svěcení kněží

Památka sv. Kláry, panny (11. srpna)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Panny ať chválí jméno Hospodinovo, neboť jen jeho jméno je svaté. Jeho velebnost převyšuje nebe i zemi.* (Žl 148,12-14) + Žl 45 (44)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Ženich přišel a panny, které byly připraveny vešly s ním na svatbu.* (Mt 25,10) + Žl 89 (88)

JINÁ VSTUPNÍ ANTIFONA: *Ty jsi Hospodine, mým dědičným podílem i mou částí, ty mně zachováš můj úděl. Můj podíl padl do rozkošného kraje, mám velkou radost ze svého dědictví.* [Žl 16 (15)]

JINÁ ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Amen, pravím vám: Vy, kteří jste opustili všechno a šli za mnou, dostanete stokrát víc a za podíl budete mít život věčný.* (Mt 19,27-29)

JINÁ VSTUPNÍ ANTIFONA: *Dnes vyšla na nebi zářivá hvězda, dnes byla oslavena svatá Klára, chudá služebnice Pána.* + Žl 119 (118)

Slavnost Nanebevzetí Panny Marie (15. srpna)

ANTIFONA K VIGILII: *Církev tě chválí a velebí, Maria; tys vyvýšena nad sbory andělů a máš už dnes podíl na slavném Kristově vítězství nad smrtí.*

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Veliké znamení se objevilo na nebi: žena oděná sluncem, s měsícem pod nobama a s korunou z dvanácti hvězd kolem hlavy.* (Zj 12,1) + Žl 98 (97)

ANTIFONA K OBĚTNÍMU PRŮVODU: *Nepřátelství ustanovují mezi tebou a Ženou, mezi tvým potomstvem a jejím potomkem.* (Gn 3,15)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Budou mě blahoslavit všechna pokolení, protože veliké věci na mně vykonal mocný.* (Lk 1,48-49) + Lk 1,46-55.

Památka sv. Štěpána Uherského (16. srpna)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Spravedlivý se raduje v Hospodinu, a utíká se k němu. Jásají všichni lidé upřímného srdce.* (Žl 64) + Žl 63(62):

Památka Panny Marie Královny (22. srpna)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Královna stojí po tvé pravici ve zlatém rouchu.* [srov. Žl 45 (44),10] + Žl 45 (44):

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se ti splní to, co ti bylo řečeno od Pána.* (Lk 1,46) + Lk 1,46-55

Svátek sv. Bartoloměje, apoštola (24. srpna)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Velice si vážím tvých přátel, Bože, nezvratné je jich prvenství.* [Žl 139 (138),17] + Žl 139 (138)

MEZIZPĚV: **R.** *Ustanovíš je knížaty na celé zemi, Pane, budou pamětlivi tvého jména. V.* *Místa tvých otců zaujmou tvoji synové, proto tě budou velebit lidé všech národů.* [Žl 45 (44),17-18]

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Všude na zemi pronikl jejich hlas, až na konec světa jejich slova.* [srov. Žl 19 (18),5]

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Vy, kteří jste mě následovali, zasednete na trůnu jakou soudci dvanácti izraelských kmenů.* (Mt 19,28) + Žl 139 (138)

Památka sv. Moniky (27. srpna)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Hle, moudrá žena: mondře se starala o svůj dům, kráčela po cestě přímé, ctěla Hospodina.* (srov. Př 14,1-2) + Žl 19 (18)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Každý, kdo plní vůli mého nebeského Otce, to je můj bratr i sestra i matka.* (Mt 12,50) + Žl 34 (33)

Památka sv. Augustina, biskupa a učitele církve (28. srpna)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Uprostřed shromáždění otevřel jim Pán ústa, naplnil ho duchem moudrosti a rozumu a oblékl mu roucho slávy.* (Sir 15,5) + Žl 92 (91)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Jenom jeden je váš učitel, Kristus. Vy všichni jste bratři.* (srov. Mt 23,10) + Žl 34 (33)

Památka umučení sv. Jana Křtitele (29. srpna)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *O tvých příkázáních Pane, budu mluvit před králi a nebudu se stydět. Budu se těšit tvými předpisy, které miluji.* [Žl 119 (118), 46-47]

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království.* (Mt 5,10)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Jan odpověděl: On musí růst, a já se menšit.* (Jan 3,27.30) + Žl 21 (20)

Svátek Narození Panny Marie (8. září)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Oslavujme Narození Panny Marie a radujme se, neboť z ní vzšlo Slunce spravedlnosti, Kristus náš Bůh.* (Český misál str. 608) + Žl 89 (88)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Hle, Panna porodí syna, který spasí svůj lid z jeho břichů.* Iz 7,14 + Žl 34 (33):

Svátek Povýšení svatého kříže (14. září)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *My pak máme hledat slávu v kříži Pána našeho Ježíše =Vel 27, Krista. On nám dává spásu, život a vzkříšení, skrze něho jsme zachráněni a vysvobozeni.* Vel 118 (srv. Gal 6,14) + Žl 67 (66),2

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Klaníme se ti, Kriste, a dobrořečíme ti, neboť svým křížem jsi vykoupil svět.*

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Pane, znamením svatého kříže ochraňuj svůj lid od úkladů všech nepřátel, abychom ti mohli sloužit tak, jak se ti to líbí, a naše obět' aby ti byla milá. Aleluja.*

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Znamením kříže, Bože náš, nás ochraňuj od našich nepřátel.* + Žl 67 (66)

JINÁ ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Hle kříž, na kterém umřel Spasitel světa.* =Vel 38 *Klaníme se ti, Pane Ježíši Kriste a děkujeme ti.* (Český misál str. 240)

JINÁ ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Spasiteli světa, zachraň nás. Tyj nás vykoupil = Vel 41 skrze svůj kříž a skrze svou krev, prosíme tě tedy, Bože náš, pomáhej nám..*

Památka Panny Marie Bolestné (15. září)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Simeon řekl Panně Marii: Hle, on je ustanoven ke pádu a ke povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému budou odporovat; i tvou vlastní duši pronikne meč.* (Lk 2,34-35) + Žl 69 (68)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Radujte se, že se stáváte účastni utrpení Kristových, abyste také mohli radostně jásat, až se slavně ukážete.* (1 Petr 4,13) + Žl 34 (33)

Památka sv. Ludmily, mučednice (16. září)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království.*

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Otvírá svou dlaň chudému, ubohým podává pomocnou ruku.*

Památka sv. Mořice a druhů, mučedníků (22. září)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Oslavujeme pravého mučedníka, který se nebál, když mu brožili; pro Krista prolil svou krev a za to vešel do nebeské slávy. (Český misál, str. 691) + Žl 100 (99)*

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti, praví Pán. Kdo =Vel 76 zůstává ve mně a já v něm, ten nese bojně ovoce. Aleluja. (Jan 15,5) + Žl 34 (33)*

Slavnost sv. Václava, mučedníka (28. září)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Spravedlivý se bude radovat v Pánu a bude v něho doufat, a všichni, kdož mají upřímné srdce, dojdou chvály. [Žl 64 (63),11]+ Žl 64 (63)*

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Tebe, Bože, chválíme, Pane, ke tobě se blásíme, tebe, Pane, chválí běloskvoucí sbor mučedníků.*

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Pane, vsadils mu na hlavu korunu z drahých kamenů, o život tě prosil a vyhověls mu. [Žl 21 (20),4-5]*

JINÁ VSTUPNÍ ANTIFONA: *Dorostl k svatosti za krátký čas a naplnil mnohé věky. (srv. Mdr 4,13) + Žl 95 (94)*

JINÁ ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství. Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny. (Mt 5,7.9) + Žl 34 (33)*

Svátek sv. Michaela, Gabriela a Rafaela, archandělů (29. září)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Velebte Pána všichni jeho andělé, mocní silou, dbalí rozkazů, poslušní na jeho slovo. [Žl 103 (102),20] + Žl 103 (102)*

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Budu ti zpívat, Bože můj, před tváří andělů. [srov. Žl 138 (137),1] + Žl 145 (144)*

Památka sv. Františka z Assisi (4. října)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *František opustil svůj dům, zřekl se svého dědictví a stal se bratrem ubohých a chudých. A od té chvíle patřil jen Pánu. (Český misál str. 626) + Žl 145 (144)*

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že jsi tajemství Božího království odhalil maličkým. (Mt 11,25)*

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království. (Mt 5,3) + Žl 34 (33)*

JINÁ VSTUPNÍ ANTIFONA: *Radujte se všichni v Pánu o slavnosti svatého otce Františka. Z jeho slávy se radují andělé a velebí Božího Syna.* (srov. Český misál str. 735)¹⁹⁵

RESPONSORIÁLNÍ ŽALM: *Ty jsi, Pane, vše co mám.*

SEKVENCE: *Pečet' muk, jenž nosils v těle.*

JINÝ VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. František, chudý a pokorný, vchází do nebe bobatý, nebeské hymny k počtě mu zaznívají.*

JINÁ ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Radoval se z tobo, že se stal účastným Kristových utrpení, proto nyní jáás, když se mu slavně ukázal.* + (Lk 1,46-55)

Památka Panny Marie Růžencové (7. října)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Bud' zdráva, milostiplná, Pán s tebou! Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod tvého života.* (Lk 1, 28-42) + Žl 33 (32)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Počneš a porodíš Syna a dáš mu jméno Ježíš.* (Lk 1,31) + Žl 34 (33)

Svátek sv. Šimona a Judy, apoštolů (28. října)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Velice si vážím tvých přátel, Bože, nezvratné je jich prvenství.* [Žl 139 (138),17] + Žl 139 (138)

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Tebe, Boha chválíme, tebe, Pána, vyznáváme, tebe, Pane, chválí slavný sbor apoštolů.*

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Vy, kteří jste mě následovali, zasednete na trůnu jakou soudci dvanácti izraelských kmenů.* (Mt 19,28) + Žl 139 (138)

Slavnost Všech svatých (1. listopadu)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Radujme se všichni o slavnosti všech svatých, vřdyt' z jejich slávy se radují i andělé a spolu s nimi chválí Božího Syna.* (Český misál str. 639) + Žl 150

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Pojdte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi a já vás občerstvím, praví Pán.* (Mt 11,28)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha. Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny. Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich jest nebeské království.* (Mt 5,8-10) + Žl 34 (33)

Památka sv. Martina Tourského, biskupa (11. listopadu)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Svatý Martin, na zemi chudý a skromný, vešel do nebe bobatý a nyní kraluje s Kristem navěky.* (Český misál str. 647) + Žl 145 (144)

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Blahoslavený muž, svatý Martin, biskup města Tours zesnul. Toho přijali Andělé, Archandělé, Trůny, Panstva a Mocnosti.* (graduale ze starého Římského misálu)

---

¹⁹⁵ Tyto a následující části propria bylo napsáno v roce 2002.

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Amen, pravím vám: Cokoli jste učinili pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratrů, pro mne jste to učinili, praví Pán.* (Mt 25,40) + Žl 34 (33)

Svátek sv. Anežky České, panny (13. listopadu)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Radujme se a jásejme, protože si Pán všehomíra oblíbil pannu svatou a slavnou.* + Žl 119 (118)¹⁹⁶

ZPĚV PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Kdo mne miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat, a přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek, praví Pán.* (Jan 14,23)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Moudré panny si vzaly s lampami i olej do nádobek. Uprostřed noci se rozlehl křik: Ženich je tu, jděte naproti Kristu Pánu.* (srov. Mt 25,4.6) + Žl 34 (33)

JINÁ VSTUPNÍ ANTIFONA: *Pojďte, požehnaní mého Otce, praví Pán: Měl jsem hlad a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň a dali jste mi napít, byl jsem na cestě a ujali jste se mě, byl jsem nahý a oblékli jste mě. Amen, pravím vám: Cokoli jste učinili pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratrů, pro mě jste to učinili.* (Mt 25,34-36.40) + Žl 119 (118)¹⁹⁷

JINÁ ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, =Vel 31 budete-li mít lásku k sobě navzájem, praví Pán.* (Jan 13,35) + Žl 34 (33)

Památka sv. Markéty (16. listopadu)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Svatá Markéta, nevěsta Kristova, přijala korunu nebeské slávy, kterou ji od věků připravil Pán.* (Český misál str. 718)

Památka sv. Cecílie, panny a mučednice (22. listopadu)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Svatá Cecílie zůstala věrná Božímu zákonu; i když jí šlo o život, nezalekla se, neboť měla základ na pevné skále.* (Český misál str. 690) + Žl 89 (88)

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. To je moudrá Panna, kterou Pán našel bdící, když Pán přišel, vešla s ním k svatební hostině.*

Památka sv. Klementa I., papeže a mučedníka (23. listopadu)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Pán si vyvolil svatého Klementa za velekněze a svěřil mu své poklady, aby z nich bohatě rozdával.* (Český misál str. 699) + Žl 95 (94)

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Pojďte za mnou, praví Pán, a udělám z vás rybáře lidí.* (Mt 4,19)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Dobrý pastýř dává za ovce svůj život.* (Jan 10,11) + Žl 34 (33)

---

¹⁹⁶ Věnováno školským sestrám v Cetechovicích 11. února 1982.

¹⁹⁷ Napsáno 7. října 1998.

Památka sv. Kateřiny Alexandrijské, panny a mučednice (25. listopadu)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Panno Kateřino, velkou slávou vynikáš, tvůj svátek slaví dnes celý svět. Tebe chválí andělé, tobě se podivují ostatní nebešťané.*

Svátek sv. Ondřeje, apoštola (30. listopadu)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Ježíš uviděl u Galilejského jezera dva bratry, Petra a Ondřeje, a řekl jim: Pojdte za mnou a učiním z vás rybáře lidí. (Mt 4,18-19) + Žl (138) 137*

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Ondřej řekl svému bratru Šimonovi: Nalezli jsme Mesiáše. A přivedl ho k Ježíšovi. (Jan 1,41-42) + Žl 34 (33)*

Památka sv. Mikuláše, biskupa (6. prosince)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Na svou svatost jsem jednou přísahal: jeho moc potrvá navěky a jeho trůn bude mít na očích jako slunce, jako měsíc, který tkví ustavičně jako věčný svědek na obloze. [Žl 89 (88),36-38] + Žl 89 (88)*

Slavnost Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu (8. prosince)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Nesmírně se raduji v Pánu a má duše jásá v mém Bobu, Ván 79 neboť mi oblékl šat spásy a oděl mě rouchem spravedlnosti jako nevěstu okrášlenou svými klenoty. (Iz 61,10) + Žl 30 (29),2*

ZPĚV PŘED EVANGELIEM: *Panno Maria, tys požehnaná od Pána, nejvyššího Ván 81 Boha, přede všemi ženami na zemi. Ty slávo Jeruzaléma, ty radosti Izraelova, tys čest lidu našeho. Aleluja, aleluja. Celá jsi krásná, Maria, na tobě není poskvrna prvotní viny. Aleluja. (Jdt 18,28; 15,10)*

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: **R.** *Zdrávas Maria, milosti plná, Pán s tebou. Požehnaná ty mezi ženami. V.* *Kterak se to stane, vždyť muže nepoznávám? Duch svatý sestoupí na tebe a zastíní tě moc Nejvyššího. V.* *Proto také, co se narodí, bude svaté, bude nazváno Syn Boží. (Lk 1,28; 1,34-35)*

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Slavná slova se pronášejí o tobě, Maria, neboť veliké Ván 82, věci ti učinil Mocný. (Lk 1,46-55) K 888*

Památka sv. Petra Fouviera, kněze (9. prosince)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Činil, co bylo dobré, správné a spravedlivé před Hospodinem, jeho Bohem. A vše, co konal pro službu v domě Božím a pro zákon a přikázání konal s upřímnou oddaností a dílo se mu dařilo.*

Svátek sv. Štěpána, prvomučedníka (26. prosince)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Štěpán viděl nebesa otevřená a jako první z mučedníků Ván 39 vešel do nebeské slávy a získal věnec vítězství. + Žl 63 (62)*

ALELUJA A VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja, aleluja. Požehnaný, kdo Ván 41 přichází v Hospodinově jménu. Bůh je Hospodin a dopřál nám světlo. Aleluja. [Žl 118 (117),26a.27a]*

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Kamenovali Štěpána a on se modlil: Pane Ježíši, Ván 42 přijmi mého ducha! (Sk 7,59) + Žl 34 (33)*

Na konci občanského roku (31. prosince večer)

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Veleben bud', Pane, náš Bože, tobě patří* Ván 56,
všechno na nebi i na zemi. (srov. 1 Kron 29,10.11b) Ván 103

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Ježíš Kristus je stejný včera i dnes i na věky.* (Žid Ván 57,
13,8) + Žl 34 (33) Ván 61

Výroční den posvěcení kostela

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Obdivuhodný je Bůh ve své svatyni, Bůh Izraelův. On dává*
moc a sílu svému lidu, Bůh bud' veleben. [Žl 68 (67),36] + Žl 68 (67)

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Můj stan bude mezi nimi, praví Pán.*
A já budu jejich Bohem a oni budou mým lidem. (Ez 37, 27):

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Nevíte, že jste Boží chrám, a že ve vás bydlí Boží*
Duch? Boží chrám je svatý a vy jste ten chrám. (1 Kor 3,16.17) + Žl 84 (83)

Společné texty o Panně Marii

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Požehnaná jsi, Panno Maria, od Pána, Nejvyššího Boha,*
mezi ženami na zemi; on tak oslavil tvé jméno, že nevymizí tvá chvála z úst lidí. (srov.
Jdt 13,18-19) + Žl 149

Na svátky svatých apoštolů¹⁹⁸

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Velice si vážím tvých přátel, Bože, nezpyratné je jich*
prvenství. [Žl 139 (138),17] + Žl 139 (138)

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Všude na zemi pronikl jejich hlas, až na konec*
světa jejich slova. (Řím 10,18) + Žl 19 (18)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Vy, kteří jste mě následovali, zasednete na trůnu*
jakou soudci dvanácti izraelských kmenů. (Mt 19,28) + Žl 139 (138)

Společné texty o jednom mučedníkovi

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Oslavujeme pravého mučedníka, který se nebál, když mu*
brožili; pro Krista prolil svou krev a za to vešel do nebeské slávy. (Český misál str. 691)
+ Žl 100 (99)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti, praví Pán. Kdo* =Vel 76
zůstává ve mně a já v něm, ten nese bojně ovoce. Aleluja. (Jan 15,5) + Žl 34 (33)

Společné texty o učitelích církve

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Moudří se budou skvíti jako zář oblohy, a ti, kteří mnohé*
přivedli ke spravedlnosti budou zářit jako hvězdy na věčné časy. (Dan 12,3) + Žl 18
(17)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *My kážeme Krista ukřižovaného, Boží moc a Boží*
moudrost. (1 Kor 1,23-24) + Žl 34 (33)

---

¹⁹⁸ Původně pro svátek sv. Jakuba, věnováno chrámu sv. Jakuba v Kutné Hoře 19. července 1967.
Nadepsáno titulem: „Apoštolů“

Ještě je možné, že zkomponoval proprium na památku Sv. Zdislavy, toto se však nepodařilo ověřit.

e) Mešní propria – mše spojené s určitými obřady, mše za různé potřeby, votivní mše, mše za zemřelé

Uvádění do křesťanského života

ANTIFONA K PRVNÍMU SVATÉMU PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ: *Nechte děti a* =Ván 137
nebraňte jim, aby přišly ke mně, neboť takovým patří království nebeské. (Mt 19,14) +
Žl 34 (33)

ANTIFONA PŘI KROPENÍ SVĚCENOU VODOU: *Pokrop mě yzopem a* K 586
budu očistěn, umyj mě a budu bělejší než sníh. + Žl 51 (50)

ZVOLÁNÍ LIDU PO KŘTU

=Vel 57-
Vel 60

ANTIFONA PO SV. BIŘMOVÁNÍ: *Upevni, Bože, co jsi v nás způsobil z chrámu svého svatého, jenž je v Jeruzalémě.* (Aleluja.)

Mše při svěcení biskupů, kněží a jáhnů

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Jestliže mi kdo chce sloužit, at' mě následuje, praví Pán. A kde jsem já, tam bude i můj služebník.* (Jan 12,26) + Žl 17 (16)

RESPONSORIÁLNÍ ŽALM: *Vy jste mými přáteli, budete-li činiti to, co vám přikazuji.* (Jan 13,14) + Žl 100 (99)

KNĚŽSKÉ SVĚCENÍ – PŘI OBLÉKÁNÍ ORNÁTU: *Kristus Pán, věčný Velekněz obětoval chléb a víno podle Melchizedechova řádu.*

KNĚŽSKÉ SVĚCENÍ – PŘI POLÍBENÍ POKOJE: *Již vás nenazývám služebníky, ale svými přáteli, vždyť vy znáte všechno, co jsem mezi vámi vykonal.* Aleluja.

JÁHENSKÉ SVĚCENÍ – PŘI OBLÉKÁNÍ ŠTOLY A DALMATIKY: *Šťastní jsou, Pane, kdo přebývají ve tvém svatém chrámě.*

JÁHENSKÉ SVĚCENÍ – PŘI POLÍBENÍ POKOJE: *Po celý život chci slavit Pána, co budu živ, chci zpívat svému Bohu.* (Žl 145)

JÁHENSKÉ SVĚCENÍ – PŘI PŘEDÁVÁNÍ EVANGELIÁŘE + Žl 145: *Kdo mně slouží, praví Pán, dojde cti u Otce.* Aleluja.¹⁹⁹

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Otče svatý, posvět' je pravdou, tvé slovo je pravda. Jako tys mě poslal do světa, tak i já jsem je poslal do světa, praví Pán.* (Jan 17,17-18) + Žl 34 (33)

K UDĚLOVÁNÍ TONSURY: *Tito dostanou požehnání od Pána a odměnu od Boha, svého Spasitele, vždyť je to pokolení těch, kdo ho hledají.* + Žl 24 (23)

K USTANOVENÍ LEKTORŮ: *Pane, ty máš slova věčného života.* (Jan 6,69) + Žl 19 (18)

---

¹⁹⁹ Složeno pro jáhenské svěcení v Poličce.

K ŘEHOLNÍM SLIBŮM: *Ženich je tu, jděte naproti Kristu Pánu.* + Žl 46 (45)

Svatební mše svatá

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Kéž vám sešle Pán pomoc ze svatyně a ze Siónu vám poskytne oporu. Kéž vám dá, po čem touží vaše srdce a kéž se vyplní každé vaše přání.* [Žl 20 (19), 3.5] + Žl 20 (19)

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Milujeme-li se navzájem, Bůh zůstává v nás a jeho láska je v nás dokonalá.* (1 Jan 4, 12)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Kristus si zamiloval církev a sám sebe za ni vydal, tím si chtěl připravit Snoubenku svatou a zářící čistotou.* (Ef 5, 25.27) + Žl 128 (127)

Mše při svěcení kostela/oltáře

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Přistoupím ke Božímu oltáři, ke Bohu, který mě naplňuje radostí.* + Žl 43 (42)

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Ježíš Kristus je stejný včera i dnes i na věky.* (Žid 13,8)

RESPONSORIUM BĚHEM MAZÁNÍ OLTÁŘE SVATÝM KŘÍŽEM: *Kámen, který stavitelé zavrhl, stal se kvádrem nárožním.* [(Žl 118 (117))]

ANTIFONA PŘI OKUŘOVÁNÍ OLTÁŘE: *Z kadidelnice, kterou držel anděl, vystoupil před Boží tvář vonný dým.* + Žl 138 (137)

ANTIFONA PŘI UKLÁDÁNÍ OSTATKŮ SVATÝCH DO OLTÁŘE: *Těla svatých byla pohřbena v pokoji, ale jejich jména žijí na věky.* + Žl 15 (14)

ANTIFONA K OSVĚTLENÍ OLTÁŘE A KOSTELA: *Jeruzaléme, přichází tvé světlo a velebnost Páně září nad tebou; národy budou kráčet ke tvému světlu, aleluja.* (Iz 60,1.3) + Tob 13,8.13²⁰⁰

DALŠÍ ANTIFONA: *Požehnej, Pane, tento chrám (oltář, tyto zvony) postavený (ulitý) ke tvé cti a slávě.* + Žl 122 (121)

Mše za papeže

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Ty jsi Petr – Skála – a na té skále zbuduji svou církev a pekelné mocnosti ji nepřemohou. Tobě dám klíče od nebeského království.* (Mt 16,18-19)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Šimone, synu Janův, miluješ mě? Pane, ty víš všechno, ty víš, že tě miluji.*

Mše za biskupa (zvláště ve výroční den jeho ustanovení)

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Vyhledám své stádce, praví Pán. Ustanovím nad nimi pastýře, který je bude pást. Já však, Hospodin, budu jím Bohem.* (Ez 34,12.23,24) + Žl 34 (33)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.* (Mt 20,28)+ Lk 1,46-55

---

²⁰⁰ Napsáno v roce 2007 pro svěcení kostela v Ostravě-Zábřehu.

Mše za služebníky církve

ANTIFONA: *Dary jsou sice rozmanité, ale je pouze jeden Duch. A jsou rozličné služby, ale je pouze jeden Pán. A jsou různé mimořádné síly, ale je pouze jeden Bůh. On to všechno ve všech působí.* (1 Kor 12,4-6) + Žl 117 (116)²⁰¹

Mše za povolání

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Žeň je sice bojná, ale dělníků je málo, prostě proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň.* (Mt 9,38) + Žl 86 (85)

Mše za řeholníky a řeholnice

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Chceš-li být dokonalý, jdi, prodej svůj majetek a rozdej chudým, pak přijď a následuj mně, praví Pán.* (Mt 19,21) + Žl 119 (118)

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti, praví Pán. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese bojně ovoce.* (Jan 15,5)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Amen, pravím vám, vy, kteří jste opustili všechno a šli jste za mnou, dostanete stokrát víc a za podíl budete mít věčný život, praví Pán.* (Mt 19,27-29) + Lk 1, 46-55

Mše za jednotu křesťanů

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *At' jsou všichni jedno, jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni, at' jsou jedno v nás, aby svět uvěřil, že ty jsi mně poslal.* (Jan 17,21) + Žl 34 (33)

Mše o Nejsvětější Krvi Páně

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Svou krví jsi, Pane, vykoupil lid, z každého kmene, jazyka, lidu i národa a vytvořil jsi z nich našemu Bohu království.* (Zj 5,9-10) + Žl 72 (71)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Kalich požehnání, který žehnáme, je účast v Krvi srov. Těla Kristově, a chléb, který lámeme je účast těle Kristově.* (srov. 1 Kor 10,16) + Žl 34 a Krve Páně (33)

České requiem²⁰²

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Věčné odpočínutí dej jim, Pane, a světlo věčné at' jim svítí.* + Žl 65 (64)

MEZIZPĚV: *Věčné odpočínutí dej jim, Pane, a světlo věčné at' jim svítí.*

SEKVENCE: *V ten den hněvu.*

ZPĚV K OBĚTNÍMU PRŮVODU: *Pane Ježíši Kriste, Králi slávy, vysvobod' duše všech zemřelých věřících z útrap podsvětí a ze závrtné hlubiny...*

---

²⁰¹ Napsáno pro bohoslovce, 14. října 2005.

²⁰² Nejstarší pohřební mše vyšla v roce 1968. Svazek obsahuje též zpěvy *Kyrie, Svatý a Beránku Boží* a tři responsoria k absoli. Věnováno památce představených kněžského semináře P. Kamila Jaroše a P. Jaroslava Šumšala. Celé proprium je napsáno v jednom stylu, není vhodné kombinovat s novějšími zpěvy za zemřelé.

ZPĚV K PŘIJÍMÁNÍ: *Světlo věčné at' jim svítí, Pane, u tvých svatých na věky; vždyť jsi dobrotivý.*

RESPONSORIUM I): **R.** *Bože, pamatuj, že jak zůvan je můj život. Vidoucí oko mě už nespatří. V.* *Z hlubin volám k tobě, Pane, Pane, slyš můj hlas. Věčné odpočinutí dej jim, Pane, a světlo věčné at' jim svítí. (Job 7, 7.8)²⁰³*

RESPONSORIUM II): **R.** *Věřím, že můj Vykupitel žije, a že v den poslední ze země zase vstanu. A v mém těle uvidím Boha, Spasitele svého. V.* *Uvidím ho já a ne jiný, mé oči ho uvidí. Věčné odpočinutí dej mu (jí, jim), Pane, a věčné světlo at' mu (jí, jim) svítí.*

RESPONSORIUM III): **R.** *Lazara jsi vzkřísil z hrobu, a byl už v rozkladu. Dej, Pane, zemřelým odpočinutí, uděl jim odpuštění. V.* *Ty, který přijdeš soudit živé i zemřelé, a celý svět obném. Věčné odpočinutí dej jim, Pane, a světlo věčné at' jim svítí.*

Pohřební liturgie v kostele

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Duše, které (kterou) jsi k sobě povolal, Pane, at' se raduje ve slávě s tvými svatými. + Žl 121 (120)*

VERŠ PŘED EVANGELIEM: *Aleluja. Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. (Jan 3,16)*

JINÁ VSTUPNÍ ANTIFONA: *Protože věříme, že Ježíš umřel a vstal z mrtvých, věříme také, že Bůh přivede s Ježíšem i ty, kdo zesnuli ve spojení s ním. Jako totiž pro svoje spojení s Adamem, všichni propadli smrti, tak zase pro svoje spojení s Kristem všichni budou povoláni k životu. (1 Sol 4,14; 1 Kor 15,22) + Žl 139 (138)²⁰⁴*

JINÁ ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *S touhou očekáváme jako Spasitele, Pána našeho Ježíše Krista, který přemění naše ubohé tělo, aby nabylo stejné podoby, jako jeho tělo oslavené. (Flp 3,20-21) + Žl 145 (144)*

RESPONSORIUM K PŘIJÍMÁNÍ: **R.** *Světlo věčné at' jim svítí, Pane, u tvých svatých navěky, vždyť jsi plný dobroty a lásky. V.* *Věčné odpočinutí dej jim (mu, jí) Pane a světlo věčné at' jim svítí, u tvých svatých navěky, vždyť jsi plný dobroty a lásky.*

RESPONSORIUM, KTERÉ SE ZPÍVÁ MÍSTO LIBERA ME: *Nesud' mě, Pane, podle mých skutků, neučinil jsem nic dobrého před tebou. nebo: Běda mi, Pane, velmi jsem břešil za svého života.*

Pohřební liturgie mimo kostel

ANTIFONA PŘI PRŮVODU DO KOSTELA II: *Uslyšel jsem hlas z nebe: Blažení, kdo umírají ve spojení s Pánem. Žl 116 (115)*

ANTIFONA PŘI PRŮVODU DO KOSTELA III. *Věčné odpočinutí dej mu (jí, jim), Pane, a světlo věčné, at' mu (jí, jim) svítí. + Žl 51 (50)*

ANTIFONA PŘI PRŮVODU NA HŘBITOV I: *Otevřte mně brány spravedlnosti, vejdu jimi, abych vzdal díky Hospodinu. + Žl 118 (117)*

---

²⁰³ Poprvé zpíváno na pohřbu 19tiletého horníka Josefa Zbránka 27. června 1967 ve farním kostele v Andělské Hoře. – Rozšířila se pozdější verze s pozměněným překladem (ta vyšla v přílohách ACO 2/1974 a 3/1974).

²⁰⁴ Tyto zpěvy jsou vhodné zejména pro dobu velikonoční.

JINÁ ANTIFONA PŘI PRŮVODU NA HŘBITOV: *Toto je Hospodinova brána, jí procházejí spravedliví.* + Žl 118 (117)

ANTIFONA PŘI PRŮVODU NA HŘBITOV II: *Vstoupím na posvátné místo Božího stánku do domu našeho Boha.* + Žl 42 (41)

ANTIFONA PŘI PRŮVODU NA HŘBITOV III: *Pane, Vykupiteli můj, přived (probud) mě k životu v den poslední.* + Žl 93 (92)

RESPONSORIUM V DOMĚ I: *Volám k tobě, Pane.* + Žl 130 (129)

JINÉ RESPONSORIUM V DOMĚ I: *Má duše čeká na Pána.* + Žl 130 (129)

RESPONSORIUM V DOMĚ II: *Pamatuj na mne, Pane, ve svém království.* + Žl 23 (22)

Další zpěvy pohřební liturgie

VSTUPNÍ ANTIFONA – ZA JEDNOHO ZEMŘELÉHO: *Kéž mu (jí, jim) Pán otevře bránu do svého království, kéž ho dovede do věčného domova, kde už není smrt, ale jen věčná radost.* (Český misál str. 915) + Žl 145 (144)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ – ZA JEDNOHO ZEMŘELÉHO: *Každý, koho mi Otec dává, přijde ke mně, praví Pán, a kdo ke mně přijde, toho jistě neodmítnu.* (Jan 6,37)

VSTUPNÍ ANTIFONA – PŘI POHŘBU DOSUD NEPOKŘTĚNÉHO DÍTĚTE: *Bůh jim setře každou slzu z očí, nebude už smrti ani zármutku, nářku ani bolesti už nebude, protože vše, co bylo dříve, pominulo.* (Zj 21,4)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ – PŘI POHŘBU DOSUD NEPOKŘTĚNÉHO DÍTĚTE: *Pán zničí smrt navždy, setře slzy z každé tváře.* (Iz 25,8)

Výročí úmrtí

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Bůh jim setře každou slzu z očí: nebude už smrti ani zármutku, nářku ani bolesti už nebude, protože vše, co bylo dříve, už pominulo.* (Zj 21,4) + Žl 45 (44)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Já jsem vzkříšení a život, praví Pán. Kdo věří ve mne, má život věčný a nepodléhá soudu, ale přešel již ze smrti do života.* (Jan 11,25; 3,36; 5,24) + Žl 146 (145)

f) Mešní propria – nezařazená

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Ó, blažení, kdo v Tebe věří. Teď nedbaje už stěn ani dveří, budeš k nim vcházet host a Pán a v rozřhavané srdce jejich vlévat ne po krůpějích, ale jako déšť, jako řeka, jako moře, jako oceán.* (text: Václav Renč) + Žl 34 (33)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Blažený služebník, kterého Pán, až přijde, najde, že bdí. Vpravdě vám pravím, že ho ustanovím nade vším svým majetkem.* (Mt 24,46-47)

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ: *Toho, kdo mě miluje, bude milovat i můj Otec: přijdeme k němu a přibyték u něho si učiníme.* (Jan 14,21.23) + Žl 34 (33)

RESPONSORIUM: *Hle, velekněz, který se líbil Bobu za svého života. Proto podle své přísahy dal mu Pán vzrůst jeho národu.* **V.** *Požehnání všech národů dal mu Pán.*

Primice – VIII. neděle po sv. Duchu²⁰⁵

VSTUPNÍ ANTIFONA: *Bože, dostalo se nám tvého milosrdenství ve tvém chrámě. Jako tvé jméno, Bože, tak i tvá chvála sahá až na konec země, tvá pravice je plná spravedlnosti.* [Žl 48 (47),10-11] + Žl 48 (47)

ANTIFONA K OBĚTOVÁNÍ: *Pokorný lid zachraňuješ, Pane, oči pyšných lidí však ponižuješ. Vždyť kdo je Bůh kromě tebe, Pane.* + Žl 18 (17)

Poslední neděle po Zjevení Páně

ANTIFONA: *Spása lidu jsem já, praví Pán.*²⁰⁶

Latinská propria

IN CONVENTU SPIRITUALIT VEL PASTORALI

IN CONCEPCIONE IMMANCULATA BMV

g) Mešní ordinária, písně

Ordinaria

Česká mše z Andělské Hory (vč. preludia k *Beránku Božj*)²⁰⁷ K 502

II. ordinarium, tzv. Kutnohorská mše K 582

III. ordinarium, tzv. Straňanská mše K 583

*Ordinarium z Českého requiem*²⁰⁸

Staroslověnské ordinarium (hlabolská mše) K 584

*Slovenské ordinarium*²⁰⁹

Zpěvy k liturgii sv. Jana Zlatoústého

Olejník je autorem zpěvů kněze a odpovědí lidu k české mši svaté.

Mešní písně

Betlémské světlo (text: Václav Renč) K 282

Pane žní a nepožatých polí (text: Jan Vícha) K 843

Bůh je láska (text: Jan Vícha) K 844

Pějme píseň o Hedvici (text: Kancionál svatojánský) K 891

Vzývěj církevi svého kněze Jana (text: Josef Hrdlička) K 892

Radujme se všichni v Pánu (mešní píseň ke Všem svatým)²¹⁰

---

²⁰⁵ Rukopis není datován, ale jde o jedno z nejstarších proprií.

²⁰⁶ Napsáno 1966 na podnět P. Jana Pokludy, nedochovalo se – srov. Komárek: *P. Mgr. Josef Olejník*, str. 20.

²⁰⁷ Viz příloha č. 8.

²⁰⁸ Ukázka viz příloha č. 7.

²⁰⁹ Ukázka viz příloha č. 6.

²¹⁰ Viz příloha č. 9.

Doprovody k mešním písním

KANCIONÁL – PÍSNĚ Č.: 183-185, 219, 283-284, 287, 289-292, 320, 382-386, 411, 481, 483-484, 509, 585, 589, 591, 621, 781-791, 797, 881-886, 889, 930 C, 981, 983

DALŠÍ DOPROVODY: *Zazpívej církvi* (PBCh 6), *Zdráv bud, otče* (PBCh 16)

h) Denní modlitba církve

Nešpory²¹¹

1. neděle adventní	N 101
2. neděle adventní	N 102
3. neděle adventní	N 103
Čtvrtek 3. týdne adventního ²¹²	
4. neděle adventní	N 104
Slavnost Narození Páně - 1. nešpory	N 201
Slavnost Narození Páně - 2. nešpory	N 202, Ván 38
Svátek Svaté rodiny	N 203
Slavnost Matky Boží, Panny Marie - 1. nešpory	N 204
Slavnost Matky Boží, Panny Marie - 2. nešpory	N 205, Ván 62
2. neděle po Narození Páně	N 206
Slavnost Zjevení Páně - 1. nešpory	N 207
Slavnost Zjevení Páně - 2. nešpory	N 208
Svátek Křtu Páně	N 209
1. neděle postní	N 301
2. neděle postní	N 302
3. neděle postní	N 303
4. neděle postní	N 304
5. neděle postní	N 305
Květná neděle	N 306
Slavnost Zmrtvýchvstání Páně - verze A	N 401A, Vel 70
Slavnost Zmrtvýchvstání Páně - verze B	N 401B
2. neděle velikonoční	N 402
3. neděle velikonoční	N 403
4. neděle velikonoční	N 404
5. neděle velikonoční	N 405
6. neděle velikonoční	N 406
7. neděle velikonoční	N 407

---

²¹¹ V případě nedělí a slavností, není-li uvedeno jinak, jedná se o 2. nešpory.

²¹² Napsáno pro Arcibiskupský kněžský seminář v Olomouci.

Slavnost seslání Ducha svatého – 1. nešpory	Vel 93-Vel 96
Slavnost seslání Ducha svatého – 2. nešpory	N 408, Vel 104
2. neděle v mezidobí	N 502
3. neděle v mezidobí	N 503
4. neděle v mezidobí	N 504
5. neděle v mezidobí	N 505
6. neděle v mezidobí	N 506
7. neděle v mezidobí	N 507
8. neděle v mezidobí	N 508
9. neděle v mezidobí	N 509
10. neděle v mezidobí	N 510
11. neděle v mezidobí	N 511
12. neděle v mezidobí	N 512
13. neděle v mezidobí	N 513
14. neděle v mezidobí	N 514
15. neděle v mezidobí	N 515
16. neděle v mezidobí	N 516
17. neděle v mezidobí	N 517
18. neděle v mezidobí	N 518
19. neděle v mezidobí	N 519
20. neděle v mezidobí	N 520
21. neděle v mezidobí	N 521
22. neděle v mezidobí	N 522
23. neděle v mezidobí	N 523
24. neděle v mezidobí	N 524
25. neděle v mezidobí	N 525
26. neděle v mezidobí	N 526
27. neděle v mezidobí	N 527
28. neděle v mezidobí	N 528
29. neděle v mezidobí	N 529
30. neděle v mezidobí	N 530
31. neděle v mezidobí	N 531
32. neděle v mezidobí	N 532
33. neděle v mezidobí	N 533
Slavnost Ježíše Krista Krále	N 534
Slavnost Nejsvětější Trojice	N 535
Slavnost Těla a krve Páně	N 536
Svátek Uvedení Páně do chrámu (2. února)	N 701
Svátek sv. Vojtěcha (23. dubna)	

Památka Sv. Jana Sarkandra (6. května) - 1. nešpory	
Památka Sv. Jana Sarkandra (6. května) - 2. nešpory	
Svátek sv. Jana Prachatického (19. června)	
Slavnost Narození sv. Jana Křtitele - 1. nešpory	N 702
Slavnost Narození sv. Jana Křtitele - 2. nešpory (24. června)	N 703
Slavnost Sv. Petra a Pavla - 2. nešpory	N 704
Slavnost Sv. Petra a Pavla - 1. nešpory (29. června)	N 705
Slavnost sv. Cyrila a Metoděje - 1. nešpory	N 706
Slavnost sv. Cyrila a Metoděje - 2. nešpory (5. července)	N 707
Svátek sv. Jakuba (25. července)	
Svátek Proměnění Páně (6. srpna)	N 708
Slavnost Nanebevzetí Panny Marie - 1. nešpory	N 709
Slavnost Nanebevzetí Panny Marie - 2. nešpory (15. srpna)	N 710
Svátek Povýšení sv. Kříže (14. září)	N 711
Slavnost sv. Václava - 1. nešpory	N 712
Slavnost sv. Václava - 2. nešpory (28. září)	N 713
Památka Sv. Františka z Assisi (4. října)	
Slavnost Všech svatých - 1. nešpory	N 714
Slavnost Všech svatých - 2. nešpory (1. listopadu)	N 715
Vzpomínka na všechny věrné zemřelé (2. listopadu)	N 716
Svátek Posvěcení lateránské basiliky (9. listopadu)	N 717
Památka sv. Klementa – 1. nešpory	
Památka sv. Klementa – 2. nešpory (23. listopadu)	
Slavnost Panny Marie počaté bez poskvrnny prvotního hříchu Ván 83 (8. prosince)	
O posvěcení kostela	N 718
O Panně Marii	N 719, K 084A
Ranní chvály	
Velký pátek	Vel 34
Bílá sobota	Vel 43
Památka sv. Klementa	
Sv. Jan Prachatický	
Kompletář	
Neděle po 2. nešporách	K 089
Pondělí-pátek ²¹³	

---

²¹³ Napsáno v dubnu 2009, viz příloha č. 5.

i) Další zpěvy

Zhudebněné modlitby

Anděl Páně

Desatero božích přikázání

Apoštolské vyznání víry

Zdrávas Maria

Zdrávas, Královno

K 887

Královno srdcí

Ave regina caelorum (doprovod)

Salve regina – dominikánský nápěv (doprovod)

Slavná Spasitele Matko

K 186

Raduj se, Královno nebeská

Vel 71, Vel 197, K 485

Zdrávas, Matko vtělené moudrosti

K 895, PBCh 10

Zdráva buď, Královno nebe

K 089

Pod tvůj plášť se utíkáme

Celá jsi krásná, Maria²¹⁴

Fatimské Ave (Ave Maria)

Svatý Michaeli

K 077, PBCh 18

Litanie ke všem svatým

K 068B

Litanie k sv. Janu Sarkandrovi

Litanie k sv. Cyrilu a Metoději

Litanie k sv. Josefovi

Modlitba umírajícího Konstantina-Cyrila za církve a vlast²¹⁵

Modlitba za biskupa: Orémus pro antístite nostro + Žl 117 (116)

Modlitba k sv. Josefu (po růženci)

Želinská křížová cesta (text: P. Antonín Šuránek)²¹⁶

Vel 42, K 076, PBCh 5

Žalm 150 Chvalte Hospodina v jeho svatyni

Adoramus in aeternum Sanctissimus Sacramentum + Žl 117 (116)

K 797

Sborové úpravy lidových písní

Balada o Janovi, který pásł tri voly u hája

Bodaj by vás

Boleráz

Daleká široká

Kopaničářská ukolébavka (Hajú, hajú)

---

²¹⁴ Pro sestřičky NP v Králíkách, advent 1969.

²¹⁵ Napsáno pro bohoslovce v Olomouci a Litoměřicích, složil v Olomouci na Bílou sobotu 1969.

²¹⁶ Napsáno 22. února 1988.

Krásná, krásná
Medzi borami
Na té lóce na zelené
Oj, včeračky
Okolo Annína vodénka se valí
Svatební (Pověz ty mně, hvězdičko má)
Ta kněždubská věž
Tovačovský zámek
Svoboda, svoboda
Kolem našich oken
Z ponorných hlubin rodů (text: Václav Renč, svatební píseň)
Svoboděnka (hanácká národní, svatební píseň)
Jak růže krásná z Jericha
Tipary
Hleď mámo, kdo je u dveří
Kde domov můj (text: Josef Kajetán Tyl)²¹⁷

Sborové úpravy koled

Aj, dnes v Betlémě
Dej Bůh štěstí
Krásná Panna
Nesem vám noviny
Poslouchejte křesťané
S pastýři pospíchejte
Štěstí, zdraví pokoj svatý
Tichá noc
Veselé vánoční hody
Veselte se, radujte se
Vzhůru bratři milí
Vzhůru, vzhůru, pastýřové
Adeste fideles
Na svatého Štěpána král Václav se dívá
Slovácká koleda (Kristus Pán se narodil)

Další písně

Píseň na cestu k roku 2000
Zpěvy u jeslíček (text: Václav Renč)²¹⁸

Ván 110

---

²¹⁷ Úprava české hymny z roku 1945 je nejstarší známá Olejníková harmonizace.

²¹⁸ Složil v adventu 1966 v Andělské Hoře.

Budme tvůrci pokoje (text Josef Hrdlička).

PÍSEŇ K SV. DOMINIKU: *Velký Otče, svatý Dominiku*

PÍSEŇ K SV. ANTONÍNU: *Svatý Antoníne.*

Vysvětlivky

Tento seznam obsahuje všechny zpěvy složené P. Josefem Olejníkem – zejména mešní propria řazená podle struktury *Českého misálu* – a doplněný o ordinária, písně ke mši svaté, zhudebněné modlitby, denní modlitbu církve a minimum skladeb, které k liturgii určené nejsou (úpravy pro sbor). Responsoriální žalmy jsou zařazeny jen ty, které nejsou v *Žaltáři I – IV*.

U zpěvů, které byly vydány, je ve druhém sloupci uvedena zkratka a číslo publikace, ve které byl zpěv vydán:

- AH *Česká mše z Andělské Hory. 2. a 3. české ordinarium.* Olomouc: Kapitulní konzistoř, 1972.
- K *Kancionál, společný zpěvník pro arcidiecézi olomouckou a diecézi ostravsko-opavskou.* Praha: Katolický týdeník, 2013.
- N Olejník, Josef: *Nedělní nešpory.* Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2006.
- PBCh *Písně ke Boží chvále.* Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2010.
- Ván Olejník, Josef: *Vánoční graduál.* Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2010.
- Vel Olejník, Josef: *Velikonoční graduál.* Rosice u Brna: Gloria, 2001.

V případě, že zpěv je shodný s jiným zpěvem uvedeným na jiném místě tohoto seznamu, je ve druhém sloupci značka „=“.

Číslování žalmů je podle hebrejské bible, které přebírá *Neovulgáta*. Protože řada textů (zejména starších) jsou číslována podle řeckého překladu (tak, jak byly žalmy číslovány ve *Vulgátě*), uvádím toto číslo v závorce. Zkratky biblických knih podle liturgického překladu.

Některá propria napsal P. Olejník vícekrát, proto jsem označil další antifony slovem JINÝ. Tato propria jsou řazena u sebe, aby bylo zřejmé, že k sobě patří.

Příloha č. 2 - Výkaz započítatelných let

CM BOHOSLOVECKÁ FAKULTA
V PRAZE
POBOČKA V OLOMOUCI

V ý k a z

započítatelných let podle výnosu ministra školství a kultury
ze dne 20.8.1966 č.j. 32 354/66.

- 1/ Jméno a příjmení: Mag. O l e j n í k Josef naroz.: 1.7.1914
- 2/ Pracovní označení: odborný asistent jmenován - ustanoven
od dne 1.10.1968 kým Minist. kultury a informac.
výnosem ze dne 7.10.1968 č.j. 14.214/68 C
- 3/ Vzdělání /ukončené nejvyšší/: 1/ Magister gregoriánského chorálu
2/ Licenciát in compositione sacra
podle předloženého vysvědčení - diplomu číslo: 1/ 27.6.1942
vydaného dne 1/ 27.6.1942 kým 1/ Pontificium Institutum
2/ 23.12.1944 2/ musicae sacrae, Rom.
- 4/ Délka praxe k 1.6.1969:
učitele na bohoslovecké fakultě 6
ve funkci docenta ..... roků ..... měs. .... dní
- 5/ Vzhledem k prokázané pedagogické činnosti přísluší základní plat:
1 ..... platového stupně ve výši Kčs 2.100 Kčs
- 6/ Příští platový postup ode dne 1.9.1974
do stupně ..... druhého ..... 1.....

V Olomouci, dne 17.6.1969

A. Ammuntzlamov
proděkan

Příloha č. 3 – Pozdravení do Olomouce

Pozdravení do Olomouce!

SEDESÁTI LET dožil se 1. července význačný skladatel současné liturgické hudby P. Mag. JOSEF OLEJNÍK. Rodák z Moravského Slovácka — ze Strání na Vláře — byl brzy po svém vysvěcení na kněze (1938) vyslán na studia do Říma, kde získal akademický titul Magister. Tím však pro něho studium neskončilo; dodnes studuje nejenom úzce svůj obor, nýbrž všechny druhy hudby a umění vůbec. Poznal též za dlouhá léta praxe v duchovní správě možnosti liturgického života i liturgického zpěvu právě v místech malých. Všechny tyto zkušenosti i studia podivuhodně zrály v jeden jednotící celek a pak se projevily ve velké skladatelské pohotovosti. Když totiž II. vatikánský koncil rozhodl o široké liturgické obnově a o velkém prosazení mateřského jazyka v liturgii, tu Olejník uplatnil velmi aktuálně všechnu svou myšlenkovou zralost a vytvořil pro vlastní mateřský jazyk též jeho zcela osobitou hudební mluvu. Charakteristika hudebního výrazu by se dala označit asi takto: inspiračně vychází z gregoriánského chorálu, avšak hudebnost je ryze česká a odpovídá vynikajícím způsobem melodice českého slovního výrazu. Po stránce hudební techniky je zde vzkríšená dokonalost staré antifonální techniky: dialog zpěváka (kantora), nebo celé scholy cantorum, se shromážděným lidem. Po stránce harmonické jde o výraz moderní a rozhodně nevychází vstříc problematickému řešení „aby to bylo lehké a snadné“. „Křesťanství samo také není lehké a snadné!“ — odpovídá trpělivě Otec Olejník na tyto třeba dobře míněné, ale přece jen latině požadavky.

Tato názorová i charakterová pevnost a přísná umělecká kázeň, spojená s milým osobním kouzlem, je dobře známa každému, kdo s ním přijde do styku. Jeho úmyslem je pokorně tvořit novou hudební epochu. Kéž tohoto mladistvého nadšení nechybí našemu jubilantu, duchovně stále velmi mladému!

KAREL KOMÁREK

Zdroj: Komárek, Karel, st.: *Pozdravení do Olomouce — k šedesátinám P. Olejníka.*

In: *Katolické noviny*, roč. 1974, č. 27, str. 2.

Příloha č. 4 – IN MEMORIAM. Mons. Josef Olejník

IN MEMORIAM Mons. Josef Olejník

Již od mládí v něm zaznívaly
písně moravského lidu
Žil a myslel symfonicky
Věděl že církev Boží lid
je úžasná polyfonie
a všechny chorály světa
jsou jen nepatrnou ozvěnou
liturgie nebeské
Stále v sobě nosil
Pickovo umučení
a proto se svatým Pavlem
slávu hledal v Kristově kříži
Proti všemu zlu
lidskému i ďábelskému
o pomoc vzýval archanděla Michaela
knížete vojska nebeského
Buďme mu vděční
že i v nás rozezpíval
krásku všech žalmů
že právě na poušti
v Andělské hoře
naplno prožíval
božskou melodii Eucharistie

Josef Veselý

IN MEMORIAM

Mons. Josef OLEJNÍK

1. 7. 1914 - 11. 7. 2009

Druhá strana letáčku:

Mons. Josef OLEJNÍK

Narodil se 1.7.1914 ve Strání – Květná.

Studoval na Arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži a pak na CMBF v Olomouci. Na kněze byl vysvěcen 5.7.1939. Po kaplanské službě ve Vsetíně odešel do Říma, kde studoval v letech 1939-45 na Papežském institutu posvátné hudby.

Sloužil také 9 měsíců v Čsl. armádě v Anglii.

Po návratu do vlasti byl vicesuperiorem v semináři. Po zrušení semináře a CMBF fakulty v r. 1950 působil ve farnosti Andělská Hora, Dětrichovice a Rudná/Pr. Zde vznikla v r. 1966 mše z Andělské Hory.

Od r. 1968 do 1975 působil zase na CMBF v Olomouci a Litoměřicích. Od r. 1973 vedl chrámový sbor ve Velké Bystřici u Olomouce.

Zemřel v nemocnici ve Šternberku dne 11. 7. 2009. Pohřební rozloučení bylo 18. 7. 2009 v olomoucké katedrále. Pohřben byl téhož dne ve Strání.

Pickovo Umučení 2.sbor

Aj viděli jsme jej
nemá ni podoby ni krásy
a vzezření není v něm
Vpravdě neduhy naše nesl
a bolesti naše snášel
A zsinlostí jeho
uzdravení jsme
uzdravení jsme
Aj viděli jsme jej
nemá ni podoby ni krásy
a vzezření není v něm

Příloha č. 5 – Kompletář pro všední dny

Pondělí

P. Josef Olejník
16. 4. 2009

Ty, Pa - ne, jsi do - brý, - sho - ví - va - vý a nej - výš mi - lo - srd - ný.

Žl 86 (85) Volání o pomoc v tísni

1. Nakloň ke mně sluch a slyš mě, Pa - ne, * neboť jsem tak poní - žen a bíd - ný.
2. Zachovej mě, neboť jsem ti od - dán, * služebníku pomoz, jenž ti vě - ří. -
3. Tys můj Bůh, měj, Pane, slitová - ní! * Vždyť já den co den jen k tobě vo - lám.
4. Život oblaž svému služební - ku, * vždyť se zdvíhám celou duší k to - bě.
5. Ty jsi, Pane, dobrý, shovíva - vý, * milosrdný k těm, kdo vzyvá - jí tě. -
6. Pane, slyš mé úpěn - livé pros - by, * popřej sluchu hlasi - tému nář - ku!
7. Volám k tobě ve své velké tí - si * s pevnou důvě - rou v tvé vyslyše - ní. -
8. Žádný bůh ti není, Pane, ro - ven, * není rovných dílům, jež jsi stvo - řil.
9. Všechny národy se přijdou kla - nět, * vzdávat úctu tvému jménu, Pa - ne,
10. neboť velký jsi a divy ko - náš, * neboť ty sám jedi - ný jsi Bůh. -
11. Uč mě cestě tvé, at' jednám správ - ně * veď mé srdce k tomu: ctít tvé jmé - no.
12. Chci tě, Pane, celým srdcem chvá - lit, * na věky tvé jméno oslavo - vat.
13. Neboť velká je tvá láska ke mně, * ze dna temnot zachrá - nils mou du - ši. -
14. Bože, pyšní proti mně se spiklí, †
tlupa zhoubců míří na můj ži - vot, * na tebe se přitom neohlí - ží.
15. Ty však, Pane, jsi Bůh milost - ný, * shovívavý, laska - vý a věr - ný.
16. Propůjč svému služeb - níku sí - lu, * at' je spasen syn tvé služebni - ce! -
17. Skloň se ke mně, nade mnou se smi - luj, * znamení své milo - sti zjev na mně,
18. at' mí nepřátelé s hanbou spat - ří, * že je Pán má útě - cha a po - moc! -
19. Sláva Otci i Synu i Duchu svaté - mu, * jako byla na počátku i nyní i vždycky †
a na věky věků. A - men.

Úterý

P. Josef Olejník

17. 4. 2009

Nes - krý - vej svou tvář pře - de mnou vždyť já v te - be dů - vě - řu - ji.

Musical score for the hymn 'Úterý'. It consists of two staves: a vocal line on the top staff and a piano accompaniment on the bottom staff. The key signature has one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The melody is simple and hymn-like, with a clear cadence at the end.

Žl 143 (142) Modlitba v nesnázích

Musical score for the hymn 'Žl 143 (142) Modlitba v nesnázích'. It is a single-staff piece in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The melody is simple and hymn-like, with a clear cadence at the end.

1. Pane, slyš mou modlit - bu, * ve své věrnosti mou prosbu přijmi, †
ve své spravedlno - sti mě vys - lyš!
2. Nechtěj soudit svého služební - ka, * nikdo z živých není tobě práv. -
3. Nepřítel mě stíhá, život dep - tá, * v tmách mě nechává, jak dávno mrt - vé.
4. A můj duch už ve mně ochabu - je * srdce trne, sevře - no v mém nit - ru.
5. Vzpomínám si na dny dávno zašlé, †
stále myslím na všech - ny tvé či - ny, * uvažuji o dí - le tvých ru - kou.
6. K tobě rozpřahuji obě pa - že, * žízním po tobě jak zprahlá ze - mě. -
7. Pane, vyslyš mě a neotá - lej, * jsem už duchem vysí - len a chřad - nu!
8. neskrývej mi tvář, at' nejsem ro - ven * těm, kdo sestoupili do tmy hro - bu!
9. Dej mi zrána zaku - sit tvou mi - lost, * protože já důvě - řuji v te - bě.
10. Dej mi poznat cestu, jíž mám krá - čet, * neboť k tobě pozdvi - huji du - ši.
11. Vysvobod' mě od ne - přátel, Pa - ne, * protože má záchra - na je v to - bě!
12. Uč mě jednat podle vůle tvé, * protože jsi jenom ty můj Bůh. -
13. Dobrotivým duchem svým mě veď, * abych kráčel rovnou kraji - nou.
14. Pro své jméno, Pane, oživ mě, * pro svou sprave - dlnost osvo - bod'. -
15. Sláva Otci i Synu i Duchu svaté - mu, * jako byla na počátku i nyní i vždycky †
a na věky věků. A - men.

Středa

P. Josef Olejník

Buď mi Bo - hem och - rán - cem a mís - tem ú - to - čiš - tě.

Ži 31 (30) Důvěrná prosba v utrpení

1. V tobě mám, Pane, své útočiště †
nedopust', abych byl za-hanben pro - vždy! * Spravedlivý jsi, vysvo- boď mě!
2. Sluch ke mně nakloň, rychle mě zachraň, †
buď mou skálou, kde naj-du svůj ú - kryt, * pevným hradem, kte - rý mě chrá - ní! -
3. Neboť ty jsi můj hrad a má ská - la, * veď mě a provázej pro své jmé - no!
4. Zachraň mě ze sítí nastra - že - ných, * vždyť jenom ty jsi mé úto - čiš - tě. -
5. Svého ducha ti do rukou vklá - dám, * spasíš mě, Pane, Bože věr - ný! -
6. Sláva Otci i Synu i Duchu svaté - mu, * jako byla na počátku i nyní i vždycky †
a na věky věků. A - men.

Z hlu - bin vo - lám k To - bě, Bo - že.

Ži 129 (130) Z hloubi volám

1. Z hloubi volám k tobě, Pa - ne, * Pane, vyslyš můj hlas!
2. Ať tvé ucho vlídně sly - ší * na mé snažné volá - ní! -
3. Kdybys, Pane, dbal na vi - ny, * kdopak, Pane, obsto - jí?
4. Ty však dáváš odpu - ště - ní, * aby - chom ti slouži - li.
5. Doufám, Pane, z duše dou - fám, * na tvé slovo vyčká vám.
6. Na Pána má duše čeká víc než
strážní na ú - svit, * noční strážní na ú - svit. -
7. Izrael ať čeká na Pána! †
U Pá - na je slitová - ní, * on nás štědře vykou - pí.
8. On vy - koupí Izrae - le * z jeho provi - nění všech. -
9. Sláva Otci i Synu i Duchu svaté - mu, * jako byla na počátku i nyní i vždycky †
a na věky věků. A - men.

Čtvrtek

P. Josef Olejník

I mé tě - lo — od - po - či - vá v na - dě - ji.

Žl 16 (15) Bůh je mým dědičným podílem

1. Zachovej mě, Bože, doufám v te - be. * Říkám Pánu: „Jenom tys mé bla - ho!“
2. Na nic nejsou všichni bůžci ze - mě, * ať je slaví jejich cíte - lé,
3. ať si svoje modly rozmnožují!
Nepodám jim obět' krva - vou, * nikdy jejich jména nevyřk - nu! -
4. Pán je vše, co mám, on je můj ú - děl. * Osud můj máš v rukou jenom ty!
5. V zemi překrásné já mám svůj po - díl, * z hloubi blaží mě mé dědic - tví.
6. Dobrořečím Pánu, že mi ra - dí, * že mi k srdci mluví za no - ci.
7. Upínám své oči stále k Pá - nu, * je-li při mně, neza - kolí - sám.
8. Srdce mé se těší, duše já - sá, * ba i tělo trvá v bezpe - cí. -
9. Nezanecháš v podsvětí mou duši, †
nedopustíš, aby měl tvůj vět - ný * v temnou říši mrtvých pohlí - žet.
10. Stezku života mi ukazuješ: †
naplněnou radost před tvou tvá - ří, * po tvé pravi - ci slast na vě - ky. -
11. Sláva Otci i Synu i Duchu svaté - mu, * jako byla na počátku i nyní i vždycky †
a na věky věků. A - men.

Pátek

P. Josef Olejník

Pa-ne, k To-bě vo-lám ve dne v no-ci. — ve dne v no-ci. —

Žl 88 (87) Modlitba těžce zkoušeného člověka

1. Pane, Bože spásy, volám za dne, * za noci můj křik se k tobě de - re.
2. Dej, ať modlitba má dojde k to - bě, * nachyl ucho k mému naříká - ní -
3. Vždyť má duše už je sytá ú - trap, * k podsvětí se naklá - ní můj ži - vot.
4. Už mě počítají mezi mrt - vé, * jsem jak ten, v kom všechny síly zhas - ly.
5. Mezi mrtvými je moje lůž - ko, * mezi padlými, co leží v hro - bě,
6. na které už ani nevzpomeňš; * ze vši péče tvé jsou vylouče - ni. -
7. Uvrhls mě do hlu - boké já - my, * do propasti, do nej - hlubších tem - not.
8. Leží na mně tíha tvého hně - vu, * všechny vlny tvé mě zaplavu - jí.
9. Odehnals mi přáte - le i zná - mé, * učinils, že všichni si mě hnu - sí;
10. uvězněn jsem, ven se nedosta - nu, * oko mé je vysí - leno ho - řem.
11. K tobě, Pane, bědu - ji den za dnem * a jen po tobě své ruce vzpí - nám.
12. Konáš divy pro ty, kdo jsou mrt - vi? * Mohou stíny vstát a tebe chvá - lit?
13. Vyprávějí o tvé lásce v hro - bech, * o tvé věrnosti tam v říši mrt - vých?
14. Budou známy v temno - tách tvé di - vy, * tvoje milost v kraji zapomnění? -
15. Proto, Pane, stále k tobě ú - pím, * k tobě stoupá prosba má hned zrá - na.
16. Proč mě tedy zavr - huješ, Pa - ne? * Proč svou tvář mi neu - stále skrýváš?
17. Ubožák jsem, z dětství vydán smr - ti, * zdrcen tvými hrůza - mi, jež sná - ším.
18. Přese mne se přehna - ly tvé hně - vy, * hrůzy tvé mi ústa umlču - jí.
19. Stále mě jak vody zaplavu jí, * nade mnou se zaví - rají všech - ny.
20. Odcizils mi přáte - le i dru - ha, * už se přáte lím jen s temnotami. -
21. Sláva Otci i Synu i Duchu svaté - mu, * jako byla na počátku i nyní i vždycky †
a na věky věků. A - men.

Příloha č. 6 – Slovenské ordinárium

Kyrie

(Z) Pa-ne, zmi-luj sa. (V) Pa-ne, zmi-luj sa. (Z) Pa-ne, zmi-luj sa. (V) Pa-ne, zmi-luj sa. (Z) Pa-ne, zmi-luj sa. (V) Pa-ne, zmi-luj sa. (Z) Pa-ne, zmi-luj sa. (V) Pa-ne, zmi-luj sa.

Glória

Slá - va Bohu na vý - sostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vô - le. (V) Chvá - li-me ťa, (Z) ve-le-bíme ťa, (V) klania-me sa ti, (Z) osla-vu-je-me ťa, (V) vzdávame ti vďaky, lebo veľká je slá - va tvoja, (Z) Pane Bože, Kráľ nebeský, Boh Otec všetkých - ci.

⑤ Pane, Je-ži-šu Kris-te, ty jedno-ro-de-ný Syn, ② Pán a Boh, Bará-nok Bo-ží, Syn Ot-ca:

⑤ Ty snímaš hriechy sveta, zmluj sa nad na-mi. ② Ty snímaš hriechy sveta, prijmi našu úpen-li-vú pros-bu.

⑤ Ty sedíš po pravi-ci Ot-ca, zmluj sa nad na-mi. ② Ved' len ty si svä-tý, ⑤ len ty si Pán,

② len ty si Najvyšší, Je-ži-šu Kris-te ② ⑤ s Duchom Svä-tým v sláve Bo-ha Ot-ca. A - men.

Příloha č. 7 – Ordinarium z Českého

KYRIE

⑤ Kyrie e-le-i-son. ④ Kyrie e-le-i-son. ⑥ Kyrie e-le-i-son.
 ⑤ Christe e-le-i-son. ④ Christe elei-son. ⑥ Christe e-le-i-son.
 ⑤ Kyrie e-le-i-son. ④ Kyrie e-le-i-son. ⑥ Kyrie e-le-i-son.

BERÁNKU BOŽÍ

⑤ Beránku Bo-ží, který snímáš hříchy světa, ⑥ dej jim odpočinutí. ⑤ Beránku
 Bo-ží, který snímáš hříchy světa, ⑥ dej jim odpoči-nu-tí. ⑤ Beránku
 Bo-ží, který snímáš hříchy svě-ta, ⑥ dej jim odpočinutí věč-ně.

Příloha č. 8 - Preludium Beránku Boží

Představení a Preludium Boží z ústí z Anselme Hony:

P. J. D.
15. II. 1994

Beránku Boží

Příloha č. 9 – Mešní píseň ke Všem svatým

mešní ke všem svatým

Ra - dujme se všichni v Pá - nu, sváteční den slaví - me k uctě - ní všech Svatých v nebi,

k an - dě - lům se řa - dí - me. Zaplesejte, spravedliví, kterým povždy při - slu -

- ší spolu vzdávat věčnou chválu Ot - ci + Kristu Je - ži - ši.

J.O.
1965

Vstup: Radujeme se všichni v Pánu, sváteční den slavíme, k uctění všech svatých v nebi - k andělům se řadíme. Zaplesejme, spravedliví, kterým povždy přísluší spoluzdát věčnou chválu Otci v Kristu Ježíši.

Kyrie: Shlédni na nás, dobrý Otče, shromážděné pod tvůj stan, přikloň milostivé oko, vyjdi z mocných nebes bran. Synu Otce Nejvyššího, o Tvou milost prosíme, z hojnosti Tvé, Svatý Duchu, moudrost Boží přijímáme.

Sláva: Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj všem pokojným a spravedlivým, putujícím za Kristem. Chválíme Tě, klaníme se, dobrořečíme Tvým dnům, Tyš jediný Pán náš svatý, vládnuocí všem zástupům.

Po čtení: Slyšte, kdo se bojí Pána; Kristus blahoslavil vás, nebudete v dobrém strádat, neoslyší Bůh váš hlas. Milosrdným odpuštění, tiší budou řídit zem, trpící pro spravedlnost v Bohu bude oslaven.

Věřím...: Věřím v Boha jediného, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe, země, všeho tvora živého. Věřím v Syna seslaného, Ježíše, jenž z mrtvých vstal, věřím v Ducha přesvatého, jenž nám milost víry dal.

Obětování: Přinášíme dary země, v oběť kněz je promění, přinášíme v oběť sebe, radosti své, strádání. A jak žili, láskou vznatí, a jak mřeli svatí Tví, tak i my jsme stravováni službou Tvému království.

Svatý: Svatý, svatý, povždy svatý, Hospodin Bůh zástupů, nebesa i země plny jsou Tvé slávy, zázraků. Požehnaný, jenž přichází vyslaný k nám od rána, Beránku náš bez poskvrny, zpíváme Ti "Hosana!"

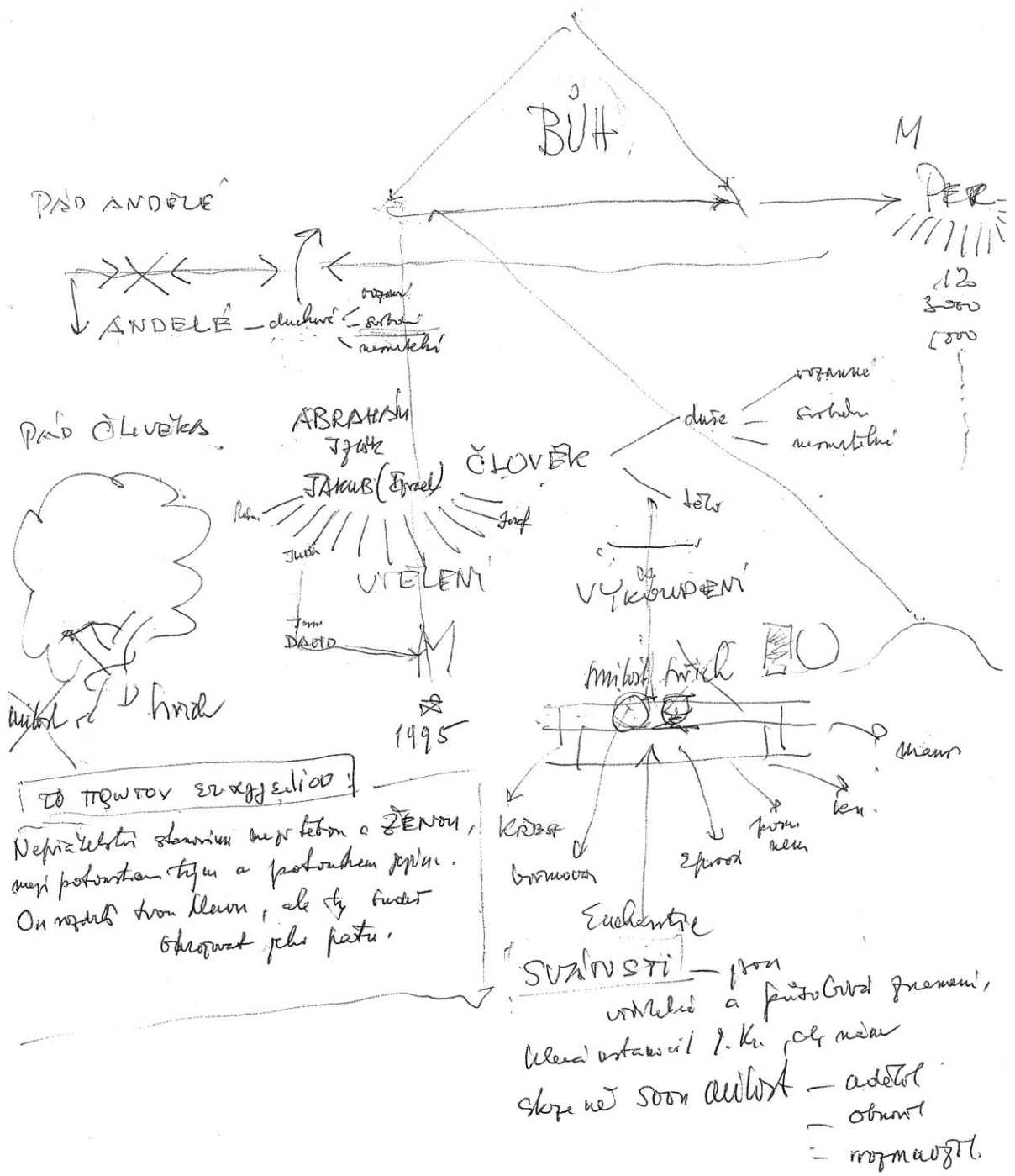
Po proměňování: Obětujeme svaté dary: Chléb života věčného; Kalich spásy nehasnoucí - Krev Beránka Božího. Přijmi je i ve svých branách a kdo vstoupí před Tvou tvář, dopřej mu z nich požehnání, které liješ na oltář.

Beránku B.: Beránku, jenž smrtí křížem všechny hříchy světa snal, odpust viny kajícímu, jenž Ti srdce zotvíral. Beránku, jenž vykoupil nás dřív než nadešel náš čas, v tomto čase z našich hříchů před svým Otcem očist nás!

Přijímání: Nehodni Tvých velkých darů toužíme je přijímat, pomíjivost naší lidskou v život věčný odívat. Přicházíme k Tvému stolu, proměň nás jak tento chléb v živé údy Tvého Těla, jako svaté poznal svět.

Závěr: Přišla radost s nebe na svět svatých mocnou přímluvou. Rozkvetly nám rajské stráně jako hvězdy noční tmou. Ustoupila propast zmaru, ze tmy Světlo zazářilo, až se budem ubíra ubírat k nebeskému Oltáři.

Příloha č. 10 - Katecheze o dějinách spásy

το πρωτον εν αγγιαιοις

Nepřátelství státním nepřítelům a ŽENOU, mezi potvrdkem tyj a potvrdkem jpru.

On nepřítel ston klavn, ale ty fudat bchopvat jhu partu.

MILOSTI POSVĚCENÍ - učat en pmo Bpse

o Pokaňstvic - je poucy klavn učat dčat 7. k. sbry svčtstí

Musim v uč štál, s uč štálpřevod.

kedu uč ..., tomu Bpse PŘÍDAŤO, A PĚO NEHĚ - , tomu bře učat i k, uč uč.

Příloha č. 11 – Promluva na vánoční besídce

O co se jedná: Vy víte dobře, že Bůh je Duch, že to je Duch nekonečné inteligence, nekonečného rozumu, nekonečné vůle a že je věčný. A protože má rozum, tak tím nekonečným rozumem myslí své slovo. Čili z jeho rozumu, z jeho myslí, vychází od věčnosti jeho Slovo. My říkáme, že On to Slovo plodí, a to je Jeho Syn. Čili Boží Syn je Boží slovo. A svatý Jan napsal, že v něm Otec naplánoval všechno, co učinil. A že to tvořil tou láskou, která je mezi ním a Otcem a kterou oni vydechují, a to je Duch Svatý. Čili: V Slově to naplánoval a svou láskou to všechno tvořil.

My vidíme obromý vesmír a v tom vesmíru naši modrou překrásnou planetu a na té planetě neživou hmotu, rostlinstvo, živočišstvo. A my jsme vrchol toho tvorstva. Nad námi jsou ještě andělé, to jsou duchové rozumní, svobodní a nesmrtelní. A Bůh chtěl, aby právě tyto rozumní tvorové, andělé a lidé, aby byli s ním, aby měli účast na jeho Božském životě, aby byli s ním šťastní. A proto jim z tobo svého života, který je v Otci, Synu a Duchu Svatém, dal andělům i lidem účast na tomto životě. My tomu říkáme milost, protože to udělal z milosti, z lásky. A tím je úžasně rozžáril – i ty anděly i ty lidi. Ale Bůh chtěl, když jim dal inteligenci a svobodu, aby se svobodně rozhodli, jestli chtějí s ním být nebo nechtějí s ním být. Bez té milosti ho nebudou mít, ani ho nebudou vidět. Čili musí ho poslechnout. My víme, že část andělů se vzbourila: ‚Nebudeme mu sloužit‘, a tím se vlastně zablokovali proti té milosti a ztratili schopnost Boha vidět a Boha mít, a jsou na věky nešťastní.

Lidi stvořil Pán Bůh jinak než anděly. Anděly stvořil všechny najednou a všichni se najednou rozhodli, kdežto lidi stvořil jako muže a ženu, jako manžely. A v nich je obsaženo celé budoucí lidstvo. A ta milost, kterou oni dostali, měla z nich přecházet na jejich děti, na jejich potomky, bez zásluby. Jestli ale oni tu milost ztratí, tak ji neztratí sobě, ale ztratí ji celému budoucímu lidstvu, a to se stalo. Oni se vzbourili svedeni tím padlým andělem proti Bohu, chtěli být nad Boha: ‚On nám nebude nic přikazovat, co je dobré a co je zlé, my si to budeme říkat sami‘, a sáhli po tom ovoci stromu poznání dobrého a zlého a chtěli si sami určovat, co je dobré a zlé, jak to dnes lidé dělají také dál. A tím se zablokovali proti té milosti. A od té chvíle ztratili schopnost Boha vidět, Boha

mít. Budou muset umřít, jejich nesmrtelná duše nemá milost a nebude Boha vidět, nebude ho mít.

Bohu bylo líto, že to jeho dílo se tak pokazilo. A tak já si představuji, jak ten Otec nebeský se se svým Synem radil: ‚Milý Synu, tak nám to ti svobodní tvorové pokazili. Část andělů se vzbourila, lidé ve svém kořeni se pokazili, co uděláme? Ti lidé byli svedeni a litují toho, tak bude třeba to nějak napravit. Ale oni na to naprosto nestačí! Poslouchej, můj Synu, nedal by ses na to, že bys tu jejich pýchu napravit tím, že se pokoříš a staneš se člověkem? Že tu jejich neposlušnost napravit tím, že až budeš člověkem, že budeš poslušný, až k smrti na kříži?‘ A svatý Pavel nám v listě Židům píše, co odpověděl Syn na to: ‚Hle, přicházím Pane, abych splnil tvou vůli!‘ On přichází Otcí říci: ‚Splním tvou vůli. Už nemáš zalíbení v těch starozákonních holocaustech, v těch celopalech a krvavých obětech, ale mně si dal tělo a já to tělo přinesu v obět.‘

To je ta událost, když se Syn rozhodl, Otec poslal anděla k Marii, která byla vyvolena za matku tohoto Božího Syna, aby mu dala lidské tělo ze svého těla, lidskou krev ze své krve, aby dostal i lidskou duši a prožil ten život mezi lidmi. A ten život, ve kterém nám řekne pravdu Otcovu, vzkaz Otcův, zakončí tím, že ho zabijí, že ho umučí, ale On vstane z mrtvých a ukáže lidem cestu, jak se dostanou (do nebe); když mu uvěří a přijmou svátosti – křest a ostatní svátosti, jak jim to zanechal. A to je to vtělení.

Když Panna Maria řekla andělovi: ‚Hle, staniš se mi podle slova tvého‘, Boží slovo sestoupilo do jejího lůna a působením Ducha Svatého v ní začalo být člověkem. Za devět měsíců ho potom na cestě, na tom putování do Betléma, porodila a položila ho v chlévě do jesliček. A od té chvíle to začíná, ta jeho obět. Jak to říká básník Renč: ‚Ó, dítě, které přicházíš, a z dřeva jeslí zvedáš kříž.‘ Jesle a kříž – to spolu souvisí. Čili Vánoce není jen taková pouhá poezie, to je skutečnost, ve které se to dělátko rodí do těžkého života, který skončí křížem..., ale to není všechno: slavným vzkříšením, nanebevstoupením, sesláním Ducha Svatého a přijímáním těch, kteří ho přijmou vírou a svatým křtem a kteří v sobě ten Boží život, který jim takto udělí, budou žít jeho tělem a krví, jak to říká ten básník Adam Michna z Otradovic, že to je ta rosička z krve panenské, kterou on živí a napájí a léčí lidstvo. A Renč to říká ještě v jedné vánoční písničce Betlémské světlo: ‚A ty jsi zde a v nás a náš, svou krev nám do žil rozléváš.‘ A tak Pán Ježíš přichází mezi nás tajemně pořád.

Příloha č. 12 – Obrazová příloha

Rodina P. Olejníka v Andělské Hoře

Před svým bytem v Olomouci, 15. listopadu 2008

Z pohřbu ve Strání, 18. července 2009 (foto: Ladislav Janča)

Pamětní deska na kostele v Andělské Hoře, odhalena 5. září 2010

Jmenný rejstřík

- Bílek, Zdeněk, **41**
Bogner, Václav, **27**
Felder, Hilarion, **10**
Foerster, Bohuslav, **10**
Friedl, Leoš, **13, 14, 17, 41, 46**
Graubner, Jan, **7, 14, 20, 22, 26, 31, 50**
Gröpp, Augustin, **22**
Gruber, Josef, **10**
Heyl, Oldřich, **7, 8, 18, 19, 29, 32, 36**
Holík, František, **36**
Hrdlička, Josef, **7, 25, 47, 52**
Huvar, Antonín, **17**
Javora, Marcel, **8, 17, 22, 28, 39, 40, 46**
Keilingová, Drahomíra, **14, 15, 45, 46**
Kolčava, František, **35**
Komárek, Karel, ml., **38, 42, 46**
Komárek, Karel, st., **7, 37**
Korejs, Bohuslav, **36**
Krist, Jan, **28, 74**
Kunetka, František, **18**
Kunický, Josef, **14, 15, 27**
Marek, Jan, **22, 27, 36, 39, 50**
Michna, Adam Václav, **21**
Musil, Jiří Václav, **7, 9**
Novotný, Jan, **9**
Nuzík, Josef, **46**
Olejník, Jan, **8, 13, 16, 43**
Olejníková, Marie, **13**
Pavlík, Vladimír, **7, 18, 26**
Pepřík, Erich, **12, 16**
Petr, Řehoř, **43**
Picka, František, **10, 42**
Pokluda, Jan, **28, 95**
Pospíšil, Antonín, **15**
Prášek, Josef, **18**
Prečan, Leopold, **11**
Radkovský, František, **16**
Rozkovcová, Radka, **35**
Říhovský, Vojtěch, **10**
Spáčil, Jaroslav, **9**
Šuránek, Antonín, **12, 33**
Švéda, Zdeněk, **27**
Talich, Václav, **42**
Tkadlčík, Vojtěch, **24**
Tučapský, Antonín, **19**
Ulman, Oldřich, **18**
Vávrová, Gemma, **36**
Veselý, Josef, **47, 50**
Vrbík, Cyril, **34**
Zbránek, Josef, **29**